

4.3
Søren Hansen
Sevelvej 85
7830 Vinderup

Dato: 02-12-2009
Sagsnr.: 021498-2007
Henv. til: Nina Karner
Tlf.: 96 11 78 18

§ 12 MILJØGODKENDELSE

af kvægbruget
Damgård

Sevelvej 85, 7830 Vinderup
matr. nr. 13a, Sevel By, Sevel m.fl.

Miljøgodkendelsen er meddelt i
henhold til lov nr. 1572 af 20/12
2006 om miljøgodkendelse m.v.
af husdyrbrug

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR HUSDYRBRUGET	4
IKKE TEKNISK RESUMÉ	5
INDLEDNING	6
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	6
ANLÆGGET - MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	7
<i>Generelle forhold</i>	7
<i>Ophør af husdyrbruget</i>	7
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	7
<i>Dyrehold</i>	7
<i>Drift</i>	8
<i>Gylleforsuringsanlæg</i>	8
<i>Vandboring i gårdspladsen</i>	9
<i>Ensilageopbevaring</i>	9
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	9
<i>Påfyldningsplads for gyllevogne</i>	9
<i>Transport</i>	10
<i>Støj</i>	10
<i>Lys</i>	10
<i>Skadedyr</i>	10
<i>Renere teknologi og ressourcestyring</i>	10
AREALER - MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	11
<i>Lokalisering</i>	11
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	11
<i>Markstakke</i>	11
<i>Fosfor</i>	12
<i>Nitrat</i>	12
<i>Bilag IV-arter</i>	12
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE	13
KLAGEVEJLEDNING	13
OFFENTLIGGØRELSE	13
RETSBESKYTTELSE	14
RETSBESKYTTELSE	14
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN	15
OPLYSNINGER OM GÆLDENDE LOVGIVNING	15
ANLÆGGET - MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	17
GENERELLE FORHOLD	17
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	18
<i>Det ansøgte husdyrbrug</i>	18
<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i>	20
BAT – BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK	21
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	22
<i>Drift</i>	22
<i>Stalde m.m.</i>	23
<i>Ventilation</i>	28
<i>Rengøring af staldanlæg</i>	28
<i>Foder</i>	28

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ensilage opbevaring og håndtering	29
Fyringsanlæg	30
Håndtering og opbevaring af olie og brændstof	30
Sprøjtemidler, medicin og kemikalier	31
Affald og kemikalierester	32
Døde dyr	33
GØDNINGSPRODUKTION OG HÅNTERING	34
Opbevaring af flydende husdyrgødning	34
Påfyldningsplads for gyllevogne	36
Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning	36
FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	37
Ammoniak	37
Lugt	38
Transport	39
Støj	41
Støv	42
Lys	43
Spildevand	43
Skadedyr	45
Driftsforstyrrelser eller uheld	45
Renere teknologi og ressourcestyring	47
VARETAGELSE AF HENSYN TIL LANDSKAB, VÆRDIFULDE KULTURMILJØER OG FREDNINGER	49
OPHØR AF HUSDYRBRUGET	50
ALTERNATIVER	50
AREALER - MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	51
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	51
Drift af husdyrbrugets arealer	51
Udskiftning af udbringningsarealer	55
Sædskifte	55
Udbringning af husdyrgødning	55
FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS AREALER	56
Fosfor	56
Nitrat – forurening af overfladevand	59
Nitrat – forurening af grundvand	60
Affaldsprodukter til jordbrugsformål	61
Forebyggelse af forurening af vandmiljøet	62
NATURA 2000-OMRÅDER, BESKYTTET NATUR OG BILAG IV ARTER	62
Beskrivelse af Natura 2000-område omfattende Hjelm Hede, Flyndersø, Stubbergård Sø, Helle Sø og Skalle Sø (N41) og udpegningsgrundlaget	63
Beskrivelse af Natura 2000-vandområdet - Venø Sund	68
Husdyrtrykket i oplandet til Limfjorden	73
Tør natur	74
Holstebro Kommunes samlede vurdering af påvirkningen på N41 og Venø Sund	76
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	77
BILAG	78
BILAG 1 – OVERSIGTSKORT MED AREALER OG EJENDOM	78
BILAG 2 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING	79
BILAG 3 – AFSTAND TIL NABOER OG BYZONE SAMT PLANLAGT NY ADGANGSVEJ	81
BILAG 4 – TRANSPORTVEJE	82
BILAG 5 – SKRÅNENDE AREALER LANGS LADEGÅRD BÆK	83
BILAG 6 – NATURA 2000-OMRÅDER OG OPLANDE	84
BILAG 7 – LAVBUNDSAREALER	86
BILAG 8 – NITRATKLASSER	88

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

BILAG 9 – § 7 AREALER MED BUFFERZONE, SAMT GYLLEAFTALEAREALER	89
BILAG 10 – GRUNDVANDSFØLSOMME OMRÅDER.....	91
BILAG 11 – DRIFTSJOURNAL - DEL 1 / 2.....	92
BILAG 11 – DRIFTSJOURNAL - DEL 2 / 2.....	93

Stamblad for husdyrbruget

Godkendelsesdato:	2. december 2009
Godkendelse hjemmel, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	§ 12 stk. 2
Husdyrbrugets ejer	Søren Hansen
Husdyrbrugets navn	Damgård
Husdyrbrugets adresse	Sevelvej 85, 7830 Vinderup
Husdyrbrugets telefonnumre	97448878 / 40576877
Husdyrbrugets kontaktperson	Søren Hansen
Matrikel	13a, Sevel By, Sevel m.fl.
CVR – virksomhedens navn	'Søren Hansen'
CVR-nr. / P-nr.	29872090 / 1012631096
CHR	57194
Omfattet af lov om erstatning for miljøskader	Nej
Ejendomsnr.	661-(0)185904
Udarbejdet af	Holstebro Kommune, Natur og Miljø
Husdyrbrugets konsulent	Jakob T. Nikolajsen, Lemvigegnens Landboforening, Industrivej 53, 7620 Lemvig – tlf. 96630553, e-mail jtn@lemvig-landbo.dk
Tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune, tlf. 96 11 75 63

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ikke teknisk resumé

Der er ansøgt om udvidelse af malkekvægbesætning på Sevelvej 85, 7830 Vinderup fra 126 til 300 malkekøer (stor race) med tilhørende kvier og småkalve, svarende til en udvidelse fra 217 dyreenheder (DE) til 462 DE beregnet med hidtil gældende omregningsfaktorer for dyreenheder. Med fremtidigt gældende omregningsfaktorer udvides der fra 254 DE til 544 DE.

Udvidelsen sker i en ny kostald og i en tilbygning til den eksisterende kostald, og samtidig vil to nuværende ungdyrstalde ikke anvendes til opstaldning af dyr fremover. Der etableres et gylleforsøringsanlæg på ejendommen.

Derudover etableres en ny plansilo med tilhørende udsprinklingsanlæg, og der søges om at anlægge en ny til- og frakørselsvej fra husdyrbruget til Hailkjærvej.

Kvæggylle opbevares i ejendommens 2 gyllebeholdere, en ejendoms beholder på Djeldvej 27 samt lejede beholdere på Nr. Sahlvej 6 og Gammelbyvej 5. Dybstrøelse opbevares på ejendommens egen møddingsplads.

Ansøger har allerede nu taget højde for den ændrede omregningsfaktor for dyreenheder pr. 1/8 2009, og inddraget mere areal i ansøgningen, end de hidtidige dyreenheder kræver. Der udbringes (med fremtidige omregningsfaktorer) 322 DE på ejendommens ejede og forpagtede arealer, som udgør 189,4 ha, svarende til et dyretryk på 1,7 DE/ha, hvilket er det maksimalt tilladte harmonitryk.

De resterende 223 DE (fremtidige omregningsfaktorer) afsættes ved gylleaftaler hos forskellige gyllemodtagere.

Udvidelsen er omfattet af krav om reduktion i ammoniakudledningen med 15 % i forhold til et referencestaldsystem, hvilket er opnået ved gylleforsuring. Ammoniakudledningen fra det ansøgte husdyrbrug er beregnet til 2688 kg kvælstof om året ifølge den indsendte ansøgning, hvilket er en stigning på 472 kg i forhold til den nuværende ammoniakudledning, som er 2216 kg kvælstof om året. Der ligger ingen § 7 naturarealer inden for 1000 m fra ejendommen, som kan blive belastede af ammoniaknedfald.

Der er beregnet et fosforoverskud på 1,3 kg fosfor pr. ha pr. år på de ansøgte arealer, hvilket ligger indenfor de i ansøgningen beregnede maksimalt tilladte 4,9 kg fosfor pr. ha pr. år, jf. det i husdyrloven fastsatte beskyttelsesniveau.

Den beregnede relative kvælstofudvaskning fra det ansøgte husdyrbrug er 62,9 kg N/ha. Der er 60,64 ha af de ejede og forpagtede udspretningsarealer i nitratklasse 1, som i husdyrlovens beskyttelsesniveau er defineret som areal med risiko for udvaskning af nitrat til Natura 2000-området Nissum og Kås bredning. Der er derfor krav om, at udvaskningen af nitrat nedsættes til 95,2 % af udgangspunktet. Dette opnås ved etablering af 3,5 % efterafgrøder på arealerne udover plantedirektoratets påkrævede efterafgrøder.

På dele af udspretningsarealet er der risiko for forurening af grundvandet med kvælstof. På disse marker er det sikret, at der ikke fremtidigt sker en stigning i den beregnede udvaskning af kvælstof.

Der er foretaget en vurdering af det ansøgte husdyrbrugs påvirkning på Natura 2000 områderne omkring Stubbergård Sø, Flyndersø, Hellesø, Skallesø samt Nissum og Kås Bredning.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Det er vurderet, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne i form af ammoniakudledning, nitratudledning, fosforudledning, lugt, transport, støv, støj, fluer og lys.

Det ansøgte miljøgodkendes efter § 12 i lov nr. 1572 af 20/12 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Indledning

Den 5. juni 2007 har Søren Hansen ansøgt om godkendelse af udvidelse af eksisterende kvægproduktion på husdyrbruget Sevelvej 85, 7830 Vinderup.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, samt reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet. Husdyrbruget er ikke tidligere VVM-screenet eller miljøgodkendt. Hele husdyrbruget er godkendelsespligtigt, og Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø.

Produktionen udvides med flere malkekøer, kvier og småkalve. Udvidelsen omfatter opførelse af ny kostald, tilbygning til eksisterende kostald, samt opførelse af ny plansilo. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter på husdyrbruget. Der drives ikke bivirksomhed.

Miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlægget (bygninger, gødningsanlæg, ensilagepladser og andre faste installationer), og en særlig godkendelse af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under husdyrbruget, samt aftaler om afsætning af husdyrgødning til tredjemand. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden.

Meddelelse om godkendelse

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen, og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, meddeler Holstebro Kommune hermed den 2. december 2009 godkendelse til den ansøgte produktion af 300 malkekøer, 38 kvier (6-8 mdr.), 187 kvier (9-24 mdr.), 25 kvier (25-26 mdr.), 75 småkalve (0-6 mdr.), 150 tyrekalve (40 - 55 kg) (alle dyr tung race), svarende til i alt 461,9 DE før 1/8 2009 og 544,4 DE efter 1/8 2009, på husdyrbruget beliggende på matr. nr. 13a Sevel By, Sevel, på adressen Sevelvej 85, 7830 Vemb.

Godkendelsen er meddelt på vilkår som er beskrevet i nedenstående to kapitler: "ANLÆGGET - Miljøgodkendelsens vilkår" og "AREALET - Miljøgodkendelsens vilkår". Husdyrbruget skal fremover drives efter disse vilkår.

På Holstebro Kommunes vegne

Nina Karner
Agronom

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ANLÆGGET - Miljøgodkendelsens vilkår

GENERELLE FORHOLD

1. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse og senere afgørelser foreskriver andet.
2. På tilsynsmyndighedens forlangende skal bedriften dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår for de seneste 5 år. Lovpligtig registrering iht. husdyrgødningsbekendtgørelsen og affaldsbekendtgørelse m.v., andre relevante oplysninger samt driftsjournal (jvf. bilag 11), skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden.
3. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Dog skal udvidelsen i malkekøer (jf. vilkår 6) først være gennemført efter 3 år, og udvidelsen i opdræt efter 4 år.

OPHØR AF HUSDYRBRUGET

4. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes, ensilage-markstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt driftsbygninger ikke er nødvendige eller brugbare til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, uden udgift for Holstebro Kommune, at bygningerne nedrives og materialet bortskaffes til genanvendelse.

ANSØGER OG EJERFORHOLD

5. Ændringer i ejerforhold, eller ændringer i de personer der er ansvarlige for driften, herunder de miljømæssige forhold på ejendommen, skal meddeles til Holstebro Kommune senest 14 dage efter ændringen.

DYREHOLD

6. Husdyrbruget har hvert planår tilladelse til et husdyrhold på maksimalt:

Dyretype	Godkendt produktion		
	antal	DE før 1/8 2009	DE efter 1/8 2009
Malkekøer, tung race – årsdyr	300	352,9	400,0
Småkalve (0-6 mdr.) tung race – årsdyr	75	15,3	20,3
Kvier (6-26 mdr.) tung race – årsdyr	250	92,2	122,7
Tyrekalve (40-55 kg) tung race – producerede dyr	150	1,4	1,5
i alt		461,9 DE	544,4 DE

Fordelingen mellem køer og de forskellige typer af opdræt må variere inden for det maksimale antal dyreenheder med op til 5 DE hvert planår.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

DRIFT

7. Der skal udarbejdes en beredskabsplan for husdyrbruget, som senest skal indsendes til Holstebro Kommune 5 mdr. efter meddelelse af godkendelse, og beredskabsplanen skal være godkendt af Holstebro Kommune senest 6 mdr. efter meddelelse.

Særlige risikoforhold, som skal inkluderes i beredskabsplanen, er overførsel af gylle fra stald til lager, mellem ejendommens 2 gyllebeholdere, fra gyllebeholder til gyllevogn samt forhold vedr. forsuringsanlægget.

8. Der skal føres egenkontrol med husdyrbrugets dyrehold, forsuringsanlæg, mælke/malkeanlæg, elforbrug, vandforbrug, markstakke og gyllebeholdere i en driftsjournal jf. bilag 11. Kopi af driftsjournalen skal gemmes i 5 år og efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden.

GYLLEFORSURINGSANLÆG

9. I tilknytning til nye og eksisterende stalde skal der etableres et forsuringsanlæg efter landbrugets BAT-byggeblad nr. 107.04-52, og som angivet i ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.
10. Senest 3 måneder efter, at der er sat dyr i stalden, skal anlægget være i fuld drift. Når fuld drift for anlægget er opnået, skal dette noteres i driftsjournalen.
11. De angivne alarmtyper i den miljøtekniske beskrivelse skal være i funktion.
12. Via forsuring skal det sikres, at pH-værdien i gyllen gennemsnitligt, målt over en måned, ligger på maksimalt pH 6,0. Korrekt drift af anlægget skal kunne dokumenteres på tilsynsmyndighedens forlangende vha. kontinuerte dataudskrifter fra dataloggeren for pH-værdier i procestanken og syreforbruget. Tilsynsmyndigheden kan til en hver tid kræve at få data udleveret elektronisk. Kvitteringer for indkøb af svovlsyre skal vedlægges driftsjournalen.
13. Der skal udføres daglig kontrol af forsuringsanlægget: Check pH-værdier og syreforbrug i det enkelte staldafsnit, check restmængde af syre, check lækage m.v., aflæs eventuelle alarmer og afhjælp dem. Driftsfejl og alarmer noteres i driftsjournal.
14. Der skal indgås fast serviceaftale med JH Staldservice om kontrol og serviceeftersyn, med eventuel kalibrering af pH-metre, minimum 4 gange årligt. Såfremt anlægget efter det første driftsår har kørt uden problemer og med dokumenteret fuld effekt, kan kontrolhyppigheden nedsættes efter skriftlig aftale med Holstebro Kommune.
15. Rapporter vedr. serviceeftersyn, kontrol og kalibrering skal vedlægges husdyrbrugets driftsjournal, og kopi af kontrolrapporter skal være tilgængelige for tilsynsmyndigheden i minimum 5 år. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at hyppigere kontrol og kalibrering er nødvendig for korrekt funktion/effektivitet af anlægget, kan serviceintervallerne kræves sat op.
16. Til sikring mod forurening af jord, undergrund og grundvand med syrespild ved lækage på syretanken, skal der etableres en 10x10 cm kanal hele vejen rundt om syretanken med afløb til gyllekanalerne.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

17. Overpumpning af syre skal ske via et vakuumsystem, der sikrer mod dråbetab.

VANDBORING I GÅRDSPLADSEN

18. Omkring boringen skal der indrettes en fritliggende, let tilgængelig overbygning, der ikke må tjene andre formål end at beskytte boring og tilhørende pumpe- og el-installationer. Overbygningen kan udføres som en tørbrønd eller en bygning placeret på jordoverfladen.

19. Forerør skal være ført 10 cm over tørbrøndens bund eller 30 cm over det omgivende terræn. Hvis overbygningen omkring boringen er en tørbrønd, skal denne føres 30 cm over det omgivende terræn. Boringen skal være forsynet med en tæt forerørsforsegling (gummiringssamling). Forbindelsen mellem tørbrøndens bund og forerør skal udføres med gummiringssamling for at undgå beskadigelse af boringen, hvis der sker sætninger i tørbrønden.

20. Terrænet skal have fald bort fra brønden. Overbygningen/tørbrønden skal være udført med tæt dæksel, tætte sider og tæt bund. Der skal laves fald i tørbrøndens bund mod en tæt sump med henblik på tømning.

21. Boringen skal være forsynet med en pejlestuds, der skal være lukket med enten et udluftningsrør, der er ført op over terræn eller mindst 50 cm over overbygningens gulv, eller med en skrueprop, for at forhindre nedsivning af overfladevand.

22. Rør- og kabelgennemføringer skal være vandtætte.

ENSILAGEOPBEVARING

23. Afløbet fra eksisterende og nye plansiloer skal føres til samletank, tilsluttet et sprinkleranlæg, der tilsammen kan håndtere 25 mm nedbør/time, svarende til 83,75 m³/time.

OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

24. Husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.

25. Skriftlig opbevaringsaftale for husdyrgødning hos tredjemand skal indsendes til Holstebro Kommune, før gyllebeholderen tages i brug til opbevaring af husdyrgødning fra Sevelvej 85, og senest, når husdyrholdet når et niveau, så de øvrige beholdere ikke længere kan rumme 9 måneders gødningsproduktion.

26. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal (se bilag 11).

PÅFYLDNINGSPLADS FOR GYLLEVOGNE

27. Der skal anvendes gyllevogne med egen påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt skal påfyldning foregå på en plads med fald mod afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal være af en passende størrelse og have impermeabel overflade.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

TRANSPORT

- 28.** Transport af husdyrgødning skal, så vidt det er muligt, ske uden om bymæssig bebyggelse.

STØJ

- 29.** Støjbidraget fra staldene, sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter, til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt udendørs i dB(A), må i intet punkt udenfor husdyrbrugets skel overstige nedenfor anførte værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Ved klage over støj fra husdyrbruget, kan kommunen stille krav om, at der indsendes dokumentation for overholdelse af støjkrav, i form af støjmålinger, som skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning, og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma. Udgifter i forbindelse hermed afholdes af husdyrbruget.

Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at de anførte støjgrænser ikke kan overholdes.

LYS

- 30.** Kraftige udendørs lyskilder, som er placeret, så de er synlige for omkringboende og forbipasserende, skal have bevægelsessensor eller tilsvarende anordning, så de ikke er tændt, når de ikke benyttes.

SKADEDYR

- 31.** Der skal på husdyrbruget udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i henhold til retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.

RENERE TEKNOLOGI OG RESSOURCESTYRING

- 32.** Mælkekøleanlægget skal løbende og minimum 1 gang om året kontrolleres og vedligeholdes, så det altid kører energimæssigt optimalt. Kontrollen skal noteres i driftsjournalen.
- 33.** Husdyrbruget skal minimum en gang årligt nedskrive forbrug af el, vand og brændstof i driftsjournalen.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- 34.** Såfremt ejendommen udarbejder grønt regnskab, skal det indsendes til tilsynsmyndigheden. Tilsynsmyndigheden påtager sig samtidig at behandle det grønne regnskab på samme måde som for de virksomheder, der er pligtige til at udarbejde grønt regnskab.
- 35.** Husdyrbruget skal minimum hvert 5. år gennemgås af en energifaglig person med det sigte at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. 5-års lønsomme teknologier skal som udgangspunkt indføres. Kontroller inkl. rapport skal fremgå af driftsjournalen. Første gennemgang inkl. rapport skal finde sted senest 6 måneder efter godkendelsen er meddelt.

AREALER - miljøgodkendelsens vilkår

LOKALISERING

- 36.** Godkendelsen omfatter arealer, som fremgår af Skema 11 og Skema 13 på side 52 og 54, samt kortbilag.

DRIFT AF HUSDYRBRUGETS AREALER

- 37.** Der må hvert planår (1/8-31/7) maksimalt udbringes husdyrgødning på husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer, som fremgår af Skema 11, svarende til den ansøgte sammensætning og mængde, som fremgår af Skema 10.
- Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning, slam m.v.
- 38.** Husdyrgødning, som overføres til gylleaftalearealer på Nr. Sahlvej 4 og 6, må kun udbringes på arealer, som fremgår af Skema 13 samt bilag 9.
- 39.** Der skal til enhver tid over for Holstebro Kommune kunne fremlægges sædskifte- og gødningsplaner, som kan dokumentere, at gødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med godkendelsens vilkår. Disse skal på forlangende fremvises for de seneste fem år.

MARKSTAKKE

- 40.** I fire år efter godkendelsens meddelelse må komposteret dybstrøelse opbevares i markstak, såfremt vilkår 41 overholdes. Efter 2. december 2013 må dybstrøelse ikke opbevares i markstak.
- 41.** Komposteret dybstrøelse og ensilage, der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skråner mod vandløb og søer. Markstakke må højst være placeret samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år før markstakke igen må placeres på samme sted. Markstakke må ikke placeres på drænedes arealer og lavbundsarealer uden okkerklasse, jf. bilag 7.

Ved udlægning af markstak, skal tidspunkt og placering indtegnes på et målefast kort, som vedlægges driftsjournalen.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Markstakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Spild og kasseret ensilage fra markstakke, ensilagepladser eller -siloe skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares overdækket med plast eller lignende på et godkendt gødningsopbevaringsanlæg, ensilageplads, gyllebeholder eller lignende for at forhindre lugtgener eller anden forurening.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller -siloe skal løbende og minimum en gang om ugen fjernes og opbevares i en fast container.

FOSFOR

- 42.** På markerne 33-0, 34-0 og 34-1 skal der enten etableres og opretholdes en udyrket bræmme på 5 meter ned til Ladegård Bæk, eller al dyrkning skal ske parallelt med vandløbet i en afstand af 50 meter fra vandløbet. Se bilag 5.

NITRAT

- 43.** Der skal samlet etableres 3,5 procentpoint ekstra efterafgrøder på udspretningsarealet udover det af plantedirektoratet til en hver tid gældende lovpligtige krav.

BILAG IV-ARTER

- 44.** Omkring vandhuller, hvor der i fremtiden konstateres en bestand af stor vandsalamander, skal der etableres og opretholdes 10 meter brede udyrkede bræmmer.

Klagevejledning og offentliggørelse

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden 30. december 2009 påklages til Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienterede ved annonce i Holstebro Onsdag den 2. december 2009.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen, skal indgives skriftligt og skal stiles til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro eller pr. mail til teknik.miljoe@holstebro.dk. Klagen videresendes derefter til Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelse af godkendelsen, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jvf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til domstolsprøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

Offentliggørelse

Udkast til afgørelse har været annonceret offentligt i Holstebro Onsdag og på Holstebro Kommunes hjemmeside den 7. oktober 2009, samt tilsendt ansøger, naboer, gyllemottagere og bortforpagtere med 6 ugers frist til at kommentere udkastet. Landsdækkende interesseorganisationer har fået tilsendt udkast med forkortet høringsfrist, og har ikke indgivet indsigelser herimod.

Afgørelsen sendes til:

- ansøger Søren Hansen, Sevelvej 85, 7830 Vinderup
- rådgiver Jakob. T. Nikolajsen, Lemvigegnens Landboforening, jtn@lemvig-landbo.dk
- Susie Asbæk, Hailkjærvej 1, 7830 Vinderup (nabo)
- Kirsten Hedegaard Svejdal, Vesterled 48, 7830 Vinderup (nabo)
- Bent Strøm Kristensen, Sevelvej 84, 7830 Vinderup (nabo og bortforpagter)
- Niels Krogager, Hvejnjkærvej 2, 7830 Vinderup (bortforpagter)

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Tage Mølgaard, Haalkjærvej 2, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Mogens Eriksen, Haalkjærvej 5, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Gunnar Holmgaard Sinderson, Nr. Sahlvej 4, 7830 Vinderup (gyllemodtager)
- Lars Henrik Serup, Nr. Sahlvej 6, 7830 Vinderup (bortforpagter og gyllemodtager)
- Niels Jørn Laustsen, Hustedvej 5, 7830 Vinderup (gyllemodtager)
- Christen Birger Møller Vestergaard, Bagvejen 24, Lyby Strand, 7870 Roslev, ejer af Vesterled 40, 7830 Vinderup (gyllemodtager)
- Thyge Thoustrup, Gammelbyvej 5, 7500 Holstebro (gyllemodtager)
- Ken Hyldgaard, Jørgen Hyldgaard Staldservice A/S, info@jhstaldservice.dk (leverandør af forsøringsanlæg)
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – V/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk;
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: post@rin.mim.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, E-post: enie@akademiaarhus.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Jens K. Thygesen, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland), E-post: holstebro@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk

Retsbeskyttelse

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Sevelvej 85, 7830 Vinderup, samt de udspretningsarealer (ejede og forpagtede), der er nævnt og behandlet i ansøgningen.

I 8 år efter at godkendelsens offentliggørelse, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år. Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddelt påbud eller forbud, jf. husdyrbrugslovens § 40 stk. 2, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. af 18/06-2007 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2017.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Godkendelsen træder i kraft den 2. december 2009. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Der er stillet vilkår om, at godkendelsen skal være udnyttet senest 2 år efter meddelelse af godkendelsen, dog 3 år for udvidelsen i malkekvæg og 4 år for udvidelsen i opdræt. Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Oplysninger om gældende lovgivning

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 4/1997 om miljøgodkendelse af husdyrbrug
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav
- Vejledning nr. 9795/2005 om rotter

Samt følgende:

- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003
- Statens Skadedyrslaboratorium rapport nr. 3 / 2002. Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende lovgivning – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til godkendelsens vilkår.

Bl.a. følgende love, bekendtgørelser m.v. kan være relevante for husdyrbruget:

- Lov nr. 1757 af 22/12 2006 om miljøbeskyttelse (**miljøbeskyttelsesloven**)
- Lov nr. 1572 af 20/12 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (herefter benævnt: **husdyrloven**)
- Bekendtgørelse nr. 294 af 31/03 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. (herefter benævnt: **husdyrgødningsbekendtgørelsen**)
- Bekendtgørelse nr. 1634 af 13/12 2006 om affald.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

- Holstebro Kommunes regulativ for erhvervsaffald
- Bekendtgørelse nr. 1152 af 23. november 2006 om husdyrhold og arealkrav m.v.
- Bekendtgørelse nr. 723 af 12/09 1997 om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand
- Bekendtgørelse nr. 724 af 01/07 2008 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines
- Bekendtgørelse nr. 533 af 18/06 2003 om bekæmpelsesmidler
- Bekendtgørelse nr. 1666 af 14. december 2006 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer
- Lov nr. 789 af 21. juni 2007 om vandløb (vandløbsloven).
- Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter
- Bekendtgørelse nr. 268 af 31. marts 2009 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler
- Bekendtgørelse nr. 439 af 11/05 2007 om opbevaring af døde dyr

Det skal understreges, at det kun er et uddrag af reglerne, og at der i fremtiden kan vedtages nye bestemmelser, som vil kunne medføre andre regler for husdyrbrugets aktiviteter. Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk, og erhvervsregulativ for affald kan findes på www.holstebro.dk

ANLÆGGET - Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning, herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det bl.a. sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet.
- at der i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige renseteknik
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf
- at til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

I de følgende afsnit vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående, i det omfang det er relevant.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ANSØGER OG EJERFORHOLD

Ansøger Søren Hansen ejer og driver husdyrbruget Damgård, Sevelvej 85, 7830 Vinderup. Husdyrbruget drives som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme. Ejendommen er ikke tidligere miljøgodkendt eller VVM-behandlet. Ansøger ejer desuden landbrugsejendommen beliggende Djeldvej 27, 7830 Vinderup, hvor en gyllebeholder anvendes til gødning fra Sevelvej 85.

Den drifts- og miljøansvarlige på ejendommen er Søren Hansen. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget, om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer i ejerforhold, eller ændringer i de personer, der er ansvarlige for driften, herunder de miljømæssige forhold på ejendommen, skal dette meddeles til Holstebro Kommune senest 14 dage efter ændringen.

DET ANSØGTE HUSDYRBRUG

Husdyrbruget drives konventionelt med nedenstående produktionsstørrelse:

Skema 1. Produktion af husdyr Sevelvej 85

Dyretype	Tilladt produktion (= nudrift)		Ansøgt produktion		
	antal	DE før 1/8 2009	antal	DE før 1/8 2009	DE efter 1/8 2009
Malkekøer, tung race – årssdyr	126	148,2	300	352,9	400,0
Småkalve (0-6 mdr.) tung race – årssdyr	29	5,9	75	15,3	20,3
Opdræt (6-26 mdr.) tung race – årssdyr	106*	41,5	250	92,2	122,7
Tyrekalve 40-55 kg tung race – producerede dyr	63*	7,1	150	1,4	1,5
Ungtyre t. slagtning tung race – producerede dyr	63	14,0	-	-	-
i alt		216,8 DE		461,9 DE	544,4 DE

*i nudrift er opdræt hhv. 6-28 mdr. og tyrekalve 0-6 mdr.

Den tidligere produktion har jf. Skema 1 været 126 køer med opdræt, svarende til i alt 216,8 DE. Bedriftens husdyrhold ønskes udvidet til 461,9 DE. Beregningsgrundlaget for DE i kvæg blev ændret pr. 1. august 2009, hvorefter det ansøgte husdyrhold udgør 544,4 DE. For at imødekomme denne ændring i beregning af DE er der i ansøgningen regnet med et reduceret harmonital på 1,44 DE/ha (før 1/8 2009) hvilket svarer til et harmonital på ~1,7 DE/ha efter 1/8 2009. Det tilgængelige udspretningsareal svarer således til det faktiske harmonibehov. Jf. ændringsbekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2009 om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., § 3 stk. 2, skal miljøvurderingerne i denne miljøgodkendelse imidlertid foretages på baggrund af husdyrholdets størrelse i 'DE før 1/8 2009' som anført i næstsidste kolonne i skema 1 ovenfor. Det svarer til omregningsfaktorerne som fremgår af bilag 1 i

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

husdyrgødningsbekendtgørelsen. Det oplyses dog tillige hvor mange DE husdyrholdet udgør fremover (efter 1/8 2009), da fremtidige tilsyn og harmoniforhold m.v. vil følge de nye omregningsfaktorer for dyreenheder.

Ansøger ønsker at have mulighed for små svingninger i antallet af dyr inden for de forskellige kategorier. Bliver der født specielt mange kvier i en kortere periode vil det få betydning for antallet af kvier i den aldersgruppe, derimod vil det ikke få væsentlig betydning for gødningsproduktionen i den samlede planperiode. Det vurderes, at en sådan elasticitet i produktionen er hensigtsmæssigt for denne type dyrehold, og produktionens lønsomhed skønnes at kunne maksimeres med et fleksibelt produktionsniveau. Holstebro Kommune finder ikke, at en fleksibel produktion er i konflikt med beskyttelsen af den omkringliggende natur eller nabobeboelser. Fordelingen mellem køer og de forskellige typer af opdræt kan således variere inden for det maksimalt godkendte dyrehold (461,90 DE / 544,4 DE) med en forskydning på maksimalt 5 DE for de enkelte dyretyper. Der stilles vilkår som sikrer ovenstående.

Produktionsniveauet ligger stabilt hen over året, og der forventes ikke varierende belastning fra husdyrproduktionen i løbet af året. Almindelige sæsonudsving samt tilpasninger pga. sygdom og lignende kan ske og accepteres, forudsat at den gennemsnitlige produktion over 3 år ikke overstiger det godkendte dyrehold.

Det er oplyst i ansøgningen, at udvidelsen af bygninger og dyrehold vil ske over en periode. I første fase af udvidelsen etableres ny kostald, og dyreholdet udvides løbende heri med egen avl og/eller indkøbte dyr. Ny vej etableres. I anden fase af udvidelsen etableres plansilo inkl. sprinkleranlæg. I tredje fase etableres tilbygningen til den gamle kostald, hvor småkalvene fremover skal gå.

Tidshorizonten for fuld produktion er afhængig af, om ansøger baserer udvidelsen på egen avl, eller indkøbte dyr. Tidspunktet for fuld belægning af kvier vil være senere end for køer. Som udgangspunkt bortfalder miljøgodkendelsen af de ansøgte bygninger og dyr, for den del, der ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse, jf. vilkår. Ansøger har imidlertid oplyst, at der er tale om en etapevis udvidelse, hvor der først skal bygges nye staldbygninger og besætningen helt eller delvist skal udvides på baggrund af egne dyr. Der accepteres derfor, med baggrund i Miljøstyrelsens vejledning om godkendelse af husdyrbrug m.v., en frist for udvidelsen i antallet af malkekøer på 3 år fra godkendelsens meddelelse, og en frist for udvidelsen i antallet af opdræt på 4 år fra godkendelsens meddelelse.

Bemærk, at byggeri, som særskilt skal anmeldes til afd. for Byggeri og Ejendomme, skal være færdigmeldt efter 1 år.

Der skal på husdyrbruget føres egenkontrol med den godkendte produktion, samt foreligge en opgørelse over produktionens størrelse, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 1, for de seneste fem planperioder (01/08-31/07). Disse med tilhørende bilag skal kunne forelægges for tilsynsmyndigheden på forlangende til dokumentation for overholdelse af vilkår om husdyrproduktionens omfang.

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Bedriften ligger cirka 700 meter nordvest for Sevel by, 2,5 km sydøst for Sahl by og 4 km øst for Vinderup by.

Zonestatus: Ejendommen er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.

Afstand fra ejendommen til nærmeste naboer:	
Nærmeste nabo (krav 50 meter) - Vesterled 48	ca. 253 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter) - Sevel	ca. 757 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende (krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter) - Hjerl Hede	ca. 1870 m
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren (vurdering indenfor 300 meter) - samlet bebyggelse nord for Hellesø	ca. 2 km
Afstand fra anlægget til naturområder:	
Højmose	ca. 3,8 km
Lobeliesø (Skånsø)	ca 5,1 km
Hede større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder (Hjerl Hede)	ca 2,5 km
Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder	ca 2 km
Hede, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	ca 2,1 km
Overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.	ca 2,1 km
Ammoniakkfølsomme søer*, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Hellesø)	ca 1,7 km

* Denne søtype er endnu ikke kortlagt, hvorfor den nærmeste § 3 sø indenfor internationalt beskyttelsesområde er angivet.

Afstand fra nye stalde og nye gødningsopbevaringsanlæg:	
ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 meter) - nye stalde - nye ensilagesiloer	ca 17 meter ca 30 meter
almene vandforsyningsanlæg (krav 50 meter) - nye stalde - nye ensilagesiloer	ca 617 meter ca 540 meter
vandløb (herunder dræn) og søer (krav 15 meter) - nye stalde - nye ensilagesiloer	>15 meter >15 meter
offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 meter) - nye stalde - nye ensilagesiloer	ca 117 meter ca 263 meter
levnedsmiddelvirkksomhed (krav 25 meter) - nye stalde	> 25 meter

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- nye ensilagesiloer	> 25 meter
beboelse på samme ejendom (krav 15 meter)	
- nye stalde	ca 50 meter
- nye ensilagesiloer	ca 130 meter
naboskel (krav 30 meter)	
- nye stalde	ca 117 meter
- nye ensilagesiloer	ca 190 meter

Markvandingsboring

Boring DGU nr. 65.1024 ligger ca. 17 meter fra nyt staldafsnit, ca. 16 meter fra plansilo, og ca. 13 meter fra fortank / kommende forsøringsanlæg til gylle, se bilag 2. Da der er ler i de øverste 20 meter af boringen, er det Holstebro Kommunes vurdering, at der kan dispenseres fra afstandskrav om 25 meter jf. husdyrlovens § 9 stk. 3. Der skal i den forbindelse fastsættes vilkår til indretning og drift, der sikrer, at der ikke opstår forurening og væsentlige gener. Risiko for forurening af boringen ligger især i håndtering af gødning, forsøringsanlægget og ensilagesaft fra plansiloer. Der stilles således vilkår om indretningen af boringen, der skal sikre, at gødning, syre og ensilagesaft ikke kan forurene boringen. Desuden stilles vilkår om drift og vedligehold af forsøringsanlægget, som reducerer risikoen for uheld/forurening.

Det vurderes samlet, at husdyrbruget, inkl. den nye stald, tilbygningen til den gamle stald, og de nye plansiloensilagepladser, opfylder afstandskravene i husdyrloven:

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede større 10 ha, overdrev, større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor international naturbeskyttelsesområder).
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindingsanlæg, offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.

BAT – bedste tilgængelige teknik

Ifølge § 1 i husdyrloven skal forurening fra husdyrbrug først og fremmest forebygges ved anvendelse af 'bedste tilgængelige teknik', herunder renere teknologi.

Ved godkendelse af husdyrbrug efter loven skal husdyrbruget og godkendelsesmyndigheden i forbindelse med godkendelsen foretage en vurdering af husdyrbrugets teknologi i forhold til det, som beskrives som 'bedste tilgængelige teknik', herefter: BAT (Best Available Technique).

Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT notat (BREF-dokument) inden for kvægdrift, er det Holstebro Kommunes opfattelse, at mange af BAT-elementerne fra BREF-dokumentet for svin og fjerkræ er universelle, og derfor kan overføres til kvægbrug. Der findes imidlertid en række BAT byggeblade for kvægstalde, forsøringsanlæg m.v. Disse er inddraget i vurderingen af staldene, under afsnittet herom.

Husdyrbruget benytter sig til stadighed af professionel landbrugsrådgivning, og driften af ejendommen bliver derfor tilrettelagt efter den nyeste viden indenfor området.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en række krav til anlæg, indretning og drift af husdyrbrug, som gælder for alle husdyrbrug. En del af disse krav bygger på anvendelse af renere teknologi eller BAT. Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at kravet om BAT til dels er overholdt igennem godt landmandskab, overholdelse af husdyrbekendtgørelsen og overholdelse af øvrig lovgivning.

BAT indenfor områderne management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning samt øvrige relevante områder, beskrives og vurderes under de pågældende afsnit. Det er Holstebro Kommunes overordnede vurdering, at husdyrbruget overholder kravet om BAT.

Husdyrbrugets anlæg

DRIFT

Der udarbejdes i forbindelse med miljøgodkendelsen en beredskabsplan.

BAT som anvendes i forbindelse med beredskabsplanen er bl.a:

- at ejendommen har en beredskabsplan, der kan benyttes i tilfælde af uheld el. lign.
- at alle der arbejder på ejendommen, er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den findes
- at beredskabsplanen hænges op flere synlige steder på ejendommen
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til driften.

Der stilles vilkår om, at beredskabsplanen senest indsendes til Holstebro Kommune 5 mdr. efter meddelelse af godkendelse, og at beredskabsplanen skal være godkendt af Holstebro Kommune senest 6 mdr. efter meddelelse.

Særlige risikoforhold, som skal inkluderes i beredskabsplanen, er overførsel af gylle fra stald til lager, mellem de 2 gyllebeholdere, fra gyllebeholder til gyllevogn samt forhold omkring gylleforsuringsanlægget.

For at ansøger og medarbejdere kan bevare overblikket over produktionen både med hensyn til dyrene, drift af anlæg og miljøforhold er der i den nuværende og ansøgte drift indført visse rutiner og egenkontrol. BAT som anvendes i forbindelse med egenkontrol og management er bl.a.:

- Dyrene tilses dagligt i forbindelse med fodring og håndtering af dyrene i stalden
- Der føres logbog over flydelag på gyllebeholderen
- Ansøger får hvert år lavet et gødningsregnskab, hvoraf produktionen på ejendommen fremgår sammen med mængden af udbragt husdyrgødning
- Ansøger får hvert år lavet en markplan i samarbejde med en rådgiver, hvor sædskiftet og hensigtsmæssig placering af efterafgrøder diskuteres
- Der laves foderplaner i samarbejde med en rådgiver
- Ansøger fører kontrol med forbruget af el flere gange om året og i tilfælde af uventede udsving i forbruget bliver årsagen til forbruget lokaliseret og evt. fejl bliver udbedret
- Der foretages løbende tjek af maskiner
- For at undgå uheld ved overpumpning af gylle holdes anlægget under observation.
- Der er serviceaftale på malkeanlægget og på porte

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

- Der føres sprøjtejournal
- I ansøgt drift føres kontrol med gylleforsuringsanlægget.

Der stilles desuden vilkår om egenkontrol i form af driftsjournal, se bilag 11.

Det vurderes, at BAT indenfor management og egenkontrol anvendes i driften, på baggrund af ansøgningen og de stillede vilkår.

STALDE M.M.

Skema 2. Stalde og faste anlæg på husdyrbruget i nudrift og ansøgt drift. Bygninger m.v. fremgår desuden af bilag 2. Nummerering i skema henviser til bilag 2.

Bygning	Fremtidig anvendelse	Areal	Maksimalt antal dyr i stalden	Staldsystem
4. Eksisterende kostald	kvier	2000 m ²	-	sengestald med spalter
18. Ny tilbygning til kostald	kalve	608 m ²	-	dybstrøelse og sengestald med spalter
5. Ny kostald	malkekøer	3600 m ²	-	dybstrøelse med lang ædeplads og sengestald med spalter
6 + 7. Eksisterende ungdyrstald	opbevaring af halm, mineraler, valser og råvarer	1500 m ²	ingen dyr	
8. Maskinhus	maskiner og gødning	380 m ²	ingen dyr	
10. Foderlade	halm, ensilage, korn, rapskager	600 m ²	ingen dyr	
11. Eksisterende plansilo	ensilage	1100 m ²		
12. Ny plansilo	ensilage	1330 m ²		
16. Foder-siloer	foder			
13. Gylletank	gylle	335 m ²		
14. Gylletank	gylle	445 m ²		
20. Møddingsplads	fast husdyrgødning	105 m ²		
15. Vaskeplads	vask og påfyldning	116 m ²		
17. Befæstede arealer				
19. Ny grusvej	kørsel / transport			
21. Eksisterende silo	kraftfoder			
1. Stuehus	beboelse			
3. Udhus				

I den nye stald (Bygning 5) skal der gå 300 malkekøer (inkl. goldkøer) og 25 kvier i alderen 25-26 måneder. Malkekøerne har sengebåse med spalter og i den vestlige ende er en

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

boks med dybstrøelse til kvierne. Derudover er der to kælvningsbokse med dybstrøelse, hvor der i gennemsnit er ca. 1 ny ko hver 2.-3. dag. Mængden af dybstrøelse er meget begrænset i disse to bokse, og det er derfor ikke medregnet i gødningsproduktionen i ansøgningen.

I den eksisterende kostald (bygning 4) skal der gå 187 kvier i alderen 9-24 måneder og i tilbygningen til den eksisterende kostald (bygning 18) skal der være 38 småkalve i alderen 0-6 måneder, 38 kvier i alderen 6-8 måneder og 150 tyrekalve fra fødsel til max. 55 kg (svarende til omtrent 9 stipladser). Kvierne går i sengestald med spaltegulv, og småkalve og tyrekalve går på dybstrøelse i kalvebokse og senere fælles bokse.

Kostaldene har ringkanaler med gylleforsuring. Gyllen pumpes fra fortanken til gyllebeholderen et par gange om ugen ved hjælp af en elpumpe. Det er planen, at det på sigt skal foregå per automatik. Fortanken og forsuringsanlægget er placeret på sydsiden af den eksisterende kostald.

I det omfang der er behov for det af hensyn til dyrenes klov sundhed vil der blive skrabet oven på spalterne i kostalden. Der stilles ikke vilkår om brug af skrabere eller om hyppigheden, da skrabere ikke er anvendt som virkemiddel til at nedsætte ammoniakfordampningen.

Kvierne fra 6-26 måneder er på græs i 4 måneder om året, hvilket svarer til at gødning fra 30,8 DE (40,9 DE efter 1/8 2009) afsættes under græsning på udbringningsarealet.

Malkning i nuværende og ansøgt drift foregår i malkestald, som er placeret i den sydlige ende af den eksisterende kostald. (se bilag 2). Malkestalden er med sildeben (30°) fra 1999 og renoveret i 2008.

Der er ingen udendørs kalvehytter på ejendommen i nudrift eller ansøgt drift, og der er derfor ikke stillet vilkår omkring placering af disse. Evt. etablering af kalvehytter eller lignende på et senere tidspunkt skal vurderes iht. gældende lov.

Eventuelt senere etablerede kalvehytter vil ved et mindre antal ikke medføre godkendelsespligt, men de skal etableres på befæstet areal med fald mod afløb og overholde afstandskrav m.v. for stalde i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Forsuringsanlæg

Der etableres forsuringsanlæg på ejendommen til forsuring af al produceret gylle.

Det er angivet i ansøgningen, at forsuringsanlægget vil være i drift 24 timer i døgnet. Der anvendes gylleforsuring i den nye kostald, den gamle kostald og i tilbygningen til den gamle kostald (dvs. samtlige stalde). I de eksisterende ungdyrstalde, hvor der ikke skal være dyr fremover, etableres ikke gylleforsuring.

Til forsuring af gylle er tilsætning af svovlsyre den foretrukne metode, fordi svovlsyre er den billigste syre på markedet og fås koncentreret (96 %). Desuden tilføres gyllen svovl, hvorved behovet for svovlgødning reduceres.

Forsuring forskyder den kemiske ligevægt mellem ammoniak og ammonium, der ved pH over 9,25 er forskudt, så der primært er ammoniak tilstede, og under pH 9,25 er forskudt, så der primært er ammonium tilstede. Da kun ammoniak kan fordampe, er pH afgørende for, hvor meget kvælstof der fordampes for eksempel fra staldanlæg, gyllebeholdere samt under udbringning. Der er derfor vigtigt, at pH holdes under 9,25 hele tiden.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Danske undersøgelser har vist, at svovlsyretilsætning til gyllekanaler i kvægstalde kan reducere ammoniakfordampningen med cirka 50 % i forhold til referencesystemet (FarmTest rapport nr. 21).

Forsuring af gylle er imidlertid ikke uproblematisk, idet tilsætning af stærk syre til væske kan resultere i kraftig varmeudvikling, med øget ammoniakfordampning samt skumning til følge. Ved tilsætning af mindre mængder syre, ved tilstrækkelig omrøring, vil dette dog normalt ikke udgøre et større problem. Det er derfor vigtigt, at processen styres korrekt. Processen indebærer, at gylle og svovlsyre blandes i en mixerbrønd/procestank. Derfra pumpes forsuret gylle tilbage under stalden, for at reducere ammoniakfordampning fra kanaler under spalterne, og overskydende gylle pumpes til gylletank/lager. Alle processer styres automatisk og al overvågning foregår via PC-styring. Alle data lagres elektronisk som dokumentation for korrekt drift.

Forsuringsanlægget etableres i forbindelse med den eksisterende fortank ved den eksisterende stald, dvs. øst for bygning 4 (se bilag 3). Det er et testanlæg, som opstilles af Jørgen Hyldgaard Staldservice A/S. Følgende er blevet oplyst af Jørgen Hyldgaard Staldservice A/S:

Svovlsyre tilsættes med doseringspumpe med max. ydelse 4 liter pr. minut. Der vil være overvågning på pumpen så den kun kan uddosere en på forhånd max bestemt mængde, og når denne mængde er opnået standser anlægget, og vil først blive genstartet når årsagen hertil er fundet. Tilsætning af svovlsyren sker i toppen af gyllen i eksempelvis fortanken. Det bliver tilsat igennem et rustfri stålrør der altid er under niveau af gyllen. Røret sidder umiddelbart foran en stor omrører, eksempelvis 20 hk, der omrører ca. 15000l-25000l gylle i minuttet, som vi så iblander fra 1-4 liter svovlsyre i minuttet, så blandingsforholdet er i promise. Ved at tilsætter det i toppen og med det blandingsforhold, vil der ikke blive tale om tæringsproblemer. Der tilsættes ikke luft i forbindelse med tilsætning af svovlsyre, da det kan forårsage lugtproblemer samt opskumning af gyllen. Det oplyses, at der i forbindelse med leverandørens egne forsøg, ikke har været nogle af disse problemer. Syretilsætningen vil kun kunne foretages, såfremt kanalomrører er i drift. Anlægget vil indeholde 2 pH målere, af mærket Knick Stratos Eco 2405 pH, til kontrol af, at pH værdien holdes imellem pH 5 - 6. pH værdien afmåles op til 4 gange dagligt. Gyllens pH registreres før og efter behandling ved hjælp af datalogning. Et styreskab opsættes til styring af hele anlægget, hvor computeren vil gemme alle aflæsninger af pH værdien for en evt. udskrift fra første opstarts dag. Man vil kunne aflæse den sidste aflæste pH værdi ved at koble på anlægget fra modem eller over nettet, og ved evt. fejl eller alarmer vil Jørgen Hyldgaard Staldservice A/S modtage en sms omkring dette. Hvis der findes forskel i pH-målingen over 0,15 mellem de to målere, vil anlægget give besked om, at der skal foretages en kalibrering. pH målere rengøres med vand ved hver opstart. Et hvert driftsstop vil blive rettet af JH montør inden 6 timer. Der vil desuden på ejendommen blive ført logbog over evt. fejl, samt hvilke tiltag der er udført, for at rette dem. Enhver type af driftsstop skal registreres sammen med årsagen dertil.

Der skal udføres daglig kontrol af forsuringsanlægget, herunder syreforbrug og kontrol af restmængde af syre i syretanken. Forventet syreforbrug er 4-7 kg pr m³ gylle. Der skal senere indgås fast service aftale med JH Staldservice A/S om kontrol minimum 2 gange årligt jf. kommende servicemanual, herunder kalibrering af pH-målere. Kontrol og kalibrering skal noteres i forsuringsanlæggets driftsjournal og kopi af kontrolrapporten skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i minimum 5 år.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Syretanken vil være dobbeltskroget og der vil blive støbt et fundament, med en 10 cm x 10 cm kanal rundt om (til sikring mod svovlsyrespild), med afløb til gyllekanalen. For at beskytte syretanken mod påkørsel, vil der blive nedstøbt stålrør som kan forhindre påkørsel af syretanken. Anlægget vil opfylde de gældende krav omkring CE mærkninger, og dermed også brugervejledninger og sikkerhedsprocedurer omkring anlægget.

De automatiske funktioner ved overpumpning til lagertank foregår med det nye produkt JH gyllestop. JH gyllestop er et automatisk sikkerhedssystem med såkaldt 4 dobbelt sikkerhed for at undgå overfyldning af lagertanke. Systemet virker sådan, at når niveauet i fortanken, målt af niveau føler, vil opstarte pumpe for overpumpning til lagertank, vil der blive sendt en sms til JH gyllestop, som er monteret på lagertanken, med anmodning om klarmelding til at starte pumpe. Hvis JH gyllestop melder tilbage at den er klar, vil overpumpning starte. JH gyllestop kører på solcelle og batteri med indbygget sms modul. Den kan ikke klarmelde ved fuld tank, ingen strøm, brud på ledning eller defekte dele. Når en lagertank er fyldt kan man ikke pumpe til næste tank med mindre man har flyttet JH gyllestop. De manuelle funktioner, ved overpumpning samt omrøring af gylle til lagertank, foregår med et standard styreskab fra Ljm maskinfabrik i Højmark www.ljm.dk. Manuel overpumpning forgår ved at stille på et ur i styreskabet, eksempelvis 15 min, hvormed overpumpning stopper automatisk efter 15 min.

Der vil være følgende alarmer tilkoblet anlægget, som sendes både til sms og e-mail:

- Alarm ved driftsstop
- Alarm for lav pH værdi, eksempelvis 5,3
- Alarm for høj pH værdi, eksempelvis > 6,0
- Alarm for maks. syretilsætning
- Alarm for lav syrestand i syretank
- Alarm for fuld fortank
- Alarm for fuld lagertank
- Alarm for lav lagertank
- Alarm for sabotage

Holstebro Kommune får en kvartalsvis orientering om anlæggets drift indeholdende pH målinger, herunder kalibreringer samt kontrolbesøg og alarmer så længe dette ønskes. Holstebro Kommune vil blive orienteret, hvis der skulle forekomme lugtgener fra anlægget.

Holstebro Kommune har derudover øvrigt følgende krav til anlægget:

Syrelevering skal ske via godkendte syretransporter, med (ADC) uddannede chauffører. Overpumpning af syre til tanken skal ske via vakuumsystem, der sikrer mod dråbetab. Endvidere skal der være rindende vand til rådighed under påfyldning til neutralisering af syren, hvis der ved et uheld sker spild.

Anlægget startes op med vand i kanalerne. Forsuringsanlægget skal være 100 % i funktion senest 3 mdr. efter at hele staldanlægget er i fuld drift.

Det vurderes desuden, at der i en periode på minimum 1 år skal udføres 4 årlige servicekontrolbesøg / serviceeftersyn, med eventuel pH-målerkalibreringer. Såfremt anlægget efter det første driftsår har kørt uden problemer og med dokumenteret fuld effekt, kan kontrol- og kalibreringshyppigheden nedsættes efter skriftlig aftale med Holstebro Kommune.

Der stilles vilkår til sikring af, at forsuringsanlægget etableres og drives som beskrevet ovenfor. Der stilles desuden vilkår om indretning af vandboringen på gårdspladsen, for at reducere risikoen for forurening af boringen med syre eller gødning.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Samlet vurdering af staldanlæggene

Samlet vurderes det, at staldsystemerne i eksisterende og nye stalde opfylder kravet om ammoniakudledning svarende til BAT (se også senere afsnit om ammoniak). Der stilles vilkår om brug af gylleforsuring, samt vedligehold og drift af forsøringsanlægget for at sikre ovenstående.

BAT

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel, ikke-stedbunden branchenorm. Det betyder, at særligt følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på definitionen af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men afvejet på sektorniveau og ikke på driftsniveau.

Præfabrikerede drænede gulve er BAT for kvægstalde, jf. BAT byggeblad nr. 107.04-51/ Ma.St.02: 'præfabrikerede drænede gulve', med en ammoniakreduktion på 50 % i forhold til referencestaldsystemet. I den eksisterende stald er der imidlertid spalter, kanaler og bagskyl, og der er ikke planlagt ændringer indenfor de næste 20 år. Det forventes, at stalden fra 1999 har en levetid på ca. 30 år. Ansøger har desuden valgt, at gulvsystemet i de nye stalde skal være af samme type (spaltegulv) som i den eksisterende stald. Spalter er valgt, fordi en udskiftning af gulvet i den oprindelige stald vil medføre en betydelig meromkostning i forbindelse med projektet. Ligeledes er det ansøgers opfattelse, at de præfabrikerede faste gulve er meget glatte, også selvom de er oprillede, og at problemer med klovsundheden ofte opleves på faste gulve, og derfor vælges spaltegulv også af hensyn til dyrenes sundhed.

For at kompensere for, at ammoniakfordampning fra spaltegulv er højere end fra fast gulv, etableres gylleforsuring. Forsuring af gylle fungerer godt i systemer med spaltegulve og ringkanaler. Reducering af ammoniakfordampning er derfor muligt i begge stalde, og effekten på ammoniakfordampningen er sat til 50 %. Forsuring af kvæggylle er BAT, jf. BAT byggeblad Ma.St.01: v2 05-09: 'Svovlsyrebehandling af kvæggylle'.

For dybstrøelsesafsnittene findes ingen alternative ammoniakreducerende teknikker/staldsystemer, og der stilles ikke krav i forhold til BAT.

Samlet vurdering af staldanlæg

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund vil der ikke blive stillet skærpende vilkår for staldgulve og gyllekanaler ud over det ovenfor nævnte.

Overordnet vurderer Natur og Miljø, at en landmand gennem god landmandspraksis, via uddannelse og dygtiggørelse indenfor landbrugsdriften mm., anvender BAT mht. husdyrbrugets indretning og drift. Såfremt der på et senere tidspunkt ønskes ændringer i husdyrbrugets indretning og/eller drift, herunder byggeri af nye staldanlæg, skal dette vurderes iht. BAT.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

VENTILATION

Der er naturlig ventilation i alle staldene, og i malkestalden er der desuden en el-ventilator, som bruges under malkning, når det er varmt om sommeren.

Der findes ikke en fast definition af, hvad der er BAT for ventilation i kvægstalde, men i praksis anvendes kun naturlig ventilation i nye kvægstalde. Ventilationen forventes ikke at give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, og det vurderes, at kravet til BAT er overholdt. Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på ejendommen, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

RENGØRING AF STALDANLÆG

Erfaring viser, at en god hygiejne i form af rene stalde, fodringsanlæg m.v. ofte har en gunstig indflydelse på lugtemissionen.

Malkestalden rengøres hver dag i forbindelse med malkning, fodergangen rengøres 3 gange om ugen, og vandtrug hver 14. dag. Hjørnerne rengøres for møg og foderrester hver 7.-14. dag.

Det vurderes, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår til rengøring af husdyrbrugets staldanlæg.

FODER

Efter udvidelsen forventes bedriftens årlige forbrug af foderstoffer til køer og opdræt at stige med ca. 136 % af det nuværende. Det årlige forbrug bliver på ca. 320 tons kraftfoder, ca. 400 tons rapskager/soja, ca. 7900 m³ ensilage og ca. 8 sække mineraler. Kraftfoder opbevares i en silo mellem den eksisterende kostald og den nye stald. Rapskager, soja og grovfoder opbevares i bygning 10. Ensilage opbevares i de udendørs plansiloer. Korn opbevares i de to siloer nord for bygning 6. Foderet blandes i en mobil foderblander, som stilles på vaske-/møddingspladsen mellem bygning 7, 8 og 10. Det vurderes, at støjgener og eventuelle støvgener fra foderblanderen ikke er til væsentlig gene for de omkringboende, ved placering imellem bygningerne, men hvis det på et senere tidspunkt viser sig at være tilfældet, har ansøger oplyst at foderblanderen uden problemer kan anvendes indendørs i stedet.

På bedriften er der en stor egenproduktion af foder, men der suppleres som angivet ovenfor med kraftfoder, rapskager osv. Foderplanen laves i samarbejde med en fodringskonsulent med henblik på at opnå den mest optimale fodring mht. mælkeproduktion, køernes sundhed, foderomkostninger, brug af færrest mulige resurser og størst mulig selvforsyning med foder.

Mht. andre BAT fodertiltag (Reduceret AAT og PBV-tildeling) har ansøger i samarbejde med rådgiver ikke fundet det rentabelt at benytte disse både mht. økonomi, sundhed, trivsel og vækst.

De ovenfor beskrevne principper for valg af fodermidler betegnes i ansøgningen som de bedste tilgængelige for den aktuelle bedrift.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Den beskrevne fodring vurderes at opfylde kravet om BAT, og da fodring ikke er anvendt som virkemiddel i ansøgningen, for at kunne overholde husdyrlovens beskyttelsesniveauer, stilles ikke vilkår om foder.

ENSILAGE OPBEVARING OG HÅNDTERING

Det årlige forbrug af ensilage er i nudrift ca. 670.000 FE. Ensilagen består primært af græsensilage og majsensilage. I ansøgt drift vil det årlige forbrug være ca. 1.500.000 FE. Den årlige produktion af ensilage svarer omtrent til forbruget, men der er naturlige udsving i produktionen afhængig af vejret og andre faktorer. For at sikre en ordentlig foderforsyning også i dårlige år, er der oftest en vis overgangsbeholdning på op til ca. 15 % af det årlige forbrug.

Ensilagen skal i ansøgt drift opbevares i de eksisterende udendørs plansiloer. Ansøgningen omfatter opførsel af endnu en plansilo i forbindelse med de eksisterende, og den samlede opbevaringskapacitet forventes herefter at svare til behovet. Dermed vil der sædvanligvis ikke være behov for markstakke af ensilage. Der kan dog i enkelte år opstå behov for at opbevare en mindre del af ensilagen i markstak. I så fald gælder, at saftgivende ensilage ikke må placeres i markstak. Placeres ikke-saftgivende ensilage direkte på marken i markstak, skal den placeres på skiftende lokaliteter år efter år, og ikke på samme sted inden for 5 år, da ensilage kan medføre en udvaskningsrisiko.

Der stilles vilkår angående placering af ensilagestakke, samt vilkår om journal for placering af stakkene på kort m.v. Der stilles vilkår om, at ensilagespild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og placeres på et anlæg godkendt til opbevaring af ensilage eller gødning, og at overdækningsmateriale løbende skal fjernes fra marken. Der stilles desuden vilkår om, at ensilagestakke ikke må placeres på lavbundsarealer (ikke omfattet af okkerklasse), da der kan være en større risiko for udvaskning fra disse arealer. Disse lavbundsarealer fremgår af bilag 7.

Der stilles desuden vilkår om, at ensilageoplæg på mark skal overholde nedenstående afstandskrav for at sikre mod gener og forurening.

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

I nudrift har plansiloerne afløb til samletank, hvorfra der pumpes til gyllebeholdere. Ansøger ønsker at etablere et sprinklersystem, der skal kunne afdræne det eksisterende plansiloanlæg, og de nye siloer som skal bygges. Det sker for at undgå at få de store mængder af regnvand i gyllen og dermed øget transport ved udspreddning af gyllen. Anlægget (eksisterende og planlagte siloer) består af 5 plansiloer, forpladser og befæstet areal omkring. Det er oplyst at anlægget i alt fylder ca. 3350 m², og med en gennemsnitlig årlig nedbør på 0,7-0,9 m, vil det give en spildevandsmængde på 2345-3015 m³ årligt. Der bliver etableret en samlebrønd på ca. 26,5 m³ og pumpeanlæg med en hydrant og et sprinkleranlæg med en kapacitet på ca. 75 m³/time.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Anlægget vil være fuldautomatisk med niveauføler i samletanken. Vandet opsamles og udsprinkles løbende, når vandet står i et vist niveau, og derved undgås, at det løber over. Der er tilbageløb på rørene, så der ikke kan ske frostsprængninger. På den måde udbringes overfladevand løbende. Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for indretning af afløb og anvendelse af ensilagesaft skal følges, herunder skal det opsamlede vand tilføres afgrøder med gødningsnorm, udsprinklingen må ikke give anledning til unødige gener, og fra høst til 1. november må kun udsprinkles på bevoksede arealer eller arealer med afgrøder den følgende vinter.

Det forudsættes, at samlebrønden og udsprinklingsanlæg tilsammen som minimum kan bortlede 25 mm/time. Det er oplyst, at anlægget vil kunne bortlede 25 mm/time (nødvendigt ved kraftige regnskyl) fra plansiloarealet. 25 mm nedbør vil give anledning til 83,75 m³, hvoraf de første 26,5 m³ kan løbe i tanken og resten kan pumpes væk i løbet af en time. Der stilles vilkår til sikring heraf.

Udsprinklingsarealet (angivet på bilag 2) er ca. 0,7 ha, svarende til 7000 m², og det er oplyst, at arealet er bevokset med græs. Der er tale om en del af mark nr. 3-0. Mængden af næringsstoffer fra den opbevarede ensilage vil være begrænset, og med et udsprinklingsareal, der er dobbelt størrelse af det afvandede areal, vurderes det, at der ikke er risiko for overgødsning af udbringningsarealet. Ansøger har undersøgt, om der er dræn på udsprinklingsarealet, og det er umiddelbart ikke tilfældet.

Det vurderes, at opbevaringen af ensilage og udsprinklingsanlægget på baggrund af ansøgningen og med de stillede vilkår lever op til BAT og øvrige krav i lovgivning.

FYRINGSANLÆG

Der er ingen fyringsanlæg tilknyttet husdyrbruget.

HÅNDTERING OG OPBEVARING AF OLIE OG BRÆNDSTOF

Ejendommens eneste dieselolietank er placeret i maskinhuset (bygning 3, se bilag 2). Det er en ståltank fra Brande beholder- og kedel fabrik årgang 1992 med et indhold på 1.800 L. For at undgå påkørsel er tanken placeret i hjørnet af maskinhuset. Det er dog stadig muligt at komme til tanken, da den skal anvendes til tankning af bedriftens køretøjer. En underjordisk tank fra 1976 er blevet fjernet efter anmodning fra Holstebro Kommune.

Olie, som ikke opbevares i tank der er omfattet af olietankbekendtgørelsen, skal opbevares i egnede beholdere, der er placeret under tag og beskyttet mod vejrlig på en oplagsplads med impermeabel belægning. Oplagspladsen skal være indrettet således, at spild af de pågældende stoffer kan holdes indenfor et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand og kloak. Oplagspladsen skal kunne rumme indholdet af den største opbevaringsbeholder i området. Hermed mindskes risikoen for, at olie eller spildolie forurener grundvand, jord, undergrund, vandløb, søer eller havet.

Ansøger har oplyst, at olie opbevares ved siden af dieselolietanken i tønder i en plasticbakke på gulvet. Hvis dieseltanken eller tønderne bryder læk, flyder olien ud i maskinhuset, som har hældning ind mod midten af maskinhuset, og der findes ingen afløb i maskin-

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

huset. Til opslugning af evt. spild findes der savsmuld og sand i/ved maskinhuset.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at risikoen for forurening af jord, undergrund, grundvand eller vandmiljø er minimal, samt at krav om BAT og gældende lovgivning er overholdt. Området er reguleret af gældende lovgivning, og der stilles ikke yderligere vilkår til husdyrbrugets håndtering af olie.

SPRØJTEMIDLER, MEDICIN OG KEMIKALIER

Opbevaring

Bekæmpelsesmidler, herunder rester samt tom emballage, skal opbevares miljø- og sundhedsmæssigt forsvarligt, i den oprindelige emballage, uden mulighed for afløb til overfladevand, jord, grundvand eller kloak m.v., utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler eller lignende. Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal desuden opbevares under lås.

Kemikalier opbevares forsvarligt i køleskabe/frysere i maskinhuset. Tomme skyllede dunke samles i containeren medmindre andet er anført på etiketten. Medicin opbevares i den eksisterende kostald.

Håndtering

Spild under påfyldning og rengøring af marksprøjter er en væsentlig punktkildeforurening, som forårsager pesticider i overfladevand samt forurening af grundvand. Forurening fra punktkilder kan med få enkle tiltag minimeres:

Der er generelt lovkrav om, at tapstedet, hvor sprøjten fyldes med vand, skal være forsynet med kontraventil, der sikrer mod tilbagesugning af væske fra sprøjtetanken. Påfyldningen af vand skal være styret med vandur eller lignende, der forhindrer overløb af sprøjtetanken. I forbindelse med påfyldning af sprøjter må der ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten.

Påfyldning af bekæmpelsesmidler i marksprøjter skal ske på en vaskeplads med opsamling af vaskevand, eller på det markareal, der skal behandles. Påfyldning i marken må ikke ske mindre end 300 meter fra vandforsyning til drikkevandsformål, eller mindre end 50 meter fra hhv. overfladevande, drænsystemers rense- og samlebrønde eller § 3 beskyttet natur.

Vask skal ske på vaskeplads, eller det markareal, der er blevet behandlet. Vaskevand fra en vaskeplads skal opsamles i gyllebeholder eller anden beholder, og udbringes i henhold til bestemmelserne i husdyrbekendtgørelsen. Vaskepladser må ikke etableres nærmere end 50 meter fra hhv. overfladevande, § 3 beskyttet natur eller almen vandforsyning. Afstandskravet til ikke almen vandforsyning (herunder markvandingsboringer) er 25 meter. Nedbør kan afvaske plantebeskyttelsesmidler, der er afsat på ydersiden af sprøjte og traktor. En uvasket sprøjte eller traktor, som er anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, skal derfor placeres på det behandlede areal, vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller anden beholder, eller under tag, så der ikke sker utilsigtet afstrømning af vand med indhold af plantebeskyttelsesmidler til vandmiljø, jord m.v.

Ansøger besidder sprøjtecertifikat fra 2002. Det er oplyst af ansøger, at sprøjteudstyr fyldes og vaskes på en vaske-/påfyldningsplads ved siden af møddingspladsen, hvor der lige

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

nu er afløb til gyllekanalen i bygning 7. Fremover, når bygning 7 ikke længere skal anvendes som stald, vil afløbsforholdene blive ændret, så der er afløb direkte til gyllebeholderne. Vaskepladsen har ikke sandfang eller olieudskiller, og det vurderes ikke at være nødvendigt med den givne mængde og hyppighed af maskinvask m.v. på husdyrbruget.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at opbevaring og håndtering af kemikalier ikke udgør en væsentlig risiko for forurening af jord, undergrund eller grundvand, samt at krav om BAT og i øvrigt gældende lovgivning er overholdt. Området er reguleret af gældende lovgivning, og der stilles ikke yderligere vilkår til husdyrbrugets håndtering og opbevaring af kemikalier.

AFFALD OG KEMIKALIERESTER

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald, som er gældende for husdyrbruget. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres, bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Spildolie, kemikalieaffald, herunder sprøjtemidler m.v., skal opbevares i egnede, lukkede beholdere under tag (tydeligt mærket med indhold) med tætsluttende låg på fast, tæt underlag, med opkant eller således, at evt. spild kan opsamles i fx en spildbakke, og uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, borer eller brønde. Affald må ikke afbrændes eller nedgraves. Brugte kanyler skal behandles som klinisk risikoaffald i henhold til affaldsbekendtgørelsen og regulativ for erhvervsaffald, herunder skal det opbevares i en egnet brudsikker beholder, og den anvendte emballage skal lukkes forsvarligt og mærkes, før affaldet forlader ejendommen. Bortskaffelse af affald skal ske i henhold til affaldsregulativet, herunder skal transport af farligt affald foregå med godkendt transportør, til godkendt modtager, og der skal foreligge kvitteringer for aflevering af farligt affald. Derudover skal husdyrbruget registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler.

Indenfor affaldsområdet, er BAT bl.a., at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres iht. gældende lovgivning, og affaldet skal løbende bortskaffes iht. ovenstående uden der sker ophobning.

Det er oplyst i ansøgningen, at brændbart affald, plastic og almindeligt husholdningsaffald afhentes af vognmandsfirmaet Ejler Chr. Knudsen A/S. Husholdningsaffald afhentes hver 14. dag, og forbrændingseget affald fra husdyrbruget samles i en 6 m³ container, som tømmes hver 3. uge. Containeren står nord for bygning 6 (se bilag 2). Jern og metal samles og afhentes af skrothandler efter behov. Øvrigt affald håndteres i henhold til Skema 3 herunder.

Spildolie opbevares i tromler i maskinhuset ved dieseltanken, sammen med oliefiltre. Maskinhuset har opkant af beton, hvorved olien opsamles i maskinhuset. Til opsugning af evt. spild findes der savsmuld og sand i/ved maskinhuset. Der gøres opmærksom på, at sand og savsmuld med olierester og opsamlet olie, skal bortskaffes som farligt affald, ligesom spildolie. Spildolie eller filtre afleveres til godkendt modtager.

Medicinrester på ejendommen samles på kontoret, i ansøgt drift laves en aftale med vognmand Marius Pedersen ang. afhentning. Kemikalier opbevares forsvarligt i køleska-

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

be/frysere i maskinhuset. Tomme skyllede dunke samles i containeren, medmindre andet er anført på etiketten.

Skema 3. Affaldsproduktion og bortskaffelse

ISAG kode	Art	Før mængde	Efter mængde	Bortskaffelses metode
19.00	Forbrændingseget	ca 12.000 kg/år	ca. 17.000 kg/år	Container - afhentes
23.00	Ikke forbrændingseget	-	-	Afhentes i ansøgt drift
50.00	Papir/pap	-	-	Afleveres på erhvervs-genbrugsplads
51.00	Glas	-	-	Afleveres på erhvervs-genbrugsplads
52.00	Plast	inkluderet i forbrændingseget	inkluderet i forbrændingseget	Container - afhentes
52.06	Heraf PVC	-	-	
	Jern og metal			Afhentes
	Lysstofrør	-	-	Afleveres på erhvervs-genbrugsplads

Det vurderes, at affaldshåndteringen opfylder krav om BAT og øvrig lovgivning som beskrevet. Området er reguleret af gældende lovgivning, og der stilles ikke yderligere vilkår til husdyrbrugets affaldshåndtering.

DØDE DYR

I henhold til bekendtgørelse nr. 439 af 11/05/2007 om opbevaring af døde dyr, skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen, og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej, og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden, og hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækkede, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl. På husdyrbrug, hvor husdyrproduktionen overstiger et årsgennemsnit på 500 dyreenheder, gælder endvidere, at henlæggelse af døde dyr skal ske på cementeret underlag, som er sikret mod ådselædende dyr ved indhegning.

Opbevaring af kadavre må ikke medføre uhygiejniske forhold eller være til gene for omkringboende. Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af container

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ren er påbegyndt. Alternativt kan afhentning udsættes indtil containeren er fuld – dog maks. 3 uger efter påbegyndt påfyldning, såfremt dyrene opbevares på køl. Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold.

På husdyrbruget skal der opføres en plads til opbevaring af døde dyr. Det er oplyst af ansøger, at pladsen vil blive opført i tilknytning til den påtænkte nye tilkørselsvej ud mod Hailkjærvej, ca. 30 meter fra vejen, så bilen fra DAKA kan bakke ned til pladsen. Desuden er oplyst, at dyrene afhentes efter behov af DAKA, og det forventes i den ansøgte drift at ske ca. 50 gange om året.

Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området. Holstebro Kommune vurderer, at den påtænkte placering af kadaverplads opfylder gældende lovkrav, og at det vil være hensigtsmæssigt at placere pladsen ved den nye vej, således at afhentningsvognen ikke skal passere igennem gårdspladsen, forbi staldene, foderoplag og ensilagepladser. Derved er der ikke særlige forhold, som taler for vilkår ud over gældende lovgivning. Såfremt det ikke bliver muligt at anlægge den nye tilkørselsvej, skal en alternativ placering af kadaverpladsen opfylde gældende lovgivning.

Gødningsproduktion og håndtering

OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

Produceret gødning

Ved den nuværende produktion produceres ifølge ansøgningen 3749 ton kvæggylle. I ansøgt drift er det oplyst at der produceres 9170 ton kvæggylle. Denne mængde inkluderer rengøringsvand, nedbør i gylletankene og nedbør på møddingspladsen og fyldeplads.

Ejendommens opbevaringskapacitet

Opbevaringskapacitet fremgår af Skema 4 på næste side.

Ifølge ansøger er der en samlet opbevaringskapacitet i nudrift for ejendommen på 3280 m³ i gyllebeholdere, dette er uændret i ansøgt drift. Ud over ejendommens egen kapacitet er der en ejendoms beholder på ejendommen Bundgård (Djeldvej 27, 7830 Vinderup), en ejendom som er købt i fællesskab med ansøgers bror, og som sandsynligvis vil blive solgt - undtaget gyllebeholderen, som har en kapacitet på 1400 m². Derudover forpagtes en beholder hos Lars Serup, Nr. Sahlvej 6, 7830 Vinderup på 2000 t. I ansøgt drift etableres en beholder hos Thyge Thoustrup, Gammelbyvej 5, 7500 Holstebro, som skal have en kapacitet svarende til 12 mdr. produktion af 122,14 DE, svarende til den mængde som gylleaftalen lyder på. T. Thoustrup står som ejer af denne beholder.

I husdyrbrugets egne beholdere og i de indgåede opbevaringsaftaler er der en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til mere end 12 måneders produktion. Husdyrbrug skal mindst have en opbevaringskapacitet svarende til 6 måneders tilførsel. Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil dog normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel. Det vurderes derfor, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig efter § 6 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Skema 4. Opbevaring af flydende husdyrgødning

Opbevaringsanlæg	beholder nr.	bygge år	seneste 10-års beholderkontrol	overdækning	nudrift kapacitet [m ³] (%)	ansøgt kapacitet [m ³] (%)
Gyllebeholder på Sevelvej 85	13	1991	2004	Nej	1440 (43)	1440 (15)
Gyllebeholder på Sevelvej 85	14	1999	2009	Nej	1840 (56)	1840 (20)
Gyllebeholder på Djeldvej 27		2003	-	Nej	0	1400 (15)
Forpagtet beholder Nr. Sahlvej 6		1999	2009	Nej	0	2000 (21)
Forpagtet beholder Gammelbyvej 5		ikke opført	-	Nej	0	2740 (29)
I alt					3280 (100)	9420 (100)

Der foreligger ikke på nuværende tidspunkt opbevaringsaftale for den forpagtede beholder for Gammelbyvej 5. Der stilles derfor vilkår om, at skriftlig opbevaringsaftale skal indsendes til Holstebro Kommune før gyllebeholderen tages i brug til opbevaring af husdyrgødning fra Sevelvej 85, og senest, når husdyrholdet når et niveau, så de øvrige beholdere ikke længere kan rumme 9 måneders gødningsproduktion.

Gylle føres fra staldene via fortank til ejendommens 2 gyllebeholdere. Der er luftindtag i toppen af overføringsrøret, og det er dermed sikret, at der ikke kan ske tilbageløb. Der vurderes ikke at være risiko for forbundne kar ved overførsel af gylle. I nudrift sker overførsel fra fortank til gyllebeholdere manuelt med elpumpe med timer og under overvågning. I ansøgt drift, når der etableres et forsøringsanlæg, overvejer ansøger at lade overførslen af gylle fra stald til gylletanke blive automatisk, og i så fald med en føler i gyllebeholderen, som standser overpumpningen hvis beholderen er fuld.

Gyllebeholderne er ikke forsynet med fast overdækning. Der etableres naturligt flydelag på gyllebeholderne, og der føres logbog i overensstemmelse med gældende regler. Efter ibrugtagning af forsøringsanlægget skal der rettes ekstra opmærksom på flydelagene, da forsuret gylle kan give problemer med at danne naturligt flydelag.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes så godt som muligt for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen
- at flydelag på gyllebeholdere søges opretholdt, og at flydelaget hurtigt reetableres når det brydes.

Det vurderes, at kravet om BAT og øvrig lovgivning er opfyldt med den beskrevne praksis og de stillede vilkår.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

PÅFYLDNINGSPLADS FOR GYLLEVOGNE

Det er oplyst, at gyllen fra beholder 14 pumpes over i beholder 13 vha. en traktorpumpe og en mobil installation med fastmonterede rør, når gyllen skal udbringes. Når gyllen skal påfyldes gyllevognen sker det altid fra beholder 13, hvor der er etableret et beton underlag med afløb til gyllebeholder. Når gyllen fyldes i gyllevognen fra beholder 13 sker det vha. en eldrevet pumpe med timer. Tømning af tanke sker altid under opsyn.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at såfremt gyllevogne ikke påfyldes via sugekran / pumpe med returløb fastmonteret på gyllevognen, er der risiko for spild af gylle, og derfor skal påfyldning ske på en dertil indrettet påfyldningsplads.

Pladsen skal have impermeabel overflade og afløb, så eventuelt spild kan opsamles i f.eks. gyllebeholderen. Pladsen skal have fald mod afløbet.

Såfremt husdyrbruget ikke har en påfyldningsplads, eller pladsen ikke lever op til de beskrevne betingelser, skal der anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb. Der stilles vilkår om ovenstående.

Det vurderes, at kravet om BAT og øvrig lovgivning er opfyldt med det stillede vilkår.

OPBEVARING AF DYBSTRØELSE OG FAST GØDNING

I tilbygningen til den eksisterende kostald skal småkalve og tyrekalve fra 0-6 måneder fremover gå på dybstrøelse i kalvebokse og senere fælles bokse. Derudover skal der være 2 kælvningsbokse og 1 storboks til kvier (25-26 mdr.) med dybstrøelse i den nye kostald. I de 2 kælvningsbokse med dybstrøelse er der i gennemsnit ca. 1 ko hver 2.-3. dag, og mængden af dybstrøelse er så begrænset, at det ikke er medregnet i gødningsproduktionen i ansøgningen.

Ved den nuværende produktion produceres ifølge ansøgningen 101 ton dybstrøelse. I ansøgt drift er det oplyst at der produceres 247 ton dybstrøelse, hvilket svarer til ca. 420 m³ dybstrøelse. Møddingspladsen kan rumme ca. 250 m³, og tømmes forår og efterår. Der er ikke aftaler om opbevaring af fast gødning eller dybstrøelse hos tredjemand, og der opbevares ikke fast gødning eller dybstrøelse fra tredjemand på ejendommen.

Boksene med dybstrøelse bliver muget ud hver 2. – 4. uge. Derefter opbevares det på møddingspladsen indtil udbringning. Dybstrøelsen køres ud af maskinstationen. Det tildeles primært majs om foråret og vintersæd om efteråret. Om foråret bliver dybstrøelsen pløjet ned i marken med det samme. Øget andel af direkte nedpløjning af dybstrøelse er ikke valgt som et virkemiddel til nedsættelse af ammoniakfordampningen i ansøgningen, og standardforudsætningen, som er angivet i den elektroniske ansøgning, er at 65 % af dybstrøelsen køres direkte ud på marken.

Som hovedregel skal fast husdyrgødning (inkl. dybstrøelse) opbevares på en møddingsplads med fast bund og afløb. Kompost må dog opbevares i marken såfremt tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti. Dybstrøelse, der har ligget i stald i 3-5 måneder i gennemsnit, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

I ansøgt drift udmuges så ofte, at dybstrøelsen stort set aldrig vil være kompostlignende når det forlader stalden. Da der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen, er der ikke behov for markstakke. Imidlertid har ansøger ønsket at have mulighed for lejlig-

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

hedsvis oplægning af markstakke af komposteret dybstrøelse, med et tørstofindhold over 30 %, i en overgangsperiode på 4 år, indtil det nye dyrehold står opstaldet som ansøgt. Det vurderes at være hensigtsmæssigt, at ansøger har denne mulighed i omlægningsfasen, og det vurderes ikke at medføre væsentlige gener eller miljøpåvirkninger, at der i en midlertidig periode på 4 år lejlighedsvist opbevares markstakke af kompost, såfremt disse overholder gældende regler og vilkår. Der stilles vilkår om placering m.v. af markstakke i de første 4 år efter godkendelse, og der stilles vilkår om, at dybstrøelse ikke må opbevares i markstak efter de 4 år er gået.

Det vurderes, at opbevaringen har dybstrøelse/fast gødning opfylder krav om BAT samt øvrig lovgivning, og der stilles ikke yderligere vilkår til opbevaringen.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

AMMONIAK

Ansøgningen er omfattet af krav om reduktion af ammoniakudledningen med 15 % i forhold til de angivne referencesystemer i bilag 3 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Kravet om 15 % ammoniakreduktion gælder for stalde, hvor der sker etablering, udvidelse eller ændring. Den eksisterende uændrede produktion er ikke omfattet af 15 % reduktionskravet, hvilket vil sige de kvier, som i nudrift er opstaldet i bygning 4. Der sker udvidelse eller ændring i alle øvrige dyretyper og stalde på ejendommen.

Skema 5. Ammoniakudledning fra anlægget

Beskrivelse	kvælstofudledning [kg N/år]
Emission fra stalde omfattet af det generelle ammoniakkrav, men eksisterende, uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	40,71 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	1963,15 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	315,30 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	368,44 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse og min. 15 % reduktion	2687,59 kg N / år
Merudledning	471,71 kg N / år

I den elektroniske ansøgning er det således beregnet, at der efter 15 % reduktion maksimalt må udledes 3373 kg kvælstof i ammoniak om året fra det ansøgte husdyrbrug. Udledning fra husdyrbruget beregnes i nudrift til 2216 kg kvælstof pr. år, og i ansøgt drift 2688 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således en merudledning på 472 kg kvælstof pr. år, og kravet om 15 % reduktion er overholdt (se skema 5).

Kravet om minimum 15 % reduktion i forhold til referencestaldsystemet opnås ved at etablere et gylleforsuringsanlæg, hvilket reducerer ammoniakudledningen fra

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

stald og lager med 50 % ifølge Miljøstyrelsens BAT-blad Ma.St.01:v2 05-09, revideret 19. maj 2009, om svovlsyrebehandling af kvæggylle. Gylleforsuringsanlægget er beskrevet i et tidligere afsnit.

Det er oplyst, at i det omfang der er behov for det, af hensyn til dyrenes klovsundhed, vil der blive skrabet oven på spalterne i kostalden. Spalteskrabere er ikke valgt som virkemiddel til ammoniakreduktion i ansøgningen, og der stilles derfor ikke vilkår herom.

Samlet vurdering af ammoniak

Det vurderes, på baggrund af ovenstående, at krav om 15 % ammoniakreduktion er overholdt.

I kapitlet 'Natura 2000-områder, beskyttet natur og bilag IV arter' beskrives og vurderes ejendommens ammoniakpåvirkning af relevante naturområder, herunder § 3 natur.

LUGT

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere, møddingsplads m.v. De primære kilder til lugt fra husdyrbrug er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet, er det f.eks. staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme væsentlige lugtgener fra gødningshåndtering og -opbevaring, når bekendtgørelsen efterleves. Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og naboejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller, der omtales 'FMK-modellen' og 'Ny Lugtvejledning'.

Staldlugtemission beregnes ved et produktionstidspunkt i sommertiden med maksimalt antal dyr på ejendommen, dvs. under forhold, der resulterer i maksimal lugtafgivelse.

I

Skema 6 herunder vises resultatet af lugtberegningen, som er foretaget i den elektroniske ansøgning. Resultatet vises i form af en 'korrigeret geneafstand' som er den afstand, der som minimum skal være fra lugtkilden (stalderne) til byzone, samlet bebyggelse eller naboer uden landbrugspligt. Denne geneafstand skal være kortere end den 'vægtede gennemsnitsafstand', som er den faktiske afstand fra lugtkilden til det pågældende område. I dette tilfælde er der mere end 1,2 gange den beregnede geneafstand til de 3 områdetyper, og i sådanne tilfælde beregnes ikke nogen vægtet gennemsnitsafstand.

Geneafstanden beregnes med både FMK-modellen og Ny Lugtvejledning, og den model, som resulterer i den højeste lugtemission, anvendes for det pågældende område. Der er i ansøgningen angivet 1 andet husdyrbrug > 75 DE (ejendommen Vesterled 29), som ligger nærmere end 300 meter fra det punkt på byzonen, som er nærmest Sevelvej 85. Dermed tillægges lugtberegningen en kumulativ effekt af dette andet husdyrbrug. Der er ikke andre husdyrbrug > 75 DE, som giver anledning til kumulativ effekt på lugtberegningerne.

På bilag 3 ses afstand til naboer og byzone. Samlet bebyggelse ligger omtrent 2 km væk. Nærmeste enkelt bolig i landzone uden landbrugspligt er Vesterled 48, som ligger i en af-

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

stand af ca. 253 meter fra husdyrbrugets staldbygninger, og byzonen ligger i en afstand af ca. 757 meter.

Skema 6. Lugtemission fra husdyrbruget

Områdetype	Geneafstand nudrift	Korrigeret geneafstand ansøgt drift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	ikke oplyst	401,31	ikke oplyst	Ja, ingen byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	ikke oplyst	265,45	ikke oplyst	Ja, ingen nabobeboelse inden for 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (uden landbrugspligt)	ikke oplyst	103,51	ikke oplyst	Ja, ingen samlet bebyggelse indenfor 1,2 gange geneafstand.

Samlet vurdering for lugt

Geneafstanden til byzoneområde, samlet bebyggelse og enkeltboliger er således overholdt. Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som væsentlig afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. Genekriterierne efter både FMK-modellen og Ny Lugtvejledning er overholdt. På den baggrund vurderes det, at kvægbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener hos de omkringboende.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger. Det vurderes dog, at der er taget højde for lugtgener fra gyllebeholderne i de generelle afstandskrav og krav om flydelag m.v.

Konsekvensradius

Lugtkonsekvensradius er beregnet til 404 meter. Naboer inden for konsekvensradius indgår som høringsberettigede.

TRANSPORT

Transport af hjælpestoffer til bedriften og transport af mælk, kreaturer, affald m.m. sker i nudrift ad Sevelvej. Fra Sevelvej køres der vest mod Vinderup eller øst mod Sevel/Holstebro. Til arealerne mod nord køres der ad Hailkjærvej.

Ansøger ønsker at etablere en ny udkørsel fra ejendommen til Hailkjærvej (Der ansøges herom separat til Trafik og Park, Holstebro Kommune). Hvis der opnås tilladelse til etablering af overkørslen, vil stort set alle transportere, som vedrører husdyrbruget, fremover ske ad Hailkjærvej i stedet for Sevelvej. Beboere på Hailkjærvej 1 og Sevelvej 84 vil muligvis opleve en ændring i transportmæssige gener som følge af den nye tilkørselsvej, men det vurderes ikke at være tale om gener af væsentlig karakter, som ligger udover hvad der sædvanligvis kan forventes fra et husdyrbrug af denne type og størrelse.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Transportveje for husdyrgødning og øvrige transporter vil hovedsageligt foregå ad de veje, der er indtegnet på bilag 4. Nedenstående skema viser det estimerede antal transporter, som er oplyst i ansøgningen. Det skal bemærkes, antal og kapacitet pr. læs er vejledende.

Skema 7. Transport til og fra husdyrbruget

Transport	Køretøjets kapacitet pr. læs	Antal transporter pr. år - nudrift	Antal transporter pr. år - ansøgt drift	% ændring
Husdyr til/fra ejendommen	-	34	34	0 %
Døde dyr	-	25	50	+ 100 %
Indkøbt foder	-	35	36	+ 3 %
Grovfoder	15 t	178	400	+ 125 %
Olie	20 t	15 (å 1800 l)	18 (å 1800 l)	+ 20 %
Gylle	15 t	250	611	+ 144 %
Dybstrøelse	15 t	7	17	+ 143 %
Mælk	20 t	183	183	0 %
Afhentning af husholdningsaffald	15 t	26	26	0 %
Afhentning af brændbart affald	15 t	17	26	+ 53 %
Kemikalier og handelsgødning	-	1-2	3-4	+ 150 %
Total		772	1.405	+ 82 %

Det samlede antal af tunge transporter er estimeret til ca. 1.405 stk. Hertil kommer anden kørsel til markarbejde med traktor.

Dyreholdet udvides med 113 % (fra 216,78 DE til 461,90 DE), og en stigning i antallet af transporter på 82 % (fra 772 årligt til 1.405 årligt) ligger indenfor det, der må forventes.

En stor post i det samlede transportregnskab er den daglige afhentning af mælk på ejendommen, som giver ca. 183 afhentninger årligt. Der sker ingen ændring i antallet af afhentninger af mælk. I ansøgt drift bliver der årligt ca. 611 transporter af husdyrgødning fra bedriftens gylletanke til udbringningsarealerne eller til lejede gylletanke, og ca. 17 læs dybstrøelse til udbringning. Udbringning af gylle sker primært om foråret, og desuden i mindre omfang i løbet af sommeren. Om efteråret og vinteren flyttes gyllen fra Sevelvej til de 3 lejede gylletanke, hvorved arbejdsbyrden og transporterne fordeles over året. Transporter af grovfoder stiger i ansøgt drift til ca. 400 stk.

Kvier til afgræsning bliver transporteret med traktor og vogn med 7 – 14 dages mellemrum, og tyrekalve bliver afhentet med traktor og vogn.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Beboere på bl.a. Sevelvej, Hailkjærvej og tilstødende veje, som anvendes til transport, må således forvente at opleve et øget antal transporter til og fra husdyrbruget.

Idet transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke ligger udover, hvad der normalt forekommer på et husdyrbrug af denne type, forventes transporterne ikke at medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Det fremgår af ansøgningen, at transportveje for gødning m.v. mellem ejendommen og arealerne til dels vil foregå gennem Sevel og Sahl byer. Der er tale om et begrænset antal marker, som tilgås gennem Sevel og Sahl.

Jf. Miljøklagenævnets afgørelser, bl.a. MKN-130-00160 og MKN-130-00087, betragtes landzonen som landbrugets erhvervsområde, hvorfor beboere i landzone må acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Miljøklagenævnet bemærker endvidere, at færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. Bekendtgørelse nr. 1152 af 23/11 2006 om husdyrhold og arealkrav, fastsætter krav om, at transport af husdyrgødning over en vejafstand på mere end 10 km fra husdyrproduktionsanlægget, skal foregå med lastbil eller et påhængskøretøj hertil. Under transporten skal flydende gødning opbevares i lukkede tanke, og fast gødning skal overdækkes.

Udbringningsarealerne der indgår i denne godkendelse ligger dog ikke længere væk end cirka 5 km. Det er i øvrigt oplyst i ansøgningen, at transport til og fra ejendommen generelt foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at kørsel af husdyrgødning til de nordligst beliggende arealer nødvendigvis må foregå gennem Sahl by, da der ikke er andre adgangsveje.

Det vurderes, at det i begrænset omfang er nødvendigt at transportere husdyrgødning gennem Sevel by, for at tilgå markerne 36-0 og 37-0.

Der stilles vilkår om, at transport af husdyrgødning til øvrige marker, hvor det kan lade sig gøre at køre udenom byzone, skal foregå udenom byzone.

Ved hensynsfuld kørsel til og fra ejendommen kan støj, støv og rystelser herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset. BAT i forbindelse med transport er bl.a., at transport til og fra ejendommen foregår ved hensynsfuld kørsel, og at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Samlet vurdering

Det vurderes, at transport til og fra ejendommen kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende, ved overholdelse af gældende lovgivning og det stillede vilkår, samt at kravet om BAT overholdes.

STØJ

Ejendommens støjklender er hovedsageligt fuldfoderblanderen, malkeanlægget, kompressor, gyllepumper, samt den daglige brug af traktor og transporter til/fra ejendommen.

Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde (eksempelvis ensilering, forårs- og efterårsarbejde i marken), der går udover dagtimerne. Ansøger oplyser at traktoren vedligeholdes, herunder lydpotte, så den ikke støjrer unødigt.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Korn blæses ind i en gastæt silo 1 gang årligt ved høst. Dette varer i 2-3 dage (ikke om natten). Kraftfoder blæses ind i fodersiloen ca. hver 14. dag. Indkøbt foder tippes af i ladden, hvilket støjer relativt mindre end indblæsning i fodersilo. Fuldfoderblanderen benyttes udendørs på vaske-/møddingspladsen, og kan fremover anvendes indendørs, hvis det viser sig at være en kilde til støjgener for de omkringboende.

Malkeanlægget benyttes to gange dagligt. Malkemaskinens kompressor er placeret indendørs. Begge stalde har naturlig ventilation, og der er således ingen støj fra ventilationsanlæg, med undtagelse af ventilator i malkestalden.

Transporter til og fra ejendommen foregår hovedsageligt i dagtimerne.

Husdyrbrugets nærmeste naboer er Vesterled 48, Sevelvej 84 og Hailkjærvej 1. Støj fra husdyrbruget forventes ikke at være eller blive til væsentlig gene for de omkringboende, eftersom de lovpligtige afstandskrav er overholdt, og støjkloderne fra husdyrbruget ikke ligger udover, hvad der må forventes for et husdyrbrug af denne type.

Der findes ingen generelle regler for det maksimale støjniveau fra husdyrbrug i landzone. Miljøstyrelsen har angivet en række vejledende støjgrænser for virksomheder i det åbne land. Der er ikke foretaget støjregninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, og det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke, og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser. For at imødekomme eventuelle støjgener for de omkringboende fastsættes derfor vilkår om, at de vejledende støjgrænser skal overholdes. Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes.

For de beskrevne støjkloder vurderes det, at kravet om BAT er opfyldt, ved almindelig anvendelse af de pågældende maskiner m.m. og via de stillede vilkår. Såfremt der ændres ved eksisterende stalde eller anlæg, der kan medføre ændring i støjniveauet for de omkringboende, skal ændringen vurderes iht. principperne for BAT.

STØV

I forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Der kan også opstå støvgener når kraftfoder blæses ind i silo, og korn blæses ind i den gastætte silo. Det er oplyst i ansøgningen, at opblandingen af foder ikke forårsager væsentlige støvgener.

Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, og det må forventes, at støvgener fra levering af foder og indblæsning i siloer vil øges. Det vurderes dog primært at være lokalt på ejendommen, og ikke en væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanten. Støvgener må også påregnes i kortere perioder under høstarbejdet, f.eks. i forbindelse med snitning af halm. Der vurderes dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger udover det forventelige.

Den væsentligste støvkilde vurderes at opstå ved kørsel på grusvej til og fra ejendommen. Da der sker en stigning i antallet af transportere, må det forventes, at støvgener herfra øges. Da der ikke ligger andre ejendomme langs den nuværende tilkørselsvej til Sevelvej,

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ej heller langs den eventuelt fremtidige tilkørselsvej til Hailkjævej, vurderes eventuelle støvgener ikke at være af væsentlig betydning for omkringboende under normale forhold. I tørre perioder med kraftig vind vil naboer og trafikanter måske kunne opleve støvgener, men det vil være af en begrænset karakter, og kan reduceres ved hensynsfuld kørsel.

Der stilles på baggrund af ovenstående ikke vilkår vedrørende støvgener, og det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt ud fra ovenstående.

Lys

I staldene benyttes hovedsageligt naturligt lys i dagstimerne, fra ovenlysplader og åbne sider. Det er oplyst, at der er natbelysning i eksisterende og nye stalde, hvilket er energibesparende og reducerer eventuelle lysgener for omkringboende og forbipasserende, sammenlignet med almindeligt lys.

I de resterende bygninger installeres nogle steder lyssensorer, der automatisk tænder det elektriske lys efter behov. Det vurderes ikke, at lys fra øvrige bygninger vil være til gene for omkringboende og forbipasserende.

Gårdspladsen er belyst af 5 lamper, som tænder automatisk når det er mørkt. Derudover er der udvendige lamper på bygning 8 og på staldene. Det påtænkes at opsætte pyntebelysning på staldene ud mod Sevelvej. Der er to udendørs lamper (lysstofrør) for enden af den eksisterende kostald og en lampe i gårdspladsen. Såfremt denne belysning er relativt svag, vurderes det ikke at blive til gene for naboer eller trafikanter.

Ejendommen er i øvrigt delvist afskærmet mod vest og sydøst af levende læhegn, træer m.v.

Der stilles vilkår om, at kraftige udendørs lyskilder, som er placeret, så de er synlige for omkringboende og forbipasserende, skal have bevægelsessensor eller tilsvarende anordning, så de ikke er tændt, når de ikke benyttes.

Ved det stillede vilkår og på baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende og forbipasserende.

SPILDEVAND

Spildevand, herunder husholdnings- og processpildevand fra ejendommen håndteres som angivet i Skema 8.

Forhold omkring ejendommens hus spildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan ejendommen evt. blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen.

Spildevand fra stalde, møddingsplads og vaskeplads

Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder eller gyllesystemet. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning.

Fra malkerum, vask af stalde, møddingsplads og vaskeplads ledes spildevand via gyllekaller til gyllebeholder. Der afledes i alt ca. 1860 m³ spildevand til gyllebeholderne, og den-

ne vandmængde er inkluderet i beregningen af opbevaringskapaciteten for husdyrgødning.

Afløb fra plansiloer

Der etableres sprinkler anlæg til udsprinkling af spildevand fra plansiloer, forplads og udenomsarealer. Der laves en brønd på ca. 26,5 m³ til opsamling af vandet, som sprinkles ud som beskrevet i et tidligere afsnit.

Tagvand

Der er tagrender på den eksisterende og nye stald. I nudrift føres regnvandet fra den eksisterende kostald mod sydenden af bygningen, for derefter at bliver ført via dræn mod nord. Regnvand fra den nye stald vil i ansøgt drift blive koblet på det eksisterende system. Der er desuden tagrender på bygningerne ved møddingspladsen, som ledes til dræn mod øst. Fra de resterende bygninger ledes regnvandet væk ved overfladenedsivning.

Det er oplyst, at en del af overfaldevandet fra befæstede arealer løber via dræn til vandløb. Der må derfor ikke ske oplag af gødningsstoffer, bekæmpelsesmidler, foderstoffer m.v. på befæstede arealer, hvor der med evt. regnvand kan tilføres rørledninger/markdræn med videre udløb i grøfter og vandløb, jf. miljøbeskyttelsesloven.

Skema 8. Spildevand

Spildevandstype	Mængde spildevand ansøgt drift	Håndtering
Tagvand (ca. 9160 m ²)	ca. 6412 m ³	overfladenedsivning og/eller afløb til dræn
Plansiloer inkl. forplads og befæstet areal omkring (ca. 3350 m ²)	ca. 2345 m ³	ansøgt drift: sprinkleranlæg som anlægges i forbindelse med etableringen af plansilo
Overfladevand fra øvrige befæstede arealer (ca. 550 m ²)	ca. 385 m ³	overfladenedsivning og/eller afløb til dræn
Møddingsplads og vaskeplads (ca. 220 m ³):	ca. 154 m ³	ansøgt drift: ledes til opsamlings-tank, hvorfra det pumpes til gyllebeholderne.
Vaskevand fra mælke- / malke-anlægget og rengøring af stalde	ca. 1321 m ³	Spildevand fra staldene ledes til gyllebeholder. Der udledes ikke spildevand fra staldene til vandmiljøet.
Husspildevand		Spildevand fra stuehuset løber gennem septiktank og føres via dræn mod øst. Regnvand fra stuehuset ledes via dræn mod øst.

Vandbesparende foranstaltninger

Der er fokus på reduktion af vandspild ved almindelig vedligeholdelse af drikkekar m.m.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Samlet vurdering

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at forhold omkring spildevand opfylder kravet om BAT og i øvrigt ikke vil give anledning til væsentlig forurening eller gener. Der stilles ikke vilkår om spildevandsforholdene.

SKADEDYR

Rotter

På ejendommen forebygges forekomsten af rotter, idet ansøger har en aftale med firmaet Kiltin, der har opsat rottekasser på ejendommen. Opbevaring af foder på ejendommen skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Fluer

Det er oplyst, at bekæmpelse af fluer sker i henhold til Statens Skadedyrslaboratoriums retningslinier. Fluer bekæmpes kemisk i dybstrøelsen, og hyppig udmugning mindsker problemet. Fodergang og vandtrug holdes rene.

Fluegener kan forebygges ved at holde en god hygiejne på ejendommen, særligt i stalde og omkring foderopbevaring. Effektiv fluebekæmpelse i staldene er betinget af en god staldhygiejne og fjernelse af gødnings- og foderrester, så fluerne ikke har mulighed for at yngle heri. I Statens Skadedyrslaboratoriums retningslinier for bekæmpelse fluer på gårde med husdyr, er forskellige metoder til forebyggelse og bekæmpelse gennemgået.

Der stilles vilkår om, jf. ovenstående, at fluebekæmpelse på ejendommen skal ske i henhold til de af staten fastsatte retningslinier.

DRIFTSFORSTYRRELSE ER UHOLD

Håndtering af gylle

Ved håndtering af gylle er der altid en potentiel risiko for forurening ved f.eks. gylleudslip. Udpumpning af gylle fra fortanke til gyllebeholderne sker med elektriske pumper, der betjenes manuelt i nudrift. Hvis fortanken i ansøgt drift tømmes automatisk efter behov vil der samtidig blive monteret en føler som afbryder pumpen, hvis gyllebeholderen er fuld og samtidig giver en alarm til systemet herom. Risikoen for forurening, hvis pumperne startes utilsigtet, er begrænset til det tidspunkt, hvor gyllebeholderne er helt fyldt lige før udbringning af gyllen. Der er luftindtag i toppen af overføringsrøret, og dermed sikret, at der ikke kan ske tilbageløb. Hvis fortanken i ansøgt drift tømmes automatisk efter behov vil der samtidig blive monteret en føler som afbryder pumpen, hvis gyllebeholderen er fuld og samtidig giver en alarm til systemet herom.

Ved store gylleudslip vil gyllen løbe ud på markarealet øst for beholderne, eller evt. på pladsen vest for beholderne. Terrænhældningen mod øst gør, at gyllen naturligt vil strømme mod Hellesø og Flyndersø, som ligger omkring 2 km mod øst. Der er et system af grøfter øst for ejendommen. Ved beholder 14 er der dog nogle flade arealer hvor opsamling vil være mulig. Ved uheld vil første tiltag være at fylde den nærmeste grøft op med jord og tilkalde en slamsuger for at få gyllen pumpet væk fra vandløbet.

Markvandingsboringen som ligger midt på gårdspladsen, er ikke umiddelbart i risiko ved gylleudslip fra gyllebeholderne, eftersom terrænet hældes den modsatte vej.

Risici i forbindelse med gylleforsuringsanlægget er reduceret ved forskellige tiltag, som

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

tidligere er beskrevet.

Strømsvigt

Der er desuden risiko for strømsvigt. I ansøgt drift anskaffes en nødstrømsgenerator og de elektriske systemer forberedes til tilslutning.

Håndtering af olie

Hvor der håndteres smøre- og dieselolie er der en potentiel risiko for forurening.

Dieselolietanken og tønder med spildolie er placeret på fast bund i maskinhuset (bygning 8). Ud mod pladsen, så spild vil blive i maskinhuset. Skaden kan også begrænses ved opdæmning med sand eller grus eller ved at lægge tanken ned. Olietankens placering ses på bilag 2.

Håndtering af kemikalier

Hvor der håndteres kemikalier er der en potentiel risiko for forurening.

Påfyldning af kemikalier sker på vaske- og påfyldningspladsen og evt. spild løber i opsamlingskølle.

Beredskabsplan

En beredskabsplan kan medvirke til at begrænse skadens omfang ved driftsforstyrrelser og uheld, og derigennem mindske risikoen for forurening, såfremt der skulle ske et uheld, herunder mindre uheld som f.eks. oliespild, og mere alvorlige hændelser som f.eks. brand, hærverk etc.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå sin bedrift, og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld reduceres. I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse er det oplyst til Holstebro Kommune, at en beredskabsplan vil blive udarbejdet efter miljøgodkendelsen er meddelt, for bedre at kunne identificere nye risikoområder.

BAT er bl.a.:

- at ejendommen har en beredskabsplan, der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på ejendommen,
- at alle, der arbejder på ejendommen, er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den kan findes,
- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på ejendommen,
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

Der stilles vilkår til sikring af ovenstående. Forslag til beredskabsplan skal indsendes til Holstebro Kommune senest 5 mdr. efter godkendelsens meddelelse, og beredskabsplanen skal foreligge færdig senest 6 mdr. efter meddelelse af godkendelse, og skal skriftligt accepteres af Holstebro Kommune. Beredskabsplanen er ikke færdig før den er skriftligt accepteret af Holstebro Kommune.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

RENERE TEKNOLOGI OG RESSOURCESTYRING

Renere teknologi

Renere teknologi sigter bl.a. mod at minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer pr. produceret enhed, at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, samt at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi:

El	▪ Der anvendes naturlig ventilation i hovedparten af staldene. ▪ Der er etableret natbelysning i staldene, så der bruges mindre strøm i stalden til lys om natten. ▪ Varme fra mælkekølingsanlægget genindvindes og bruges til opvarmning til stuehuset. ▪ Der opsættes lyssensorer på en del af ejendommens lyskilder, og gårdspladsens belysning er lysstyret
Vand	▪ ingen tiltag
Management	▪ ingen tiltag
Ammoniak	▪ Der etableres et gylleforsuringsanlæg

Ressourcestyring

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Sagt med andre ord, drejer det sig om at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret, under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Forbruget af ressourcer på husdyrbruget består primært af foder, vand, el og olie og handelsgødning.

Skema 9. Husdyrbrugets ressourceforbrug

Type	årligt forbrug før udvidelse	årligt forbrug efter udvidelsen
EL forbrug	100.000	140.000
Vand forbrug	7.120	16.870
Dieselolie	26.000	stiger

Energiforbrug

Elektricitet anvendes til malkning, elhegn, nedkøling af mælk, markvanding, gyllepumper, ventilation i malkestald, gylleforsuringsanlæg samt belysning. I 2008 var elforbruget til gårdens drift på ca.100.000 kWh, og det forventes at forbruget stiger i den ansøgte drift til ca.140.000 kWh. Forbruget af el vil variere en del mellem årene, bl.a. afhængig af det

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

svingende behov for at anvende vandingsanlægget.

Forbruget af dieselolie var på ca. 26.000 liter i 2008, dette forbrug forventes at stige, da der skal dyrkes flere marker.

Udkørsel af dybstrøelse foretages af maskinstationen, snitning af græs og majs foretages også af maskinstation eller ejer selv. Resten af markarbejdet foretages af ansøger selv eller medarbejdere.

På et gennemsnitligt kvægbrug bruges op til 15 % af energiforbruget på mælke/malkeanlægget. Anlægget skal derfor vurderes løbende mht. vedligeholdelse/rengøring m.v. I godkendelsen stilles derfor vilkår om, at ejendommens malkeanlæg løbende og minimum 1 gang om året skal gennemgås af en servicetekniker med henblik på at sikre, at anlægget kører energimæssigt optimalt. Servicen skal noteres i driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

Energibesparende foranstaltninger

Der er ovenlys i kostalden og lyset kan komme ind fra siderne, hvorved dagslyset udnyttes optimalt. Natbelysning i staldene sparer på energien sammenlignet med almindelig belysning. Lyssensorer, som tænder det elektriske lys automatisk efter behov, er også energibesparende.

Det er etableret et mælkevarmegenvindingssystem (isbank) og jordvarmeanlæg til opvarmning af stuehuset.

Vandforbrug

Stalden forsynes med vand fra fælles vandværk. Der er ud fra normtallene et årligt forbrug af drikkevand i staldene på ca. 6.570 m³ i nudrift, som forventes at stige i ansøgt drift til ca. 15.550 m³.

Ud fra normtal for vaskevand til stald og malkeanlæg forventes et forbrug i ansøgt drift på ca. 1.321 m³ mod tidligere 554 m³. Derudover må påregnes et mindre forbrug til rengøring af maskiner mv.

Ansøger vil ved vedligehold og renovering af drikkekummer mv. have fokus på at vælge systemer med mindst muligt vandspild.

En mindre del af markerne kan vandes fra markvandingsboringen på gårdspladsen bag ved de gamle driftsbygninger (se bilag 2). Der er tale om lerblandet sandjord, hvor vandingsbehovet typisk er relativt begrænset. Markerne vandes efter behov, og forbruget af vand til markvanding varierer derfor fra år til år.

Energirådgivning

Ejendommen er ikke blevet gennemgået af en energikonsulent i den tid ansøger har ejet ejendommen.

Der stilles vilkår om, at ejendommen senest 6 mdr. efter godkendelse, og herefter minimum hvert 5. år, gennemgås af en energifaglig person, for at sikre, at lønsomme, ressourcibesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Der stilles vilkår om, at 5-års lønsomme teknologier skal indføres.

BAT

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a. følgende:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent.
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås.
- at der anvendes energibesparende belysning.
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt.
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Samlet vurdering

Generelt bør husdyrbruget registrere forbrug af el, vand og andre ressourcer og være opmærksom på muligheden for besparelse. Der vil blive stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på, at der løbende er fokus på at reducere forbruget. Det vurderes, på baggrund af det ansøgte og med de stillede vilkår, at husdyrbruget opfylder kravet om BAT for renere teknologi og ressourcestyring.

Varetagelse af hensyn til landskab, værdifulde kulturmiljøer og fredninger

De visuelle ændringer, der foretages på husdyrbruget, består i opførelsen af den nye kostald, tilbygning til eksisterende stald og ny plansilo.

Tilkørselsvejen fra Sevelvej til ejendommen er en allé med træer på begge sider. De oprindelige bygninger; stuehuset og den gamle ungdyrstald, er fra 1911, i røde mursten med lyst tag. Foderladen og den anden ungdyrstald er fra 1970'erne, og ligeledes holdt i rødt og lyse farver. Den eksisterende kostald fra 1999 er i røde sten og med gråt eternittag med lysplader, tilbygningen bliver i samme stil. Den nye kostald opføres med røde gavlen-der, høj sokkel langs siderne med gardiner ovenover, og lyst eternittag.

Bygningernes højde varierer. De gamle bygninger er ca. 6 m, maskinhuset ca. 8 m, den eksisterende kostald ca. 8 m og den nye kostald ca. 10 m. Tagene er i lyst/grå eternit med en hældning på omkring 20 grader.

Ejendommen er synlig fra Sevelvej, og specielt når man kommer fra vest er den tydelig i landskabet. Langs Hailkjærvej er et levende hegn, som skjuler ejendommen.

Den nye kostald vil dække for den eksisterende kostald, set fra vest. Stalden opføres i samme stil som de øvrige bygninger, og vil fremstå længere og højere. Kommer man ad Sevelvej fra øst vil den nye stald være delvist skjult bag de eksisterende bygninger og træerne omkring stuehuset og tilkørselsvejen. Set fra Sevelvej, både fra øst og vest, vil den nye stald under alle omstændigheder udgøre en mærkbar visuel forskel.

Den nye plansilo er skjult bag beplantning set fra vest, og set fra syd/øst vil den være skjult af de øvrige bygninger/træer.

Landskabet umiddelbart omkring ejendommen er ikke udpeget som landskabeligt interesseområde i Regionplan 2005. Der ligger flere områder med udpeget landskabelig interesse rundt om ejendommen, hvor det nærmeste er ca. 500 meter syd for ejendommen.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Der er ingen fredede gravhøje eller beskyttede diger ved ejendommen, men adskillige forekomster af andre fortidsminder/fund. Disse giver dog ikke anledning til at stille vilkår vedr. udformning eller placering af nyt byggeri på ejendommen, da det vurderes, at byggeriet ingen indvirkning vil have på fortidsminderne.

Holstebro Kommune har ikke kendskab til nogen øvrige beskyttelseslinjer, fredninger, kirkezo-ner eller kulturhistoriske områder i nærheden af husdyrbruget, som er til hinder for det ansøgte.

Det vurderes, at hensynet til de landskabelige værdier er tilstrækkeligt varetaget i det ansøgte projekt, idet de nye bygninger (kostald og plansilo) opføres i tilknytning til de eksisterende bygninger, og der stilles på den baggrund ikke skærpende vilkår vedr. landskabelige forhold.

Ophør af husdyrbruget

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen, er det oplyst i ansøgningen, at stalde, gyllekanaler, fodersilo og halmlænge vil blive tømt og rengjort. Desuden vil ejendommens bygninger blive vedligeholdt eller evt. vil driftsbygningerne blive fjernet, således at ejendommen ikke forfalder. Gyllebeholdere vil eventuelt blive anvendt til opbevaring af gylle fra andre ejendomme, eller de vil blive fjernet, når de ikke længere anvendes til jordbrugsmæssige formål. Bygninger og anlæg vil alternativt søges anvendt til andre formål.

Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes og indholdet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt driftsbygninger ikke er nødvendige eller brugbare til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, at bygningerne rives ned, og materialet bortskaffes til genanvendelse eller lignende. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

Alternativer

Beskrevne alternativer i ansøgning:

Hvis de nye staldbygninger ikke godkendes, kunne de ændres i størrelse, udseende, placering eller mht. staldsystemer. Ansøger har dog valgt at fokusere på det indsendte projekt som det foreligger.

Hvis ansøgningen ikke resulterer i en miljøgodkendelse af ejendommen med tilhørende husdyrhold, vil konsekvensen umiddelbart være, at produktionen enten fortsætter på det niveau som svarer til nudrift, eller ophører.

AREALER - Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Husdyrbrugets udbringningsarealer

DRIFT AF HUSDYRBRUGETS AREALER

Der rådes over et samlet areal (ejet og forpagtet) på 189,38 ha.

Det ejede og forpagtede udbringningsareal i denne godkendelse modtager udelukkende husdyrgødning fra ansøgers egne dyr. Herudover modtages der ikke husdyrgødning eller anden organisk gødning/affaldsprodukter.

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning, der udbringes (harmonikrav). For kvæg må der iht. § 27 stk. 2 udbringes 1,7 DE/ha pr. planperiode.

Der er ansøgt om produktion og udbringning af følgende mængder og typer af husdyrgødning:

Skema 10. Husdyrgødningstyper og næringsstofsammensætning til udbringning på udbringningsarealerne

Gødningstype	indhold af N	indhold af P	DE før 1/8	DE efter 1/8
produceret kvæggylle	+44142 kg N	+ 7690 kg P	+ 409,55 DE	+ 475,28 DE
produceret dybstrøelse	+ 2432 kg N	+ 329 kg P	+ 21,59 DE	+ 28,25 DE
afsat under græsning	+ 3099 kg N	+ 571 kg P	+ 30,75 DE	+ 40,89 DE
afsat ved gylleaftaler	- 22276 kg N	- 3546 kg P	- 188,86 DE	- 222,65 DE
Totalt udbringes på areal som fremgår af Skema 11	27397 kg N	5044 kg P	273,03 DE	321,77 DE

Den 1. august 2009 ændredes omregningsfaktorerne for DE i kvæg. Før denne dato udgør hele det ansøgte dyrehold 461,89 DE (gamle DE), og efter denne dato udgør det 544,42 DE (nye DE). Der er en konverteringsfaktor på 1,18 mellem de gamle DE og nye DE. Vurderingen af ansøgningen skal dog baseres på de hidtil gældende omregningsfaktorer (gamle DE), idet ansøgningen er omfattet af en overgangsordning.

Gødningen skal udbringes på ejendommens ejede og forpagtede arealer, som fremgår af Skema 11 på næste side.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Skema 11. udbringningsarealer (ejede og forpagtede)

mark nr. ejet	Udbr. areal	Matrikel	Bortforpagter / ejer
mark nr. forpagtet	[hektar]		
1-0	5,11	13a Sevel By, Sevel	
2-0	14,75	13a Sevel By, Sevel	
2-1	4,35	13a Sevel By, Sevel	
3-0	8,23	13a Sevel By, Sevel	
3-1	3,10	13a Sevel By, Sevel	
4-0	6,28	13a Sevel By, Sevel	
4-1	6,21	24e Sevel By, Sevel	
5-0	8,71	11a Sevel By, Sevel	Bent Strøm Kristensen, Sevelvej 84
6-0	7,55	11a Sevel By, Sevel	Bent Strøm Kristensen, Sevelvej 84
7-0	3,60	11a Sevel By, Sevel	Bent Strøm Kristensen, Sevelvej 84
8-0	6,43	11f Sevel By, Sevel	Bent Strøm Kristensen, Sevelvej 84
9-0	6,28	11f Sevel By, Sevel	Bent Strøm Kristensen, Sevelvej 84
10-0	3,90	11a Sevel By, Sevel	Bent Strøm Kristensen, Sevelvej 84
11-0	3,90	11a Sevel By, Sevel	Bent Strøm Kristensen, Sevelvej 84
12-0	7,81	14i Sevel By, Sevel	
12-1	1,10	14a Sevel By, Sevel	Niels Krogager, Hvejnkjærvej 2
13-0	4,51	13h og 1c Sevel By, Sevel	Mogens Eriksen, Hailkjærvej 5
13-1	0,32	24c Sevel By, Sevel	Mogens Eriksen, Hailkjærvej 5
13-2	1,64	24b Sevel By, Sevel	Mogens Eriksen, Hailkjærvej 5
18-0	2,49	12c Svenstrup By, Sahl	
18-1	3,21	14c Sevel By, Sevel	
18-2	1,36	12c Svenstrup By, Sahl	
19-0	2,95	14a Sevel By, Sevel	Niels Krogager, Hvejnkjærvej 2
21-0	2,70	5d Jattrup By, Sevel	
22-0	3,51	5d Jattrup By, Sevel	
23-0	2,51	6r Jattrup By, Sevel	
24-0	2,85	5d Jattrup By, Sevel	
24-0	-	6d Jattrup By, Sevel	Tage Mølgaard, Hailkjærvej 2
24-1	0,98	13a Sevel By, Sevel 5d Jattrup By, Sevel	
26-0	2,02	5e Jattrup By, Sevel	
28-0	8,90	11a Sahl By, Sahl	Lars Herup, Nr. Sahlvej 6
29-0	1,40	11a Sahl By, Sahl	Lars Herup, Nr. Sahlvej 6
30-0	10,44	2b Rågårde, Sevel	
31-0	6,77	2b Rågårde, Sevel	
32-0	9,21	8a Sevel By, Sevel	
33-0	10,35	12l og 8a Sevel By, Sevel	
34-0	4,86	2f Djeld By, Sevel	
34-1	0,23	2f Djeld By, Sevel	
35-0	1,90	3b Djeld By, Sevel	
35-1	0,13	3b Djeld By, Sevel	
36-0	5,79	32e Hjelm Hede, Sevel	
37-0	1,02	3f og 2e Hedegård, Sevel	
i alt ejet/ forpagtet	189,38 ha		

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

De 273,03 DE (beregnet med gamle DE), som ikke afsættes ved gylleaftaler, udbringes på egne og forpagtede 189,38 ha, som fremgår af Skema 11, svarende til et harmonitryk på 1,44 DE/ha med gamle DE, og 1,7 DE/ha med de nye DE. Ansøger har således allerede nu taget højde for den ændrede omregningsfaktor pr 1/8 2009, og inddraget mere areal i ansøgningen, end de gamle DE kræver. Harmonikravet med både gamle og nye DE er således overholdt, idet harmonikravet til kvæggødning på egne og forpagtede arealer er 1,7 DE/ha.

Der stilles vilkår om, at den maksimale mængde og sammensætning af udbragt husdyrgødning på udbringningsarealerne, der fremgår af Skema 11, ikke må overstige det angivne i Skema 10, eftersom dette ligger til grund for de beregninger, ansøgningen er vurderet på.

Der afsættes desuden husdyrgødning til følgende gyllemodtagere:

Skema 12. gylleaftaler

Gyllemodtager	kg N	kg P	Gamle DE	Nye DE
Nr. Sahlvej 4, 7830 Vinderup	2.923	465	24,77	29,20
Nr. Sahlvej 6, 7830 Vinderup	1.121	178	9,50	11,20
Hustedvej 5, 7830 Vinderup	2.802	446	23,75	28,0
Vesterled 40, 7830 Vinderup	926	148	7,85	9,25
Gammelbyvej 5, 7500 Holstebro	14.504	2.309	122,99	145,00
i alt	22.276 kg N	3.546 kg P	189 DE	223 DE

Det er vurderet, at arealerne tilhørende Gunnar Sindensen, Nr. Sahlvej 4 og Lars Serup, Nr. Sahlvej 6, 7830 Vinderup, ikke er godkendelsespligtige efter husdyrloven, da der bl.a. hverken er fosforklasse, nitratklasse eller grundvandssårbare områder på arealerne, og det vurderes, at afsætning af husdyrgødning på de pågældende arealer ikke vil medføre væsentlig miljøpåvirkning. Dette er gennemgået i nærmere detaljer under de respektive afsnit om fosfor og nitrat. Gylleaftalearealer tilhørende Nr. Sahlvej 4 og Nr. Sahlvej 6 fremgår af nedenstående Skema 13.

Markerne tilhørende Nr. Sahlvej 4 udgør 21,06 ha, og der udbringes hhv. 24,77 gamle DE / 29,2 nye DE fra Sevelvej 85. Marken tilhørende Nr. Sahlvej 6 udgør 8,04 ha, og der udbringes hhv. 9,5 gamle DE / 11,2 nye DE fra Sevelvej 85. Det giver et harmonitryk på hhv. 1,18 DE/ha og 1,39 DE/ha for begge gylleaftaler. Husdyrgødning overført ved gylleaftale må udbringes med 1,4 DE/ha, og harmonikravet er dermed overholdt for de 2 gylleaftaler, forudsat at der ikke udbringes anden husdyrgødning på arealerne.

Der stilles vilkår om, at husdyrgødning, som overføres til Nr. Sahlvej 4 og 6, kun må udbringes på arealer, som er omfattet af ansøgningen - det vil sige de arealer, som fremgår af Skema 13 herunder samt bilag 9.

Gylleaftaler indgået med Hustedvej 5, Vesterled 40 og Gammelbyvej 5 er omfattet af § 16 godkendelser, og behandles derfor ikke yderligere i denne miljøgodkendelse.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Skema 13. Arealer med aftale om afsætning af husdyrgødning

mark nr. gylleaftale	Udbr. areal [hektar]	Matrikel	Bortforpagter / ejer	se bilag nr.
GA-LS	8,04	11a og 33b Sahl By, Sahl	Lars Henrik Serup, Nr. Sahlvej 6	9
GA1-GS	5,39	12a Sahl By, Sahl	Gunnar Sindensen, Nr. Sahlvej 4	9
GA2-GS	2,72	12a Sahl By, Sahl	Gunnar Sindensen, Nr. Sahlvej 4	9
GA3-GS	1,07	12a Sahl By, Sahl	Gunnar Sindensen, Nr. Sahlvej 4	9
GA4-GS	2,27	12a Sahl By, Sahl	Gunnar Sindensen, Nr. Sahlvej 4	9
GA5-GS	2,66	12a Sahl By, Sahl	Gunnar Sindensen, Nr. Sahlvej 4	9
GA6-GS	2,11	12a Sahl By, Sahl	Gunnar Sindensen, Nr. Sahlvej 4	9
GA7-GS	4,84	12a Sahl By, Sahl	Gunnar Sindensen, Nr. Sahlvej 4	9
i alt gylleaftaler	29,10 ha			

Ved indgåelse af aftaler om afsætning af gylle på gylleaftalearealer skal gyllen udbringes på de pågældende arealer, som fremgår af ansøgningen. Hvis den afsatte gødning udnytter det fulde harmonitryk på modtagerens arealer, må den modtagende ejendom ikke udbringe egen produceret husdyrgødning eller modtage gylle fra andre.

Arealkrav iht. landbrugsloven

Landbrugsejendomme skal opfylde landbrugslovens krav om egne arealer. Det ejede areal skal udgøre en vis andel af det beregnede harmoniareal. Jvf. bekendtgørelse nr. 1152 af 23. november 2006 om husdyrhold og arealkrav m.v., skal husdyrproducenten på en bedrift med 544,4 DE i kvæg eje 92,5 ha, hvoraf 30,5 ha dog kan udgøres af 5-årige tinglyste forpagtnings- eller gylleaftaler. Iflg. ansøgningen ejes 128,17 ha, og yderligere 61,21 ha forpagtes, og det vurderes, at arealkravet således er opfyldt. Jordbrugskommissionen er myndighed, og når Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er opfyldt, foretager Holstebro Kommune sig ikke videre i sagen. Det er derfor ansøgers eget ansvar, at evt. tilladelser og lign. indhentes ved Jordbrugskommissionen.

BAT

BAT for udbringningsarealer er bl.a., at man afstemmer den producerede husdyrgødning med udspretningsarealet, afgrødens gødningsbehov, og den anvendte mængde og type af kunstgødning. Dette sikres ifølge Holstebro Kommunes vurdering ved gældende lov. Håndtering og udbringning af husdyrgødning vurderes i øvrigt at overholde bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. På baggrund heraf vurderes det, at kravet om BAT er opfyldt for udbringningsarealerne.

Dokumentation

Til sikring af ovenstående stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse sædskifteplaner, gødningsplaner eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Ved indgåelse af forpagtninger og/eller gylleaftaler skal der til stadighed foreligge skriftlige aftaler.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

UDSKIFTNING AF UDBRINGNINGSAREALER

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune. Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer, eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. oktober.

SÆDSKIFTE

Det er i ansøgningen angivet, at alle arealerne, som fremgår af Skema 11, drives efter et K6-standardsædskifte, som svarer til referencesædskiftet. Da sædskiftet således ikke er anvendt som virkemiddel, stilles ikke vilkår til sædskiftet.

UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

Det fremgår af Skema 10 samt afsnittet om opbevaring af husdyrgødning, hvor meget gødning der produceres til udbringning på de ansøgte arealer.

I 4 måneder i sommerhalvåret går kvierne fra 6-26 måneder på græs indenfor udbringningsarealet (ansøgt drift).

Gylle bringes ud til arealerne fra forår til sensommer. Udbringning sker dog primært om foråret. Udbringning foretages af ansøger, med en ca. 15 tons gyllevogn, som fyldes fra gyllebeholderne som beskrevet under gødningshåndtering. Gyllevognen kan monteres med slæbeslanger eller nedfælder.

Udbringning af gylle til græsarealer tidligt om foråret sker typisk ved slangeudlægning for at minimere afgrødeskaden. På denne årstid vil temperaturen typisk være lav og fugtigheden høj, og ammoniakfordampningen dermed relativt lav, i forhold til slangeudbringning senere på året.

Dybstrøelse udbringes til majs i foråret og til vintersæd senere på året.

Bufferzone om § 7 natur

En del af markerne ligger i bufferzone (dvs. mindre end 1000 meter fra naturarealer der er omfattet af § 7 i husdyrloven). Der er krav om nedfældning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker i bufferzonen. Fra 2011 er der et generelt krav om, at alt flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og på græsmarker. Det fremgår af bilag 9, hvilke marker der p.t. ligger i bufferzone til § 7 natur.

Det er oplyst i ansøgningen, at hvis der generelt gives dispensation, så forsuret gylle ikke skal nedfældes, vil gyllen evt. fortsat blive udbragt med slæbeslanger.

Bynære udbringningsarealer

Husdyrgødning må ikke udbringes lørdage, søndage og helligdage på arealer nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder, samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

En del af husdyrbrugets arealer ligger indenfor 200 meter til byzone ved Sevel by, hvor ovenstående således er gældende.

BAT

BAT til minimering af ammoniakfordampning/lugtemission ved udbringning af husdyrgødning er bl.a. følgende:

- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner, man anvender til udspredning og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen.
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm skal tilstræbe, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.

Samlet vurdering

Holstebro Kommune vurderer generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning fra ejendommen, som begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode.

Udbringning bør dog tilrettelægges, så det i bolignære områder sker under hensyntagen til naboer i overensstemmelse med god landmandspraksis. Dvs., enten ved direkte nedfældning eller ved nedpløjning umiddelbart efter udbringning, samt at opmærksomheden rettes på vindretningen i forhold til nabobeboelser og tidspunktet for udbringningen.

Det vurderes, at gødningshåndteringen iflg. gældende lovgivning og ansøgningen lever op til BAT. Det vurderes, at der ikke er behov for at skærpe husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler for udbringning.

Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer

FOSFOR

Nedenstående vurderinger baseres på en generel vurdering af risikoen for fosfortab til vandmiljøet. Dette skyldes, at der ikke kan laves en specifik beregning af udvaskningens størrelse fra markerne. Ansøgningen er vurderet i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau for fosfor, og herudover er der lavet en vurdering af risikoen for overfladeafstrømning og brinkerosion ved grøfter, vandløb og søer. Desuden er der foretaget en selvstændig vurdering af Natura 2000 områder, beskyttet natur og bilag IV-arter i et senere kapitel.

Fosforklasser

Udbringningsarealet ligger i oplandet til Skallesø, Flyndersø, Hellesø, Stubbergård Sø, Skive Fjord samt Nisum & Kås Bredning.

Gylleaftalearealet, som tilhører Nr. Sahlvej 4 og Nr. Sahlvej 6 (se Skema 13), ligger på JB1- og JB3-jorde, udenfor lavbundsarealer, og dermed udenfor fosforklasse (dvs. i fosforklasse 0).

Det øvrige udbringningsareal, som fremgår af Skema 11, ligger på JB1-, JB3- og JB4-jorde, dvs. der er ingen lerjorde. Det er oplyst i ansøgningen, at hele arealet er drænet. På mark 1-0, 2-1, 13-0, 24-0, 24-1, 30-0, 32-0, 35-0, 36-0 er der lavbundsarealer udenfor okkerklasse. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at de omtalte lavbundsarealer skal betragtes som fosforrisikoarealer svarende til fosforklasse 2, fordi de ligger i oplandet til

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Flyndersø, Stubbergård Sø, Hellesø og Skallesø, som er A1/A2/B-målsatte og beliggende i Natura 2000 område (EF-habitat nr. 41 Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø samt EF fuglebeskyttelsesområde nr. 29 Flyndersø og Skallesø), og søerne er overbelastede med fosfor.

I den elektroniske ansøgning er de pågældende marker derfor manuelt redigerede således at de ligger i fosforklasse 2. Tilsammen er der således angivet 45,15 ha i fosforklasse 2, hvoraf kun de 4,4 reelt ligger i lavbundsareal og dermed fosforklasse 2 (se bilag 7).

I fosforklasse 2 er der krav om, at fosforoverskuddet ikke må øges fra nudrift til ansøgt drift, og i tilfælde af underskud må øges til balance. I ansøgningen er der beregnet et tilladt overskud på 0 kg P/ha/år i fosforklasse 2.

Der er ingen arealer i fosforklasse 1 og 3. Det fremgår af ansøgningen, at det lovbestemte beskyttelsesniveau med de angivne arealer i fosforklasse 2 er overholdt, idet der som gennemsnit på bedriftsniveau er et overskud på 1,3 kg P/ha, hvilket er lavere end det gennemsnitlige maksimalt tilladte overskud på 4,9 kg P/ha/år. Det gennemsnitlige ansøgte fosforoverskud for hele bedriften er reguleret via det tilladte dyrehold.

Arealernes fosforklasser m.v. som det fremgår af ansøgningen, ses i Skema 14 herunder.

Skema 14. Beregning af fosforoverskud og krav

	Areal	P-overskud/ha i før-situation*	Maks. P-overskud/ha i eftersituation	Maks. P-overskud i eftersituationen
Samlet areal (ansøgt drift)	189,4 ha			
Fosfortilførsel i nudrift og ansøgt produktion		3966 kg P/år		5044 kg P/år
Fosforklasse 0 Jorde med et $P_t < 4,0$ eller, der ikke er beliggende på dræned lavbundslande uden okkerklasse.	144,2 ha	0,0 kg P/ha/år	6,4 kg P/ha/år	923 kg P/år
Fosforklasse I Dræned eller grøftede lerjorde med P_t mellem 4,0 - 6,0, der afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor.	0,0 ha	0,0 kg P/ha/år	4,0 kg P/ha/år	0 kg P/år
Fosforklasse II Dræned eller grøftede lavbundslande, der afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor.	45,1 ha	0,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år	0 kg P/år
Fosforklasse III Dræned eller grøftede lerjorde med $P_t > 6,0$, der afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor.	0,0 ha	0,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år	0 kg P/år
Sum	189,4 ha			923 kg P/år
Maks. P-tilførsel i eftersituationen				5714 kg P/år
For stort P-overskud				-20 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift				26,6 kg P/ha/år
P-fraførsel, arealvægtet gennemsnit				25,3 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt				1,3 kg P/ha/år
Maks. P-overskud/ha/år for ansøgt projekt				4,9 kg P/ha/år

Risikoarealer p.g.a. terræforhold

Fosfor kan tabes til overfladevande som opløst og partikulært bundet organisk eller uorganisk fosfor. Tabet af partikelbundet fosfor fra dyrkede oplande udgør i mange situationer mere end halvdelen af det totale fosfortab. Partikelbundet fosfor tilføres ferske vande via vind-, vand- og brinkerrosion og fra kunstigt dræned arealer. Tab af opløst fosfor fra land-

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

brugsjord sker via overfladeafstrømning og udvaskning fra landbrugsjord til dræn og øvre grundvand. Fosfortab fra det dyrkede areal er også præget af meget stor rumlig variation, uanset hvilken tabsproces, der måtte være aktiv. Det er anslået, at omkring 10 % af det dyrkede areal resulterer i omkring 90 % af fosfortabet til overfladevande. Når jordens infiltrationskapacitet overskrides, begynder vandet at løbe af på jordoverfladen. Det strømmende vand kan rive jord med partikelbundet fosfor løs, som skylles med vandet, hvorefter det deponeres i lavninger, vandløbsbræmmer eller transporteres videre til grøfter, vandløb og søer. Erosion foregår som overfladeerosion, eller vandet kan samle sig i riller på skrånende arealer. Risikoen for overfladeafstrømning stiger med arealets hældning og dennes udstrækning. Konvekse skråninger med konkav tværsnitsprofil er mest udsatte for erosion, da den konkave tværsnitsprofil bevirker, at vandet fra et større område samles i en koncentreret strøm. Erosion kan derfor lokalt medføre meget store tilførsler af fosfor til vandmiljøet.

Det er i flere undersøgelser vist, at etableringen af bræmmer langs overfladevande kan reducere mængden af fosfor, der når overfladevandet, da bræmmen udgør en fysisk barriere. Herudover bindes og mineraliseres fosfor løbende i jordens organiske pulje, som følge af den biologiske aktivitet i jorden. Indholdet af organisk bundet fosfor vil generelt være større i jorde med permanent bevoksning sammenlignet med tilsvarende jorde under om drift. Arealdriften har ligeledes stor betydning for risikoen for overfladeafstrømning, da markdrift vinkelret på arealets hældning reducerer risikoen for dannelse af erosionsriller, hvori overfladevand kan transportere fosfor til overfladevandet.

Markerne GA-LS, GA1-GS og 28-0, som er hhv. gylleaftalearealer og forpagtet, skråner stejlt ned mod Agerbæk. Vandløbet er imidlertid rørlagt på netop den strækning, og dermed vurderes der ikke at være risiko for overfladeafstrømning af fosfor fra de pågældende marker. Markerne 10-0, 11-0, 18-0, 18-1 og 18-2 ligger op til Svenstrup Å, som ligeledes er rørlagt på en del af strækningen, og på den øvrige strækning har markerne ikke markant hældning mod vandløbet.

Markerne 33-0, 34-0 og 34-1 skråner mere eller mindre kraftigt (6-12 % og visse steder >12 %) ned mod Ladegård Bæk, som er C-målsat i Regionplan 2005, og afvander til Skive Fjord. Der stilles vilkår om, at der enten etableres og opretholdes en udyrket bræmme på 5 meter ned til Ladegård Bæk, eller at al dyrkning foretages parallelt med vandløbet, for at undgå overfladeafstrømning af fosfor til vandmiljøet. Se bilag 5.

I øvrigt er vandløbslovens krav om 2-meter bræmmer gældende for alle marker, som støder op til Ladegård Bæk, Svenstrup Å og Agerbæk.

Fosforbelastede Natura 2000-områder

Udbringningsarealerne til Sevelvej 85 ligger i oplandet til Skallesø, Flyndersø, Hellesø, Stubbergård Sø, samt Nisum & Kås Bredning, som alle er Natura 2000-områder overbelastede med fosfor. Eneste undtagelse herfra er mark 36-0, som udgør 5,79 ha af det samlede udbringningsareal, og ligger i oplandet til Karup Å / Skive Fjord, som ikke er et Natura 2000-område overbelastet med fosfor. I kapitlet 'Natura 2000-områder, beskyttet natur og bilag IV arter' beskrives de fosforbelastede områder, som husdyrbrugets arealer afvander til, og der gives en nærmere vurdering af det ansøgte husdyrbrugs betydning for udbringningsgrundlaget.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget opfylder husdyrlovens beskyttelsesniveau for fosfor, og der stilles ikke yderligere vilkår på baggrund heraf. Det vurderes endvidere, at risikoen for fosfortab ved overfladeafstrømning er reduceret tilstrækkeligt ved det stillede vilkår.

Særsomt vurdering af den individuelle og kumulative virkning af husdyrbrugets fosforudledning, på udpegningsgrundlaget for relevante Natura 2000-områder, er foretaget i kapitlet: 'Natura 2000-områder, beskyttet natur og bilag IV arter'.

NITRAT – FORURENING AF OVERFLADEVAND

Nitratklasser

Staten har i forbindelse med udarbejdelsen af husdyrloven vurderet, at sårbare vandområder vil være tilstrækkeligt beskyttet mod eutrofiering som følge af nitratudvaskning, såfremt tilførslen af husdyrgødning afstemmes i relation til områdets nitratreduktionspotentiale (NRP) fra rodzone til slutrecipient. Det er af staten vurderet, at områder med et NRP > 75 % (nitratklasse 0) beskyttes tilstrækkeligt af de gældende harmoniregler. I områder med et NRP under 75 % (nitratklasse I, II og III) skal udledningen af nitrat til rodzonen reduceres svarende til hhv. 50 %, 65 % og 85 % af de generelle harmoniregler, afhængig af områderne kvælstofsårbarhed. Dette gælder f.eks., hvis området ligger i oplandet til meget sårbare vandområder, såsom Nissum Fjord. Beskyttelsesniveauet er beskrevet i bilag 3 i bekendtgørelse nr. 294 af 3/3 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Mark nr. 3-0, 4-1, 5-0, 6-0, 7-0, 8-0, 9-0, 10-0, 11-0, 12-0, 12-1, 13-1, 13-2, 18-0, 18-1, 18-2, 22-0, 23-0, 24-0 og 26-0 ligger helt eller delvist i nitratklasse I, hvor udledningen af nitrat skal reduceres til 85 % af fuldt harmonitryk. De resterende arealer ligger alle i nitratklasse 0 – dvs. der er ingen arealer i nitratklasse II eller III.

I alt er der 60,64 ha i nitratklasse I (se bilag 8) og 189,38 ha i nitratklasse 0 ud af de arealer, som fremgår af Skema 11.

Gylleaftalearealet, som tilhører Nr. Sahlvej 4 og Nr. Sahlvej 6 (se Skema 13), ligger udelukkende i nitratklasse 0.

De 60,64 ha i nitratklasse I resulterer i det elektroniske ansøgningsskema i en reduktionsprocent på 95,2 % - det vil sige, at husdyrbrugets gennemsnitlige nitratudvaskning, beregnet i Farm N, skal reduceres til 95,2 % af udvaskningen ved fuldt harmonitryk (1,7 DE/ha). Af ansøgningen fremgår, at den beregnede udvaskning ved 95,2 % af fuldt harmonitryk er 65,4 kg N/ha, hvilket således udgør den maksimalt tilladte relative udvaskning. Den beregnede relative udvaskning fra det ansøgte husdyrbrug er 62,9 kg N/ha, og beskyttelsesniveauet for nitrat er dermed overholdt.

Udvaskningsberegningen er relativ, forstået sådan at den beregnede mængde ikke er et absolut tal for udvaskningen, men skal sammenlignes med den beregnede maksimale udvaskning, og forskellen her imellem er et udtryk for de virkemidler, der er anvendt til at reducere udvaskningen.

Der er anvendt 3,5 % ekstra efterafgrøder udover Plantedirektoratets gældende krav, som virkemiddel til at opnå den reducerede udvaskning. I ansøgningen er der desuden et reduceret harmonitryk på 1,44 DE/ha, fordi der som før beskrevet er taget højde for de nye omregningsfaktorer for DE pr. 1/8 2009 i ansøgningen. Vurderingen af det ansøgte skal foretages på baggrund af de gamle DE omregningsfaktorer, og som beskrevet vurderes det, at

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

beskyttelsesniveauet for nitrat er overholdt for den gældende ansøgning. Umiddelbart giver et reduceret harmonitryk (fra 1,7 DE/ha til 1,44 DE/ha) anledning til at stille vilkår herom, da harmonitrykket er et virkemiddel til lavere udvaskning. Hvis beregningen i det elektroniske ansøgningsskema gennemføres med de nye DE, og harmonitrykket derved bliver 1,7 DE/ha, dvs. harmonitrykket ikke er reduceret, beregnes den maksimale udvaskning (fra 95,2 % af fuldt harmonitryk) til 57,8 kg N/ha, og den faktiske udvaskning til 56,7 kg N/ha, dvs. beskyttelsesniveauet for nitratklasse I er overholdt udelukkende med 3,5 % efterafgrøder som virkemiddel.

Der stilles således vilkår om andelen af efterafgrøder, og ingen vilkår om reduceret harmonitryk. På baggrund af ovenstående vurderes det, at husdyrbruget overholder husdyrlovens beskyttelsesniveau for nitratudvaskning til overfladevande.

Særsomt vurdering af den individuelle og kumulative virkning af husdyrbrugets kvælstofudledning på udpegningsgrundlaget for relevante Natura 2000-områder er foretaget i kapitlet: 'Natura 2000-områder, beskyttet natur og bilag IV arter'.

NITRAT – FORURENING AF GRUNDVAND

Udbringningsarealerne mark nr. 1-0, 2-0, 2-1, 3-0, 3-1, 4-0, 4-1, 5-0, 6-0, 7-0, 8-0, 9-0, 10-0, 11-0, 12-0, 12-1, 13-0, 13-1, 13-2, 18-0, 18-1, 18-2, 19-0, 21-0, 22-0, 23-0, 24-0, 24-1, 26-0, 30-0, 32-0, 33-0, 34-0, 34-1, 35-0 og 35-1 ligger helt eller delvist indenfor område med særlige drikkevandsinteresser, udbringningsarealerne mark nr. 1-0, 2-0, 3-0, 3-1, 4-0, 4-1, 5-0, 6-0, 7-0, 8-0, 9-0, 10-0, 11-0, 12-0, 12-1, 13-0, 13-1, 13-2, 18-0, 18-1, 18-2, 19-0, 21-0, 22-0, 23-0, 24-0, 24-1, 26-0, 32-0, 33-0, 34-0, 34-1, 35-0 og 35-1 ligger helt eller delvist indenfor nitratfølsomt indvindingsopland og mark nr. 32-0 ligger indenfor indvindingsopland til Sevel Vandværk, se bilag 10.

De resterende udbringningsarealer ligger udenfor område med særlige drikkevandsinteresser, nitratfølsomme indvindingsoplande, vandindvindingsopland til vandværk og hygiejnezone for vandværksboringer

Der vurderes i det følgende kun på udbringningsarealerne mark nr. 1-0, 2-0, 2-1, 3-0, 3-1, 4-0, 4-1, 5-0, 6-0, 7-0, 8-0, 9-0, 10-0, 11-0, 12-0, 12-1, 13-0, 13-1, 13-2, 18-0, 18-1, 18-2, 19-0, 21-0, 22-0, 23-0, 24-0, 24-1, 26-0, 30-0, 32-0, 33-0, 34-0, 34-1, 35-0 og 35-1, da risiko for forurening af grundvand vil forekomme her.

Terrænkoten for udbringningsarealerne ligger i kote mellem 53 og 30 meter, faldende mod nord.

I de omkringliggende boringer ses der i hovedtræk i de øverste 50 meter mere end 30 meter ler, med undtagelse af boring DGU nr. 65.1024 ved ejendommen (her ses 20 meter). Noget af lerdækket er over grundvandsspejlet og kan derfor være opsprækket.

Ro-vandspejlet ses i de omkringliggende boringer mellem 40 og 26 meter under terræn, lavest mod nord. Det øvre og dybe grundvandsmagasins trykpotentiale er henholdsvis i kote > 30 og 10 meter og 17 og 14 meter, begge faldende mod nordøst og sammenfaldende i det nordøstlige område. Der er en nedadrettet gradient, som medfører transport af stoffer fra overfladen til grundvandet.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

De nærmeste boringer anvendes til markvanding, husholdning (1-2 husstande) og indvin-
ding til Sevel Vandværk.

Ved arealerne er der altså ud fra nuværende viden godt lerdække og strømning af stoffer
sker fra overfladen og nedad til underliggende grundvand.

Ud fra den viden om de områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan i Holstebro
Kommune, vurderes det om udbringningsarealer ligger indenfor, udenfor eller om denne
viden ikke foreligger, da Miljøcenter Ringkøbing ikke har foretaget en kortlægning af om-
rådet endnu. Udbringningsareal mark nr. 32-0 ligger indenfor område, hvor der skal udar-
bejdes en indsatsplan, og hvor kortlægningen er i gang. Udbringningsarealet ligger inden-
for det, som i forbindelse med kortlægningen er udpeget som område 1 - ikke sårbart med
tykt lerdække.

Den beregnede udvaskning af nitrat fra rodzonen er ifølge ansøgningsskemaet på ud-
bringningsarealerne mark nr. 1-0, 2-0, 3-0, 3-1, 4-0, 4-1, 5-0, 6-0, 7-0, 8-0, 9-0, 10-0, 11-0,
12-0, 12-1, 13-0, 13-1, 13-2, 18-0, 18-1, 18-2, 19-0, 23-0, 24-1, 26-0, 32-0, 33-0, 34-0, 34-
1, 35-0 og 35-1 beregnet til 52 mg/l, med en merbelastning på 0 mg/l og på udbringnings-
arealerne mark nr. 21-0, 22-0 og 24-0 beregnet til 64 mg/l, med en merbelastning på 0
mg/l.

I råvandsanalyser fra Sevel Vandværks boringer ses der ikke noget indhold af nitrat og
kun mindre mængder af sulfat.

Der er foretaget en vurdering på baggrund af de kvalitetskrav som er listet i EU's Grund-
vandsdirektiv. Det vil på baggrund af ovennævnte ikke være svært at overholde kvalitets-
kravet i grundvandsdirektivet med et nitratinhold på maksimalt 50 mg/l i grundvandet med
den beregnede udvaskning af nitrat på de pågældende arealer.

Grundvandsdirektivet er en opfølgning på Vandrammedirektivet, som endnu ikke er im-
plementeret i dansk lovgivning, og først bliver det med de kommende Vandplaner. Af
grundvandsdirektivet fremgår det, at medlemslandene senest 22. december 2008 skal fast-
sætte tærskelværdier, som skal være gennemført i medlemslandene inden 16. januar
2009. Vandplanerne er imidlertid forsinkede.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der i Miljøgodkendelsen af ejendommen Se-
velvej 85, 7830 Vinderup ikke skal sættes yderligere vilkår til sikring af overholdelse af
kvalitetskravet i grundvandsdirektivet.

AFFALDSPRODUKTER TIL JORDBRUGSFORMÅL

Der anvendes ikke slam, afgasset biomasse eller andre former for affald til udbringning på
markerne.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

FOREBYGGELSE AF FORURENING AF VANDMILJØET

BAT i forbindelse med anvendelse af husdyrgødning er bl.a. at begrænse udledningen af husdyrgødning til jorden og grundvandet, ved at afstemme den producerede mængde husdyrgødning med udbringningsarealet og afgrødens gødningsbehov (mht. kvælstof, fosfor- og mineraloptagelse i afgrøden).

BAT er ligeledes, at man tager højde for udbringningsarealets karakteristika, f.eks. jordens struktur og type, evt. skråninger, klimatiske forhold, regn og vanding, sædskifte m.v.

I forhold til reduktion af forurening af vandmiljøet vurderes det derfor, at udbringning af gødning m.m. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne, samt på skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning. Udbringning af gødning m.m. bør desuden foretages så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstofoptag og størst vækst. Ovenstående er omfattet af miljøbeskyttelseslovens samt husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Natura 2000-områder, beskyttet natur og bilag IV arter

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver; EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, om udvidelse eller ændring af husdyrbrug, skal der, i henhold til § 8, stk. 6, nr. 2-3 i habitatbekendtgørelsen¹, af kommunalbestyrelsen, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV. Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen². Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier, kan udelukkes at projektet i sig selv, eller i sammenhæng med andre, påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt, eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. I praksis betyder dette, at der skal foretages en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau, opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Derudover er der også krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

Der er med baggrund heri foretaget en forhåndsvurdering af udpegningsgrundlagets miljøtilstand, og eventuelle påvirkninger som følge af miljøgodkendelsen, for de relevante Natura 2000-områder, som husdyrbruget afvander til - dvs. Stubbergård Sø-området samt Venø Sund i Kås Bredning. Vurderingen er bl.a. foretaget på baggrund af kommunens oplysninger om områdets natur og miljøforhold, områdets sårbarhed over for påvirkninger fra

¹ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

² Hjertemuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet

landbruget, målsætninger og retningslinier fra Regionplan 2005, miljødata fra STOQ, Ringkjøbing Amts rapport om miljøtilstanden i Stubbergård Sø og Flyndersø (2003), basisanalyserne, DMU's forskningsresultater og naturdatabasen³. Derudover inddrages Vandmiljøplan III, Grøn Vækst og de kommende Natura 2000-planers mulige betydning, således at miljøgodkendelsen ikke strider imod andre tiltag, der sammen har til formål at fremme udpegningsgrundlagets miljøtilstand.

Holstebro Kommune er i gang med at udarbejde og operationalisere oplysninger, som kan tilvejebringe de oplysninger, der skal anvendes i fremtidige vurderinger af husdyrbrugenes betydning, i forhold til de kumulative effekter (på husdyrbrugsniveau) i oplandet til Natura 2000-områder. Holstebro Kommune er opmærksom på, at nærværende vurdering af husdyrbrugets eget bidrag og andel til de kumulative effekter på natur og miljø, dels er baseret på datamateriale, hvor der kan forekomme tidsforskydninger og deraf følgende unøjagtigheder, dels foretaget på skøn på baggrund af de oplysninger, kommunen har til rådighed.

Holstebro Kommune foretager løbende undersøgelser i f.eks. Stubbergård Sø, som opfølgning på biomanipulationsprojektet. Holstebro Kommune foretager løbende evaluering af kommunens forudsætninger for udarbejdelsen af fremtidige forhåndsvurderinger af natur- og miljøeffekten af miljøgodkendelser af landbrug, således at afgørende og nyeste tilgængelige viden inddrages i vurderingerne.

Udover de i habitatbekendtgørelsen opstillede beskyttelseskrav, der har til formål at sikre Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag, er der yderligere opstillet beskyttelseskrav, dels i husdyrlovens § 7, der har til formål at beskytte en række kvælstoffølsomme naturtyper mod forringelser, som følge af merpåvirkningen fra nærliggende husdyrbrug; dels i naturbeskyttelseslovens § 3, der har til formål at beskytte udvalgte naturtyper imod tilstandsændringer. Disse naturområder er omtalt i afsnittet om tør natur på side 74.

BESKRIVELSE AF NATURA 2000-OMRÅDE OMFATTENDE HJELM HEDE, FLYNDERSØ, STUBBERGÅRD SØ, HELLE SØ OG SKALLE SØ (N41) OG UDPEGNINGSGRUNDLAGET

Ejendommen og udspretningsarealerne er delvist beliggende i oplandet til Natura 2000 området. Natura 2000-områdets samlede areal er på 2.170 ha, bestående af ca. 160 ha sø, mens 2.010 ha er land. Området ligger på kanten af israndslinjen. Grimme Bakker er indlandsklitter, der er dannet ved sammenfygning af smeltevandssand. Stubbergård Sø og Flyndersø ligger i en tunneldal, og bredderne er stejle skrænter, der flere steder er beklædt med egekrat og tilstødende nåletræsplantager. Søerne er omgivet af et meget kupe-ret dødislandskab, hvor flere af lavningerne er omdannet til små søer eller højmoser.

N41 er udpeget som habitatområde nr. 41 Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø og Fuglebeskyttelsesområde nr. 29 Flyndersø og Skalle Sø. Natura 2000-området er udpeget på grundlag af 3 fuglearter, 4 dyrearter samt 13 naturtyper, hvoraf 4 er prioriterede. Holstebro Kommune har iht. By- og Landskabsstyrelsen⁴ medtaget de supplerende hørings-

³ Naturdatabasen på Danmarks Miljøportal vedr. overfladevand

⁴ I udkast til vejledning til bekendtgørelsen nr. 408 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter fremgår, at Naturklagenævnets afgørelse (Afgørelse ifbm.

forslag i forbindelse med forhåndsvurderingen. I 2004 og 2005 er der foretaget en kortlægning af de terrestriske habitatnaturtyper indenfor habitatområderne. Hellesø indgår ikke direkte i udpegningen af N41, men er behandlet i det følgende, da den afvander til Flyndersø.

Tålegrænsen for de forskellige naturtyper er medtaget hvor det, af DMU, er vurderet vigtigt for naturtypen, at den fastsatte tålegrænse ikke overskrides. Naturtyper, hvis primære påvirkning skyldes atmosfærisk kvælstofdeposition behandles under tør natur (tabel 2), mens de resterende behandles under overfladevand (tabel 1). Fuglearter i udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 3, og andre arter fremgår af tabel 4.

Tabel 1. Udpegningsgrundlaget og naturtypernes tålegrænser for habitatområde N41 jf. SNS 2005⁵ og KGB⁶. De naturtyper og arter der er anført med "*" er de særligt prioriterede.

Nr.	Naturtype	Tålegrænse (Nitrat)
3110	Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer)	5-10 kg N/ha
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks	Ingen betydning
3160	Brunvandede søer og vandhuller	5-10 kg N/ha
7220*	Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand (Ny)	15-25 kg N/ha

Tabel 2. Udpegningsgrundlaget og naturtypernes tålegrænser for tør natur jf. SNS 2005 og KGB. De naturtyper og arter der er anført med "*" er de særligt prioriterede.

Nr.	Naturtype	Tålegrænse (Ammoniak)
4010	Våde dværgbusksamfund med klokkelyst (Ny)	10-25 kg N/ha
4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)	10-25 kg N/ha
6230*	Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund	10-20 kg N/ha
7110*	Aktive højmoser	5-10 kg N/ha
7120	Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse	5-10 kg N/ha
7140	Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand	10-15 kg N/ha
7230	Rigkær	15-25 kg N/ha
9190	Stilkegeskove og -krat på mager sur bund	10-20 kg N/ha
91E0*	Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld	10-20 kg N/ha

Tabel 3. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende fuglearter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og forme sig i deres udbredelsesområde.

Nr.	Fuglearter	Ynglende	Trækkende
A021	Rørdrum	X	
A094	Fiskeørn	X	
A070	Stor skallesluger		X

regionplantillæg med VVM-redegørelse for omfartsvej ved Strøby Egede i Vallø Kommune) fra 2006 har stadfæstet at høringsforslag skal inddrages i en konsekvensvurdering.

⁵ Harmoniserede tålegrænser, Skov- og Naturstyrelsen 2005

⁶ Kriterier for gunstig bevaringsstatus, DMU 2003

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802

Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk

CVR: 29189927

Tabel 4. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

Nr	Art
1166	Stor vandsalamander (<i>Triturus cristatus cristatus</i>)
1318	Damflagermus (<i>Myotis dasycneme</i>) (Ny)
1355	Odder (<i>Lutra lutra</i>)
1393	Blank seglmos (<i>Drepanocladus vernicosus</i>) (Ny)

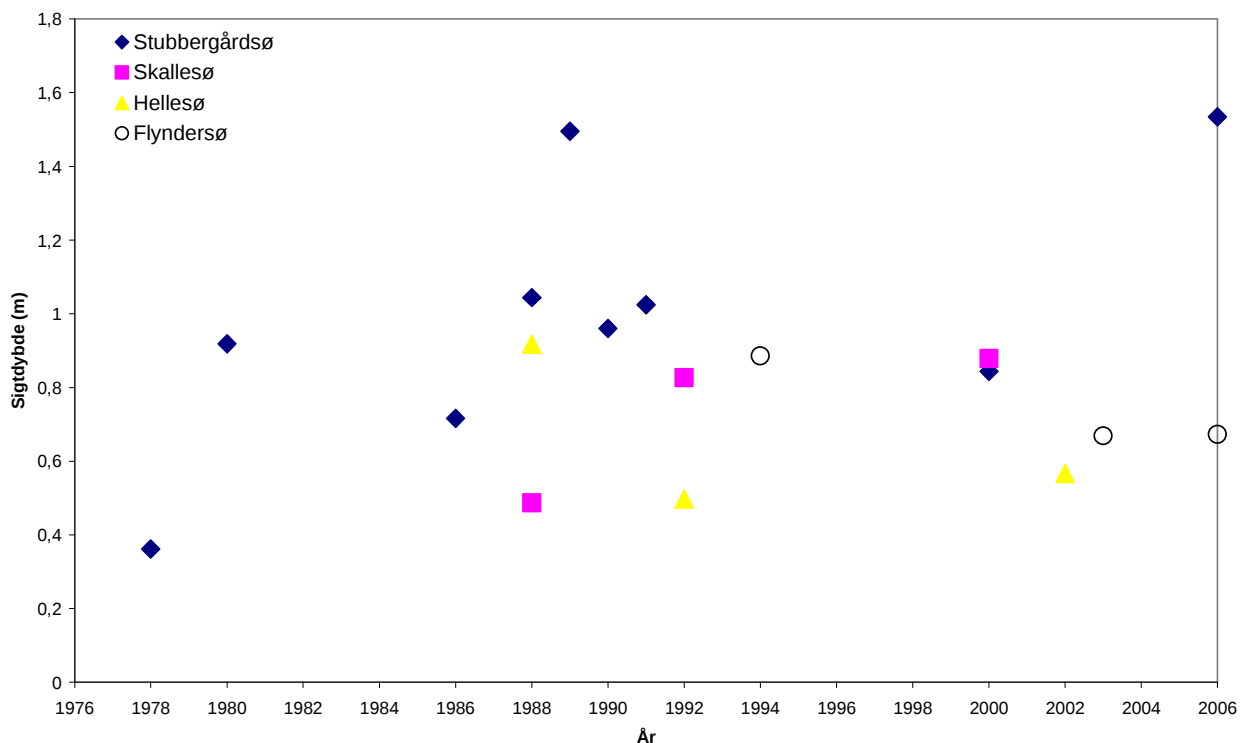
Regionplanens målsætning

Hellesø, Skallesø, Flyndersø og Stubbergård sø er i regionplanen A1/B-målsat, som særligt naturvidenskabeligt interesseområde med beskyttelse af særlige naturelementer. Søerne er tilstræbt friholdt for kulturpåvirkning, og kræver særlig beskyttelse for bevarelse af biologiske, geologiske, kulturhistoriske og landskabelige værdier. Søerne er målsat til at have et naturligt og alsidigt dyre- og planteliv, upåvirket eller svagt påvirket af nærings-, organiske og miljøfremmede stoffer, okker eller anden kulturpåvirkning, således at søernes økologiske tilstand er upåvirket eller kun svagt påvirket i.f.t. den naturlige baggrunds-tilstand. Flyndersø og Stubbergård sø er herudover A2-målsat som badeområder.

Tilstand

Målsætningen for de næringsrige (naturtype nr. 3150) søer er ikke opfyldt. Årsagen til den manglende opfyldelse af målsætningen er for alle søerne ekstern næringsstofbelastning og biologisk struktur. Herudover er alle søerne med undtagelse af Skallesø internt belastede med fosfor. Kilderne til den eksterne næringsstofbelastning er for alle søerne i regionplanen angivet som værende det åbne land. Algevæksten i søerne er primært fosforbegrænset, men kvælstof kan i perioder være det begrænsende næringsstof.

Søerne lever på nuværende tidspunkt ikke op til målsætningen i Ringkjøbing Amts Regionplan 2005. Søernes nuværende dårlige miljøtilstand skyldes tidligere eller nuværende tilledninger med næringsstoffer, som betyder at udbredelsen af karakterarterne for naturtypen ikke har gode vækstbetingelser og derfor kun har en lille udbredelse. Næringsstofftilledningen medfører en stor algevækst, hvilket reducerer sigtdybden og dermed undervandsplanternes potentielle udbredelsesområde. Dyre- og plantelivet i alle søerne er i regionplanen for Ringkjøbing Amt vurderet som værende utilfredsstillende. I nedenstående figur er de målte sigtdybder for søerne igennem de sidste 30 år illustreret.

Figur 1. Målte sigtdybder for Stubbergård Sø, Skallesø, Hellesø og Flyndersø i perioden 1976-2006.

Næringsstoffer

Forholdene i Stubbergård Sø har, på baggrund af en indsats for at reducere den eksterne belastning med næringssalte, hvoraf det vigtigste har været nedlæggelse af renseanlægget i Sevel (1988), afskæring af Herrup renseanlæg (1992) og nedlæggelse af Stampestrømmens dambrug (1997-2002), været i bedring i de sidste år. Ringkjøbing Amts undersøgelser har vist, at årsgennemsnittet for totalfosfor i perioden 1976 – 2000 har varieret mellem 0,236 og 0,108 mg P/l. Amtets undersøgelser indikerer, at der er tale om et niveauskifte i fosforindholdet til et lavere niveau i perioden 1997-2002, som følge af reducerede eksterne belastninger med fosfor. Ringkjøbing Amt konkluderede i 2003, at den eksterne næringsstofbelastning bør reduceres yderligere. Ringkjøbing Amt vurderede i 2003, at Stubbergård Sø har en potentiel mobil fosforpulje på ca. 10 tons liggende i de øverste 20 cm bundsediment, som er specielt mobilt i forbindelse med dårlige iltforhold ved søens bund. Det er således en forudsætning for opnåelse af god vand- og naturkvalitet i søen, at den eksterne belastning, samt den biologiske struktur i søerne, ikke forhindrer iltede forhold også ved søbunden. I 2005 blev der igangsat en biomanipulation, der havde til formål på sigt at nå målsætningsopfyldelse for Stubbergård Sø. Biomanipulationens mål var at fjerne mindst 80 % af den nuværende fredfiskebestand. Efter afslutningen på en vellykket opfiskning af fredfisk ved årsskiftet 2007/2008 var sigtdybden i søen netop tilfredsstillende i den efterfølgende sommer, men i sommeren 2009 var sigtdybden betydeligt mindre end 1 m og der er atter konstateret blågrønalg i et omfang så badning i søen frarådes. Det er således Holstebro Kommunes vurdering, at det er en forudsætning for opfyldelse af søens målsætning, at den eksterne belastning med fosfor nedsættes. Søen indgår i statens Novana-overvågningsprogram i 2009.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Næringsstofniveauet i Flyndersø afhænger især af belastningen fra de 3 opstrømsliggende søer, Hellesø, Skallesø og Stubbergård Sø, der alle afvander til Flyndersø.

Årsgennemsnittet for totalfosfor er i regionplanen for Ringkjøbing Amt angivet som værende 0,202 mg P/l i 2003. Sammenlignes fosforniveauet i sommerperioden med de øvrige data fra 1994 – 2003 indikerer disse en øget intern frigivelse af fosfor fra søbunden. Sigtdybden i Flyndersø er meget lav, med en sommersigtdybde i 2003 på mellem 0,5-0,6 meter i både nord- og syd-bassinet, hvilket er på niveau med 1994. Den ringe sigtdybde og de høje fosforkoncentrationer, både målt som årsgennemsnit og sommergennemsnit i perioden 1994 – 2003, viser, at Flyndersø ikke kan leve op til kravene for målsætningsopfyldelse i henhold til Ringkjøbing og Viborg Amters regionplan.

Ringkjøbing Amts undersøgelser af Skallesø har vist, at årsgennemsnittet for totalfosfor i perioden 1992 – 2000 har varieret mellem 0,073 og 0,099 mg P/l. Fosforstigning i perioden kan på grundlag af de nuværende data ikke vurderes. Fremtidige undersøgelser vil kunne belyse dette. Sigtdybden i Skallesø er meget lav, med en sommersigtdybde i 2000 på knap 0,5 meter, hvilket er på niveau med 1992. Årsagen til den dårlige sigtdybde er et for højt næringsstofniveau i Skallesø. Skallesø lever ikke op til kravene for målsætningsopfyldelse i henhold til Ringkjøbing Amts Regionplan 2005.

Ringkjøbing Amts undersøgelser af Hellesø har vist, at årsgennemsnittet for totalfosfor i 2002 var på 0,209 mg P/l, og sigtdybden var meget lav, med en sommersigtdybde på 0,4 m.

Generelt vurderes det, at søernes totalfosforkoncentration ikke bør overstige 0,070 mg/l, såfremt søernes målsætning skal kunne opfyldes, og søerne kan vurderes som værende i god økologisk tilstand.

Arter

Der er ingen kendte registreringer af stor vandsalamander fra området. Arten vides dog at forekomme i et område ved Sahl og Sevel vest for habitatområdet, og det er ikke usandsynligt, at den forekommer indenfor habitatområdet. Der stilles vilkår om, at der vil gælde krav om 10 meter brede udyrkede bræmmer omkring vandhuller, hvor der eventuelt i fremtiden konstateres en bestand af disse.

Inden for habitatområde nr. 41 blev der registreret odder ved NOVANA overvågningen på en række stationer både i Flynder Sø og Stubbergård Sø⁷. På baggrund af odderens positive fremgang i Jylland i løbet af 1990'erne, og forekomsten på flere lokaliteter i område nr. 41, vurderes der ikke umiddelbart at være trusler mod den inden for habitatområdet. Indeværende projekt vurderes ikke at påvirke arten væsentligt negativt.

Antallet af ynglende Rørdrum indenfor fuglebeskyttelsesområde nr. 29 har altid været lavt. De første ynglefund blev gjort i 2000, herefter er der sket en lille stigning i antallet af ynglepar, og i 2004 og 2005 har der ynglet 3 par, alle i Skallesø området⁸. Indeværende projekt vurderes ikke at påvirke arten væsentligt negativt.

⁷ Basisanalysen for Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø – N41

⁸ Basisanalysen for Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø – N41

Indenfor fuglebeskyttelsesområde nr. 29 har Fiskeørnen ynglet siden 1994. I årene 1994, 1996, 1998 og 2000 er der kommet flyvefærdige unger på vingerne. I de øvrige år i perioden har fuglene forsøgt at yngle, men har ikke haft held af anstrengelserne. I bl.a. 2005 var der unger i reden, men pga. dårligt vejr omkom de. Selve ynglelokaliteten ligger uden for fuglebeskyttelsesområdet. Fiskeørn er helt afhængig af uforstyrrethed omkring ynglelokaliteten, samt egnede yngletræer. Det bør derfor sikres, at ynglelokaliteten sikres tilstrækkeligt. Arten er også afhængig af rigelige mængder fisk. Med den nuværende, om end noget eutrofierede, miljøtilstand af områdets søer, vurderes rovfuglens behov at være opfyldt⁹. Indeværende projekt vurderes ikke at påvirke arten væsentligt negativt.

Antallet af stor skallesluger, der i vinterhalvåret raster og fouragerer i området, har de seneste år været i kraftig tilbagegang. Tilbagegangen kan ikke umiddelbart relateres til ændringer i miljøtilstanden. Indeværende projekt vurderes ikke at påvirke arten væsentligt negativt, idet projektet sandsynligvis ikke vil medføre ændringer i fiskebestanden.

BESKRIVELSE AF NATURA 2000-VANDOMRÅDET - VENØ SUND

Det forventes, at der i vandplanssammenhæng sker en opdeling af Limfjorden i 9 delvandomlande, hvortil der vil blive stillet forskellige reduktionskrav i N og P, alt efter hvor sårbar og belastet slutrecipienten er. 60,64 ha af husdyrbrugets udspretningsarealer afvander til Kås Bredning, herunder Venø Bugt, jf. bilag 6. Venø Bugt ligger i delvandomland 375, som omfatter Venø Sund, Kås Bredning og Sallingsund, jf. figur 2.

Limfjorden modtager en del vand og næringsstoffer fra Nordsøen. (Limfjordens nettovandskifte var i 2004 henholdsvis 9,7 km³ indstrømmende fra Nordsøen og 12,1 km³ udstrømmende mod Kattegat.). Vandet fra Nordsøen har et væsentligt lavere indhold af næringsalte og har derfor en gunstig indvirkning på tilstanden i Limfjorden. Vinden har dog afgørende betydning for vandskiftet med Nordsøen og Kattegat, samt vandskifte og opblanding i de enkelte vandområder¹⁰. Udspretningsarealerne afvander til Venø Bugt, der ikke er udpeget som Natura 2000 område. Venø Bugt står i forbindelse med Venø Sund¹¹, som er det nærmeste Natura 2000-vandområde, jvf. figur 2.

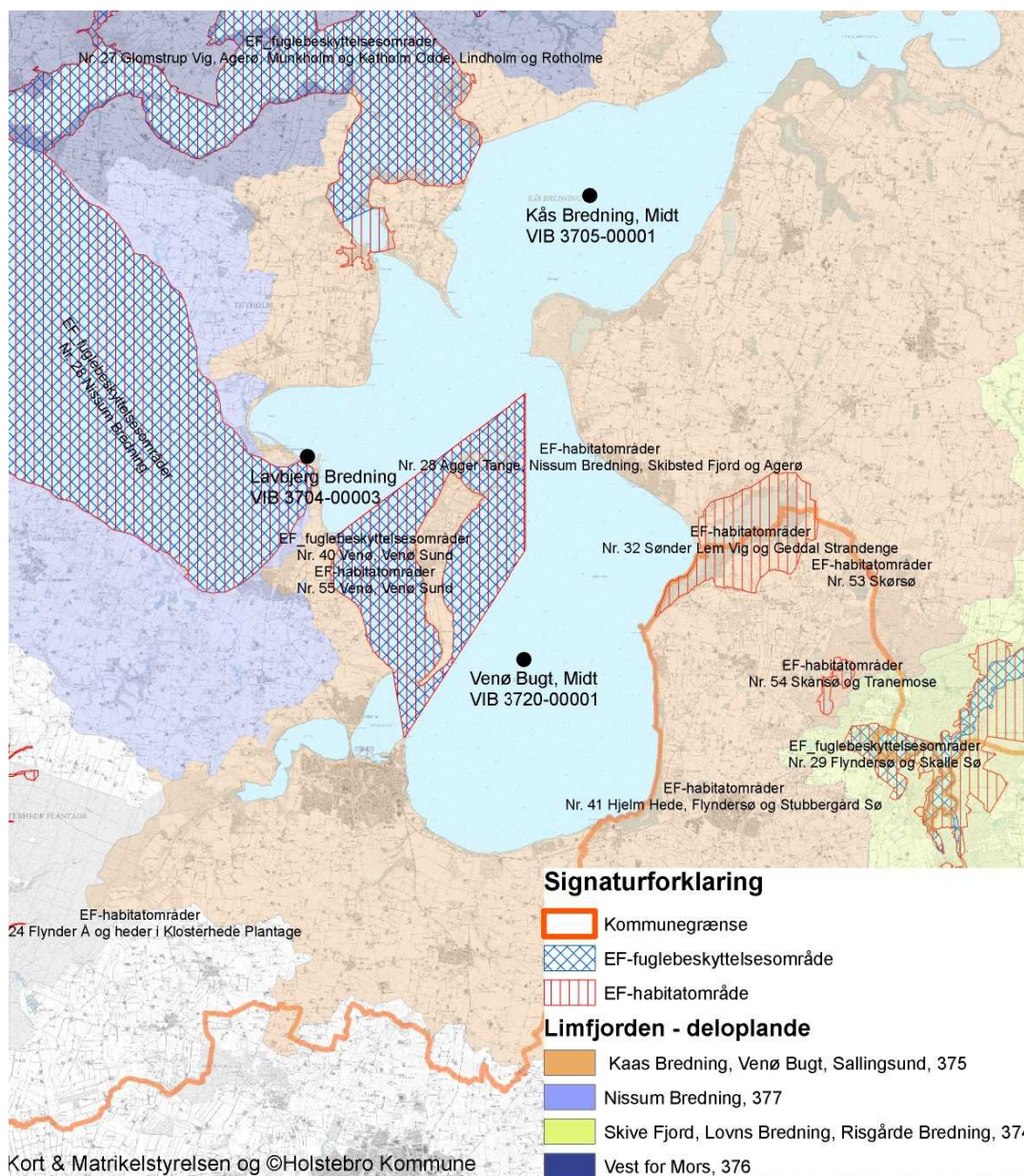
Oplandet til Limfjorden er på 758.650 ha, og er domineret af landbrugsarealer, som udgør ca. 70 %¹², hvilket svarer til et landbrugsareal på ca. 531.060 ha, hvoraf landbrugsarealer i vandomland nr. 375, Venø Bugt, Kås Bredning og Sallingsund svarer til ca. 40.900 ha.

⁹ Basisanalysen for Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø – N41

¹⁰ Ringkøbing Amt et al. 2005, Vandmiljø i Limfjorden 2004.

¹¹ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

¹² Miljøministeriet, Vandområde 1.2 Limfjorden

Figur 2 Kort over vandoplande, målestationer samt Natura 2000-vandområder.

Udpegningsgrundlaget

Venø Sund er udpeget til Natura 2000-område (nr. 62), som Habitatområde (nr. 55) og Fuglebeskyttelsesområde (nr. 40). Udpegningsgrundlaget for området fremgår af nedenstående tabel 5, 6 og 7. Holstebro Kommune har iht. By- og Landskabsstyrelsen¹³ medtaget de supplerende høringsforslag i forbindelse med nærværende vurdering.

¹³ I udkast til vejledning til bekendtgørelsen nr. 408 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter fremgår, at Naturklagenævnets afgørelse (Afgørelse ifbm. regionplantillæg med VVM-redegørelse for omfartsvej ved Strøby Egede i Vallø Kommune) fra 2006 har stadfæstet at høringsforslag skal inddrages i en konsekvensvurdering.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk kvælstofdeposition, behandles under tør natur, mens de resterende behandles i det efterfølgende. Fuglearter i udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 6, og andre arter fremgår af tabel 7.

Tabel 5. Udpegningsgrundlaget for Venø Sund jf. SNS 2009¹⁴. De naturtyper og arter der er anført med ”*” er de særligt prioriterede.

Nr.	Naturtype
1150*	Kystlaguner og strandsøer
1160	Større lavvandede bugter og vige
1170	Rev

Tabel 6. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende fuglearter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

	Fuglearter	Ynglende	Trækkende
A047	Klyde	X	
A067	Dværgterne	X	
A069	Lysbuget knortegås		X
A070	Hvinand		X
A132	Toppet skallesluger		X
A195	Stor skallesluger		X

Tabel 7. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

Nr	Art
1103	Stavsild
1365	Spættet sæl

Regionplanens målsætning

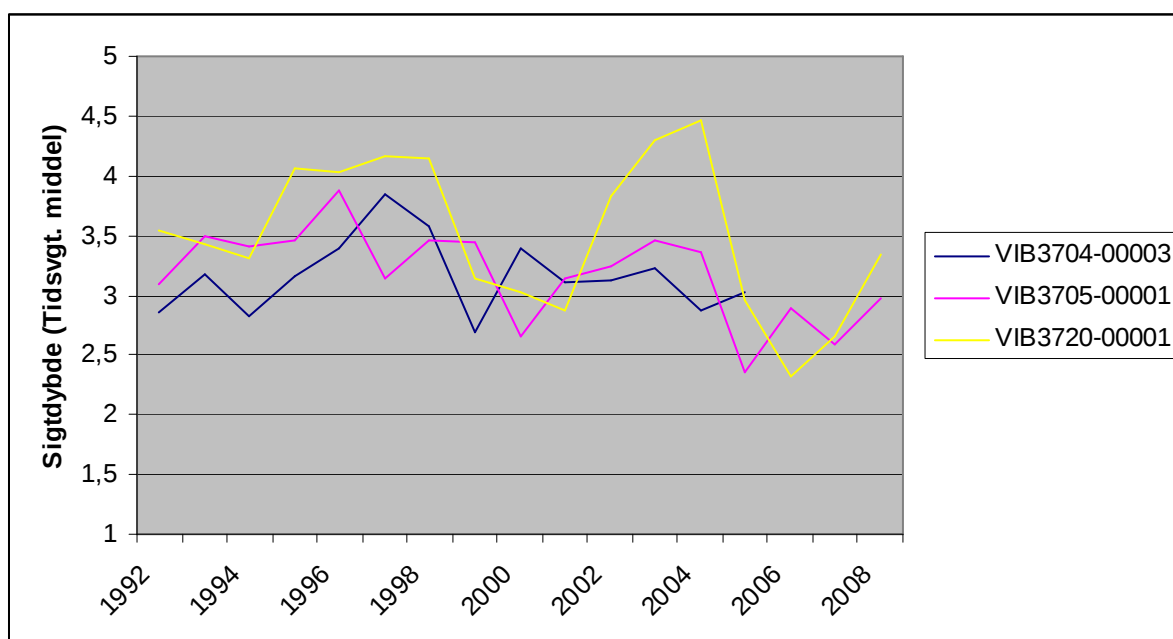
Ringkøbing Amt har i Regionplan 2005 udlagt Limfjorden med følgende skærpede målsætning *”Der skal være et naturligt og alsidigt plante- og dyreliv, der ikke eller kun er svagt påvirket af menneskelig aktivitet, og at fjorden har en vandkvalitet, og som i sin artssammensætning overvejende er bestemt af naturlige forhold.”*

Tilstand

Basisanalyse II er foretaget for Limfjorden som et samlet farvand. Der er således ikke foretaget en selvstændig analyse af de enkelte habitatområder. For fjorden som helhed konkluderes følgende, *”Det er sandsynligt, at gældende regionplanmål ikke nås i 2015 på grund af tilførslen af næringsstoffer fra land.”* Yderligere fremgår det af basisanalysen for Venø og Venø Sund at *”En foreløbig trusselsvurdering for de marine naturtyper i Natura 2000-område nr. 62 kan udmøntes i at de åbne vandområder er følsomme overfor næringsstofbelastning, og fremstår grundet en sådan påvirkning i dag med en forringet vandkvalitet.”*

¹⁴ Opdateret udpegningsgrundlag 2009

I basisanalysen del II¹⁵ er det vurderet, at Limfjorden er meget påvirkelig overfor effekten af tilførslen af næringsstoffer. Overvågningsresultater fra både den regionale og nationale overvågning viser, at hele fjorden pt. er påvirket af for store udledninger af næringsstoffer fra land, især kvælstof¹⁶. Det medfører forøget opblomstring af planteplankton og enårige makroalger, hvilket nedsætter vandets klarhed og forringer ålegræssets dybdegrænse, samt forøger risikoen for iltvind ved bunden. Vandets klarhed (sigtdybden) er derfor en god parameter til, på enkel måde, at registrere og beskrive mulighederne for udbredelsen af bundplanter, idet mængden og dybdeudbredelsen primært styres af lys. Da der ikke foretages sigtdybde målinger i Venø Sund er det valgt at anvende 3 omkringliggende målestationer, målestationernes geografiske placering fremgår af figur 2. Det fremgår af figur 3, at sigtdybden er præget af store årlige variationer i Venø Bugt.

Figur 3. Udviklingen i sigtdybde i Venø Bugt. Målingerne er foretaget årligt tre forskellige steder i og omkring Venø Bugt. (den tidsvgt. middel)¹⁷.

Samlet konklusion for bevaringsstatus for strandsøerne i Natura 2000-område Venø og Venø Sund er, at naturtypen, hvor den står i åben forbindelse med udpegningsgrundlaget 'kystlagune', er påvirket af store udledninger af næringssalte, der har forringet sigtdybden og ændret de biologiske forhold. En foreløbig trusselsvurdering for de marine naturtyper i Venø Sund kan udmøntes i, at de åbne vandområder er følsomme overfor næringsstofbelastning, og fremstår grundet en sådan påvirkning i dag med en forringet vandkvalitet, og har dermed ugunstig bevaringsstatus. 'Rev' er kommet på udpegningsgrundlaget for Venø Sund som den sidste, der er kommunen bekendt ikke foretaget tilstands- eller trusselsvur-

¹⁵ Se Ringkjøbing Amt et al (2006): Basisanalyse del II Vurdering af vandforekomsters tilstand og en vurdering af risikoen for, at vandforekomsten ikke kan opfylde regionplanmålene senest 22. december 2015 (side 24).

¹⁶ Se Miljøcenter Aalborg (februar 2008): Limfjorden.- Statusnotat februar 2008.

¹⁷ Naturdatabasen.

dering af rev i Venø Sund, og derfor antages det, at bevaringsstatus for naturtypen er ugunstig, i henhold til de af DMU opstillede kriterier for gunstig bevaringsstatus¹⁸.

En øget næringsstofudvaskning vil, jf. basisanalysen, kunne have betydning for de fuglearter, der lever af bundvegetationen, da mængden af planter reduceres som følge af eutrofiering. Det fremgår af basisanalysen, at lokalitetens værdi for bl.a. Lysbuget Knortegås har været faldende siden 1960'erne, idet udbredelsen af Ålegræs (primære fødekilde om efteråret) er begrænset af lystilgængeligheden i fjorden. Jf. basisanalysen er der indikationer på at rastende fugle af både Lysbuget Knortegås og Hvinand indenfor området har været stigende gennem 1990'erne. Det fremgår af basisanalysen, at antallet af rastefuglene Toppet skallesluger og Stor skallesluger i perioden 2004-2006 er langt fra det antal, der blev registreret i 1980'erne. For ynglefuglene Klyde og Dværgerterne er det på baggrund af det foreliggende materiale ikke muligt, at vurdere deres nuværende forekomst og evt. trusler inden for området.

Stavsilden (*Alosa fallax*) vurderes at kunne opholde sig i hele Natura 2000-området. De væsentligste trusler mod stavsilden vurderes generelt at være: Fiskeri, eutrofiering i vandløb og fjorde, udledning af surt vand og okker fra drænede arealer, samt dårlige fysiske forhold i vandløbene. Stavsilden er en anadrom fisk, og vandkvaliteten på egnede gydestrækninger skal opfylde kravene om en god biologisk kvalitet og en varieret vandløbsstruktur med karakteristiske stryg og pools. Holstebro Kommune har ikke kendskab til vandløb i Venø Bugt, der indeholder en gydebestand eller kan understøtte en sådan. Yderligere kendskab til stavsildens bestandsstørrelse er ukendt og specifikke krav mangelfuldt, og truslerne mod Stavsilden i Venø Sund lader sig derfor ikke nærmere vurdere.

Spættet sæl har én fast dagrasteplads inden for området, Bradser Odde. Der er stor årsvariation i antallet på pladsen i perioden fra 1997 frem til 2005 - gennemsnittet er på 75 sæler. Sælernes primære trussel vurderes at være forstyrrelse af arten på rastepladserne i yngletiden juni/juli.

Næringsstoffer

Fosfor

Tilførslen af fosfor fra oplandet til Limfjorden kan, i større eller mindre grad, have betydning for miljøtilstanden i Limfjorden som helhed, og for delområder af fjorden. Vandmiljøplan III indeholder en målsætning om en halvering af fosforoverskuddet fra landbruget i 2015 i forhold til overskuddet på 32.700 ton P i 2001/2002 på landsplan¹⁹. Landbruget bidrager med ca. 31 % af fosfortilførslen til Limfjorden²⁰. Det fremgår af basisanalysen, at der ikke forventes at tilførslen af fosfor kommer ned på et niveau, hvor fjordens målsætning kan opfyldes. I denne vurdering er ikke medtaget omlægningen af dyreenhedsberegningen pr. 1. august 2009, der vil medvirke til en reduktion på minimum 10 % i oplandet til Limfjorden.

¹⁸ Dahl et al, 2005, Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, s 33

¹⁹ Vandmiljøplan III – aftale om vandmiljøplan III 2005-2015 mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne.

²⁰ Miljøministeriet, vandområde, 1.2 Limfjorden.

Nitrat

Vandmiljøplan III fastlægger, at der skal sikres en reduktion på 13 % af nitratudvaskningen fra landbruget i 2015 i forhold til udvaskningen i 2003 på landsplan. Med vedtagelsen af Grøn Vækst, som erstatter og supplerer den vedtagne vandmiljøplan III, fastsættes nye reduktionskrav for bl.a. tilførsel af nitrat til vandområder, som i perioden 2010-2015 skal reduceres med 19.000 ton nitrat (ca. 1/3 i fht. i dag).

Vandrammedirektivets basisanalyse del II citerer Recipientkvalitetsplanen for Limfjorden, hvoraf det fremgår, at tilførslen fra oplandet til Limfjorden skal ned på 9.520 tons kvælstof pr. år fordelt på 1.340 tons fra punktkilder og 8.180 tons kvælstof pr. år fra den diffuse tilførsel. Midtvejsevalueringen af Vandmiljøplan III²¹ viser, at målene i denne ikke nås. Havde de været nået, ville den årlige diffuse kvælstoftilførsel til Limfjorden være reduceret til ca. 9.700 tons pr. år²².

Landbruget bidrager med ca. 63 % af tilførslen af nitrat til Limfjorden, som følge af afstrømning. Det atmosfæriske bidrag er vurderet til at udgøre ca. 10 %, hvoraf landbruget er den dominerende kilde²³. Det fremgår af udregninger²⁴ foretaget af Holstebro Kommune, at det gennemsnitlige N-overskud i perioden fra 2005 til 2007 er på ca. 58 kg N/ha for de arealer, der er beliggende i oplandet til Venø Bugt i Holstebro Kommune.

HUSDYRTRYKKET I OPLANDET TIL LIMFJORDEN

Strukturudviklingen i husdyrproduktionen går på landsplan mod færre, men større husdyrbrug. I oplandet til Limfjorden er det samlede antal dyreenheder, i perioden fra 2001 til 2007, faldet fra 459.100 til 426.400²⁵. Husdyrtrykket er størst i oplandet til den vestlige del af Limfjorden, og aftagende mod øst fra et husdyrtryk på 1,26 DE/ha til 0,78 DE/ha²⁶.

I perioden fra 2001 til 2007 er der sket en stigning i husdyrtryk i oplandet til Skive Fjord (hvortil N41 afvander) på 0,02 DE/ha, mens der har været en stigning i oplandet til Kås Bredning (herunder Venø Bugt) på 0,03 DE/ha, jvf. tabel 8.

Tabel 8. Ændring i husdyrtryk i Limfjordsoplandet (2001 – 2007) (udarbejdet af Conterra for Limfjordsrådet)

Delopland	Totale husdyrtryk (DE/ha)					
	2001	2003	2004	2005	2006	2007
Langerak	0,77	0,78	0,81	0,81	0,78	0,78
Nibe-Gjøl Bredning	0,96	0,96	0,94	0,97	0,94	0,94
Løgstør Bredning	1,18	1,17	1,19	1,13	1,11	1,12
Skive Fjord m.m.	1,08	1,12	1,11	1,13	1,08	1,10
Kaas Bredning m.m.	1,16	1,16	1,13	1,16	1,14	1,19
Vest for Mors	1,20	1,20	1,21	1,18	1,16	1,19
Nisum Bredning	1,28	1,24	1,22	1,22	1,17	1,20
Halkær Bredning	1,28	1,35	1,32	1,13	1,35	1,26
Hjarbæk Fjord	1,08	1,09	1,07	1,11	1,05	1,09

²¹ Se Petersen et al (december 2008) Midtvejsevaluering af Vandmiljøplan III.

²² Analyse af udviklingen i husdyrtryk i Limfjordsoplandet, side 13.

²³ Miljøministeriet, vandområde, 1.2 Limfjorden.

²⁴ Baseret på CTtools.

²⁵ Analyse af udviklingen i husdyrbrug i Limfjordsoplandet, side 7

²⁶ Analyse af udviklingen i husdyrbrug i Limfjordsoplandet, side 9

TEKNIK- OG MILJØ

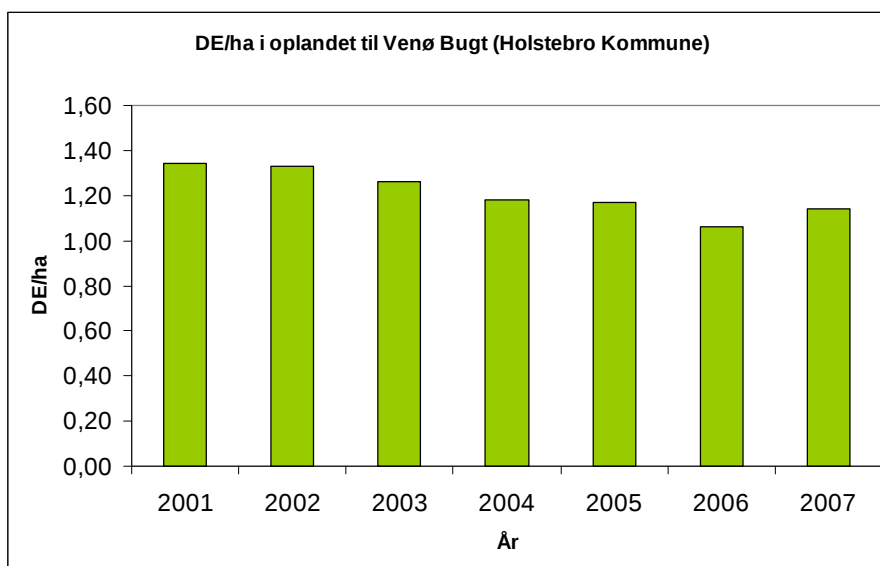
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

De nye omregningsfaktorer for dyreenheder 1. august 2009, jf. den nye husdyrgødningsbekendtgørelse²⁷, reducerer antallet af kvæg/DE og mink/DE. For kvæg og mink skal der anvendes hhv. 15-20 % og ca. 45 % mere areal. På landsplan forventes det, at medføre et øget arealkrav på ca. 4 %, samt en reduktion i det samlede fosforoverskud på ca. 10 %, jf. høringsbrev af 19.05.09²⁸. Holstebro Kommune vurderer, at oplandet omkring Skive Fjord og Kaas Bredning har samme reduktion som i resten af landet.

Husdyrtrykket i oplandet til Venø Bugt i Holstebro Kommune

I oplandet til Venø Bugt i Holstebro Kommune er det samlede antal dyreenheder i perioden fra 2001 til 2007 faldet fra ca. 1,34 DE/ha til 1,14 DE/ha, jvf. figur 4. Faldet dækker over fald i DE for både kvæg og svin, samtidig med stigning i andre husdyrtyper, såsom mink, i oplandet. Det betyder generelt, at en etablering/udvidelsen i oplandet til Venø Bugt i væsentligt omfang vil blive modregnet ved, at der sker en nedlæggelse.

Figur 4. DE/ha i oplandet til Venø Bugt i Holstebro Kommune i årene 2001-2007²⁹

TØR NATUR

Ammoniakbelastningen fra husdyrbrugets anlæg

Afstanden fra anlægget til det nærmeste Natura 2000 område er ca. 1,7 kilometer til EF-Habitatområde nr. 41, Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø, og lidt længere til EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 29, Flyndersø og Skallesø.

Det nærmest liggende naturområde, som er følsomt overfor atmosfærisk kvælstof, er et rigkærsområde ved sydenden af Flyndersø. Tålegrænsen er her 15 - 25 kg N/ha/år med en baggrundsdeposition i størrelsesordenen 17 kg N/ha/år.

²⁷ Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v af 10.07.09

²⁸ Høringsbrev, Høring over udkast til ændring af husdyrgødningsbekendtgørelsen

²⁹ CTtools i GIS

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802

Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk

CVR: 29189927

På baggrund af den begrænsede meremission fra udvidelsen (650 kg N/år), og en afstand på ca. 2 kilometer, ventes kun en ubetydelig negativ effekt på området, og der er ikke gennemført beregninger af kvælstofnedfaldet.

Der ligger ikke naturområder, som er omfattet af § 7 i husdyrloven indenfor en afstand af 1 km fra ejendommen.

De nærmeste naturområder, som er højt målsatte i regionplanen (B- og A-målsatte) og som samtidig skønnes at være kvælstoffølsomme, er nogle overdrev og rigkær ved Flyndersø og Stubbergård Sø. Disse ligger dog i Natura 2000-område, jf. ovenfor.

Umiddelbart øst for ejendommen ligger et mindre areal, der er registreret som § 3 eng. Området er lavt målsat - C - og sandsynligvis fejlregistreret; det vil blive slettet sammen med et andet eng-registreret område ½ km mod vest.

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer, der grænser op til naturområder, som er følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav om f.eks. nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Ingen af de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning er registreret som beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3, bortset fra den ovennævnte fejlregistrerede eng. I tilknytning til udbringningsarealerne er registreret enkelte vandhuller beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Der gøres opmærksom på, at der om vandhuller med til- og af-løb altid gælder 2 meter dyrkningsfrie bræmmer.

Det vurderes, at der ikke er behov for vilkår om nedfældning af husdyrgødning på arealerne, udover det allerede gældende krav om nedfældning på sort jord og græsmarker indenfor 1000 meter til § 7 natur.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer, for dyrearternes vedkommende, bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne vurderes det, at følgende arter og grupper fra habi-

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

tatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget:

Småflagermus: På baggrund af de insektædende småflagermus' livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.

Birkemus: Arten forekommer ved Struer, men er ikke registreret så langt mod sydøst som her.

Odder: Lever i Stubbergård Sø, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Markfirben: Er i 2005 eftersøgt ved Stubbergård Sø / Flyndersø uden fund.

Stor vandsalamander, løgfrø og spidssnudet frø: Der foreligger ikke aktuelle fund fra området, heller ikke fra udbringningsområderne. Arterne er dog registreret andre steder nær Sevel. Der stilles derfor vilkår om, at der vil gælde krav om 10 meter brede udyrkede bræmmer omkring vandhuller, hvor der eventuelt i fremtiden konstateres en bestand af disse.

Grøn kølleguldsmed: Arten forekommer udbredt i Karup Å, men vurderes ikke at blive påvirket af projektet under forudsætning af korrekt gødningshåndtering.

De øvrige insektarter på bilag IV formodes ikke at forekomme i Vestjylland.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

Det vurderes, at udvidelsen kun vil kunne påvirke bilag IV-arterne ved alvorlige uheld i forbindelse med eksempelvis håndtering af husdyrgødningen. Der er i den forbindelse stillet vilkår, således at risici for uheld er minimeret.

HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF PÅVIRKNINGEN PÅ N41 OG VENØ SUND

Husdyrbrugets arealer afvander til Skallesø, Flyndersø, Hellesø, Stubbergård Sø, Skive Fjord samt Kås Bredning.

Husdyrbrugets udspretningsarealer i oplandet til N41 udgør 123 ha, og udspretningsarealer i oplandet til Venø Sund udgør 61 ha. Det svarer til hhv. 2,3 % og 0,15 % af det estimerede landbrugsareal i oplandet til de to recipienter. Dyretrykket på arealerne er 1,44 / 1,7 DE/ha (gamle / nye DE).

Som beskrevet tidligere, under afsnittet "Forurening og gener fra landbrugets arealer", ligger nogle af udspretningsarealerne indenfor områder, der af staten er klassificerede som fosforfølsomme oplandsområder (P-klasse II), hvilket medfører en restriktion på det maksimalt tilladte P-overskud for hele bedriften, som er reguleret af det tilladte dyrehold og udbragt husdyrgødning. Gennemsnitligt er der ansøgt om et fosforoverskud på 1,3 kg P/ha /år.

Herudover er der foretaget en individuel, konkret vurdering af risikoen for overfladeafstrømning til overfladevande fra udspretningsarealerne. Der er ikke fundet risikoarealer på baggrund af terrænforhold på udspretningsarealerne, indenfor oplandet til Kås Bredning. Der er stillet vilkår om bræmmer eller parallel dyrkning på skrånende arealer ned mod Ladegård Bæk i oplandet til N41.

Som beskrevet i afsnittet "Forurening og gener fra landbrugets arealer", ligger der iblandt husdyrbrugets udspretningsarealer 60,64 ha i nitratklasse I (det er netop de samme area-

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ler som ligger i oplandet til Kås Bredning). Heraf følger restriktioner på kvælstofudvaskningen, som fastholdt ved vilkår om efterafgrøder og dyrehold. Den beregnede gennemsnitlige kvælstofudvaskning fra hele det ansøgte projekt er herefter beregnet til 62,9 kg N/ha/år.

På baggrund af størrelsen af fosforoverskuddet, og de vilkår der er stillet, sammenholdt med andelen af udspretningsarealer ud af det samlede opland til de to Natura 2000-områder, og det forhold, at Stubbergård Sø primært er fosforbegrænset, samt ovenstående beskrivelser af udpegningsgrundlagets tilstand m.v., vurderes det ansøgte ikke at give anledning til væsentlig fosfor- eller kvælstofpåvirkning af de to Natura 2000-områder.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at strukturudviklingen i landbruget, implementeringen af de nye omregningsfaktorer ved beregning af dyreenheder, VMP III, Grøn Vækst samt kommunens individuelle vurdering af husdyrgodkendelser i oplandet til N41 og Venø Sund samlet virker for en forbedret miljøtilstand for udpegningsgrundlaget. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrlovens beskyttelsesniveau generelt er tilstrækkeligt til at fremme miljøtilstanden for N41 og Venø Sund.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbrugets arealdrift er forenelig med naturområdernes sårbarhed og kvalitet, og sammenfattende vurderes det, at områdets integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets arealdrift.

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbrugets samlede drift med de stillede vilkår ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne væsentligt negativt.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

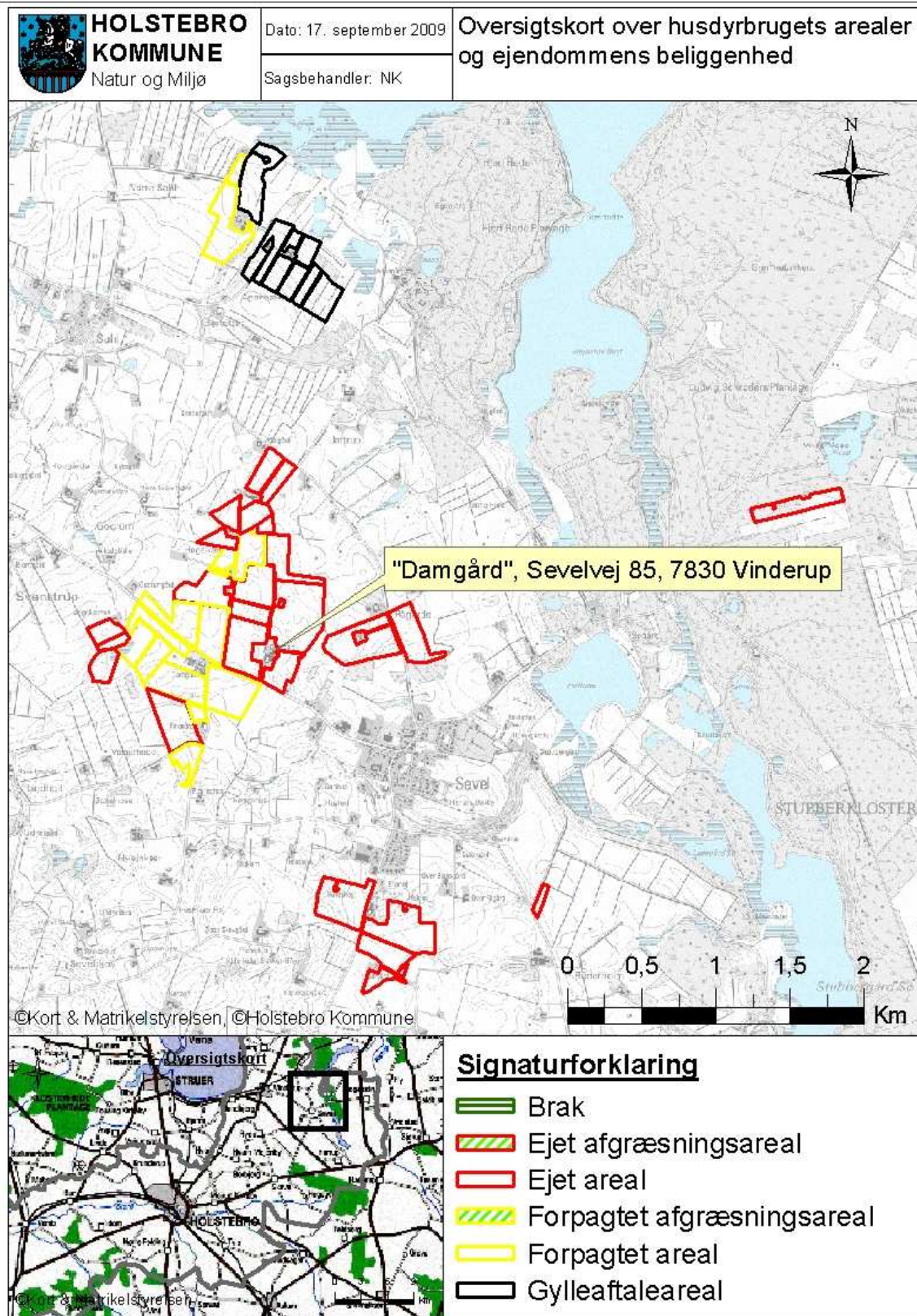
Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdernes sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Bilag

Bilag 1 – Oversigtskort med arealer og ejendom

TEKNIK- OG MILJØ

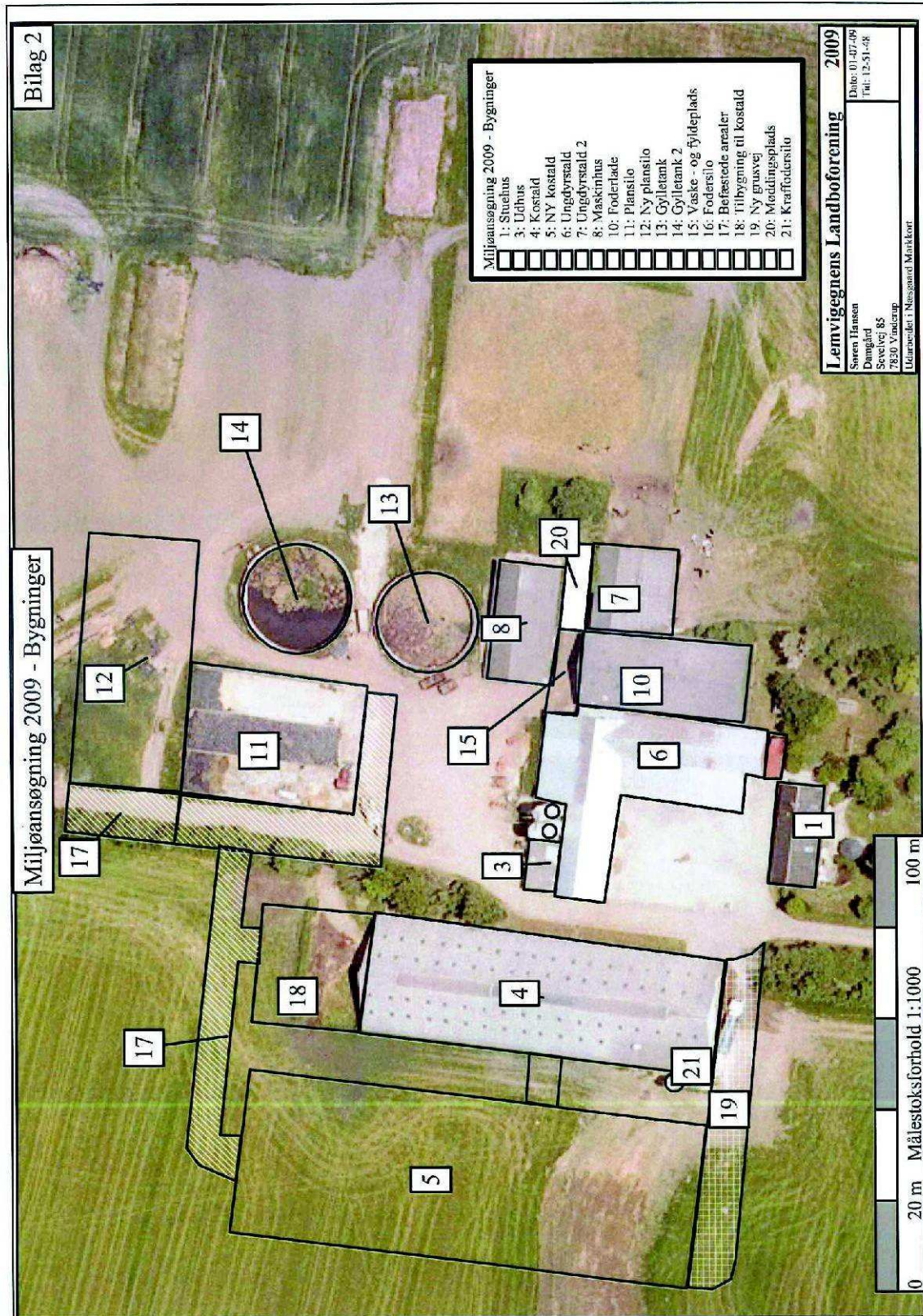
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802

Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk

CVR: 29189927

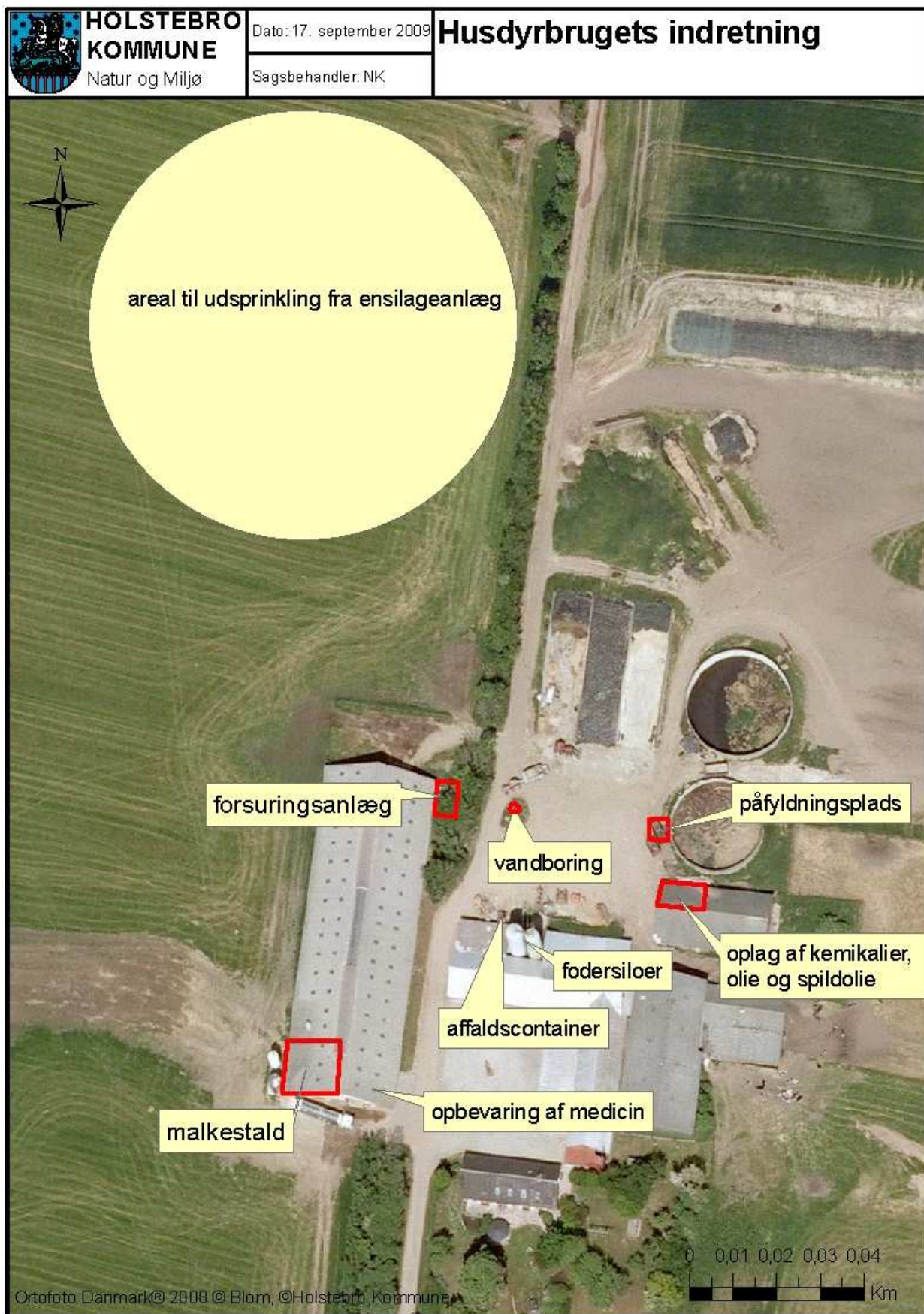
Bilag 2 – Husdyrbrugets indretning

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

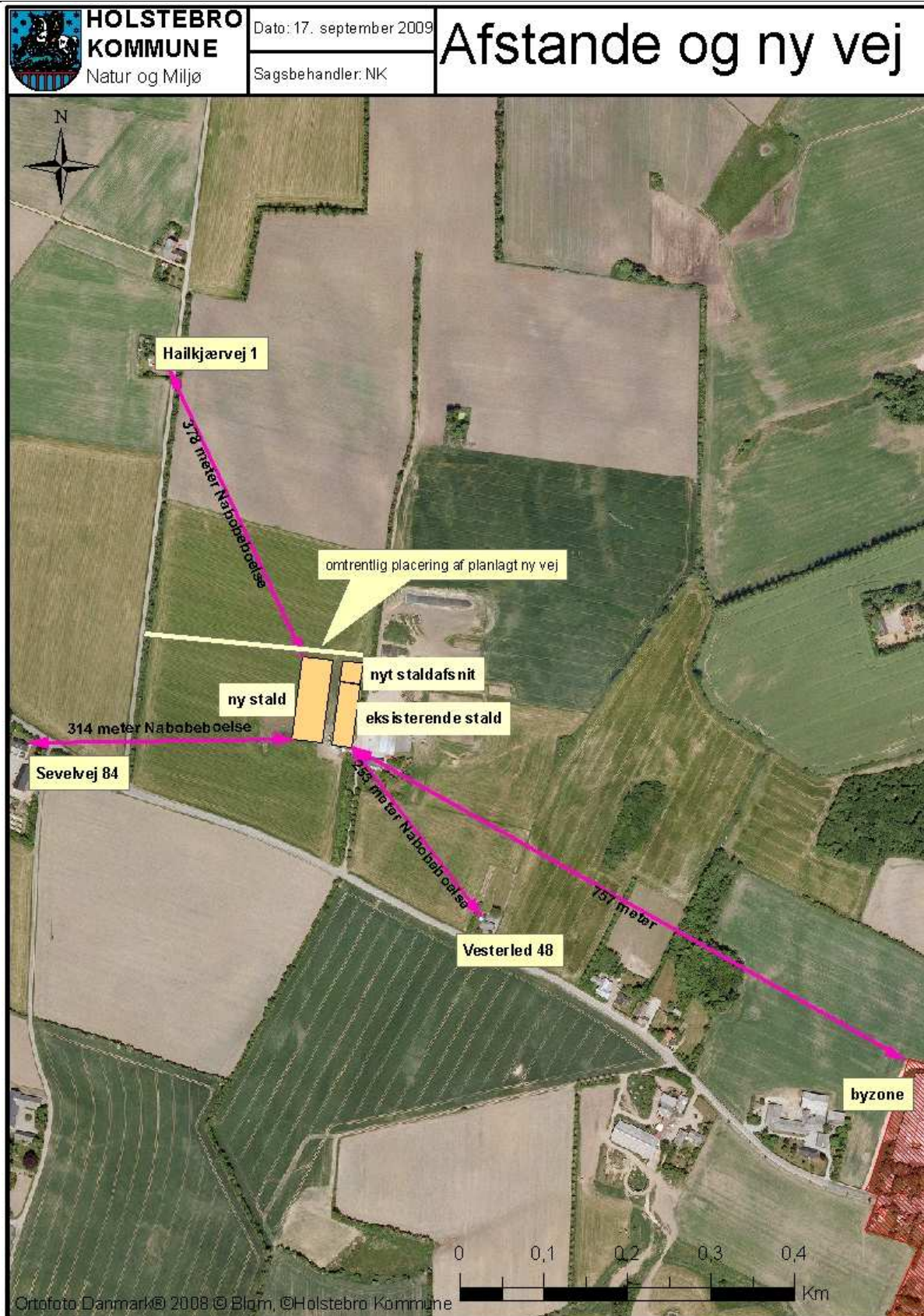

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

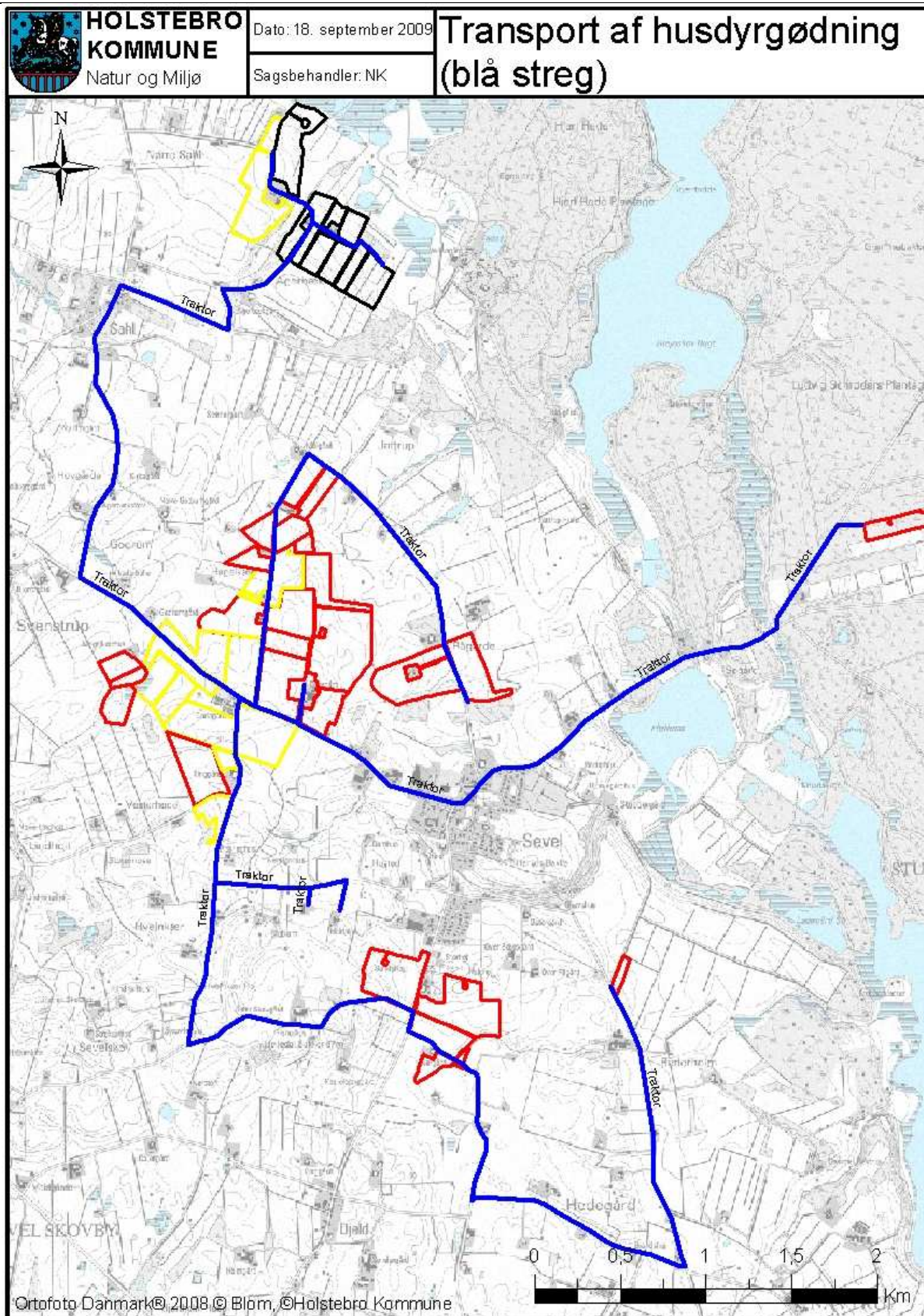
Bilag 3 – Afstand til naboer og byzone samt planlagt ny adgangsvej

TEKNIK- OG MILJØ

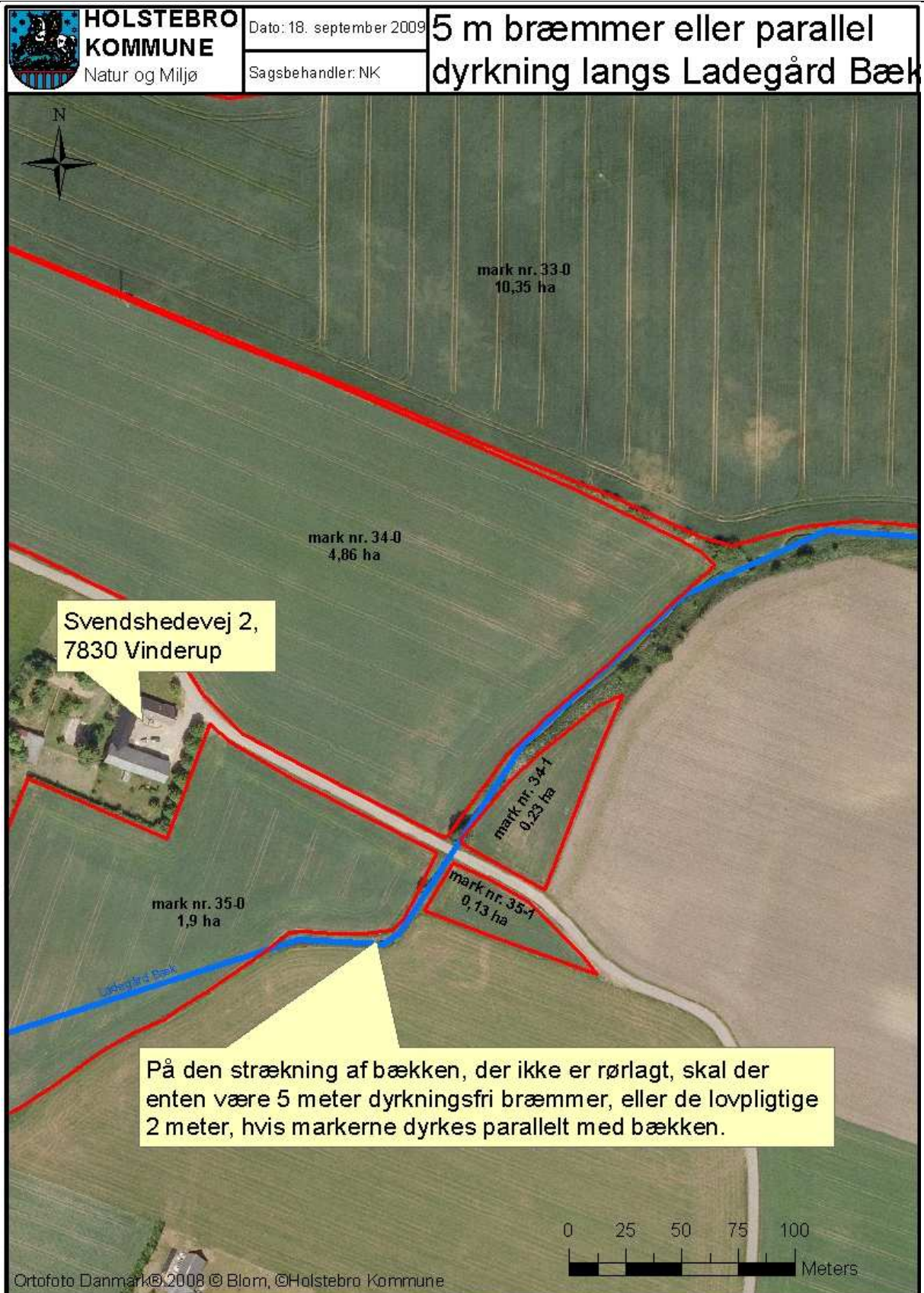
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 4 – Transportveje**TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

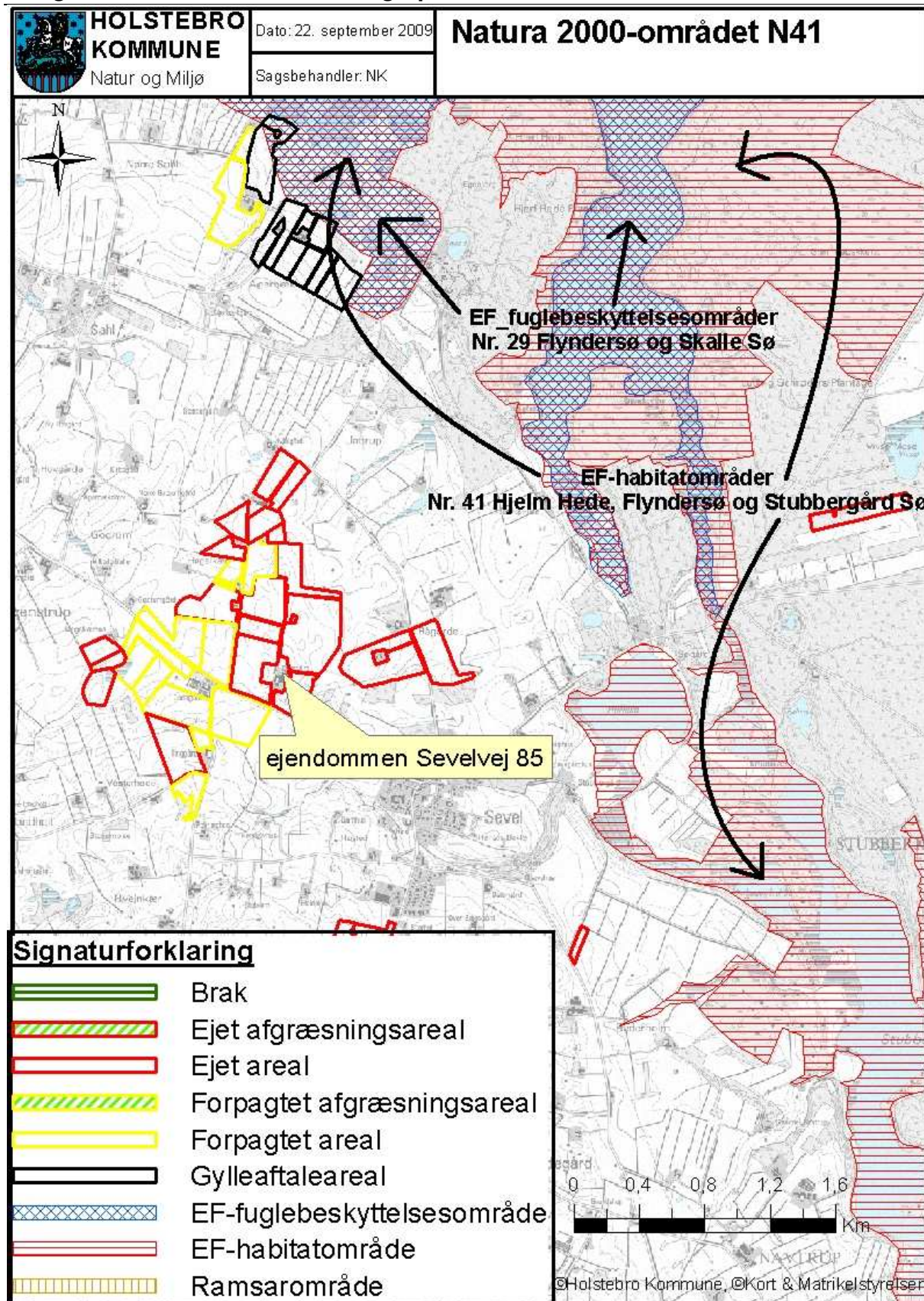
Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 5 – Skrånende arealer langs Ladegård Bæk**TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

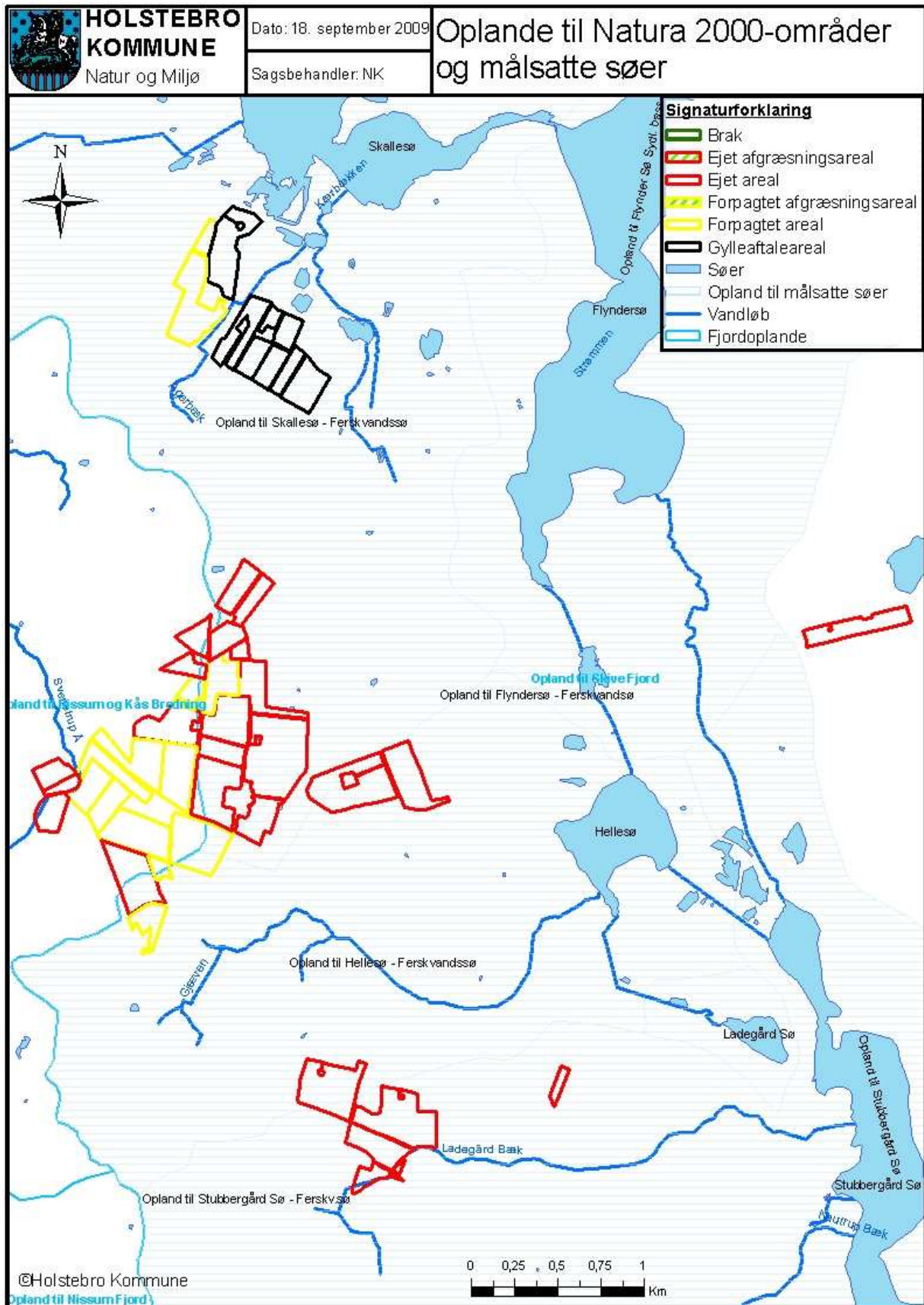
Bilag 6 – Natura 2000-områder og oplande

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

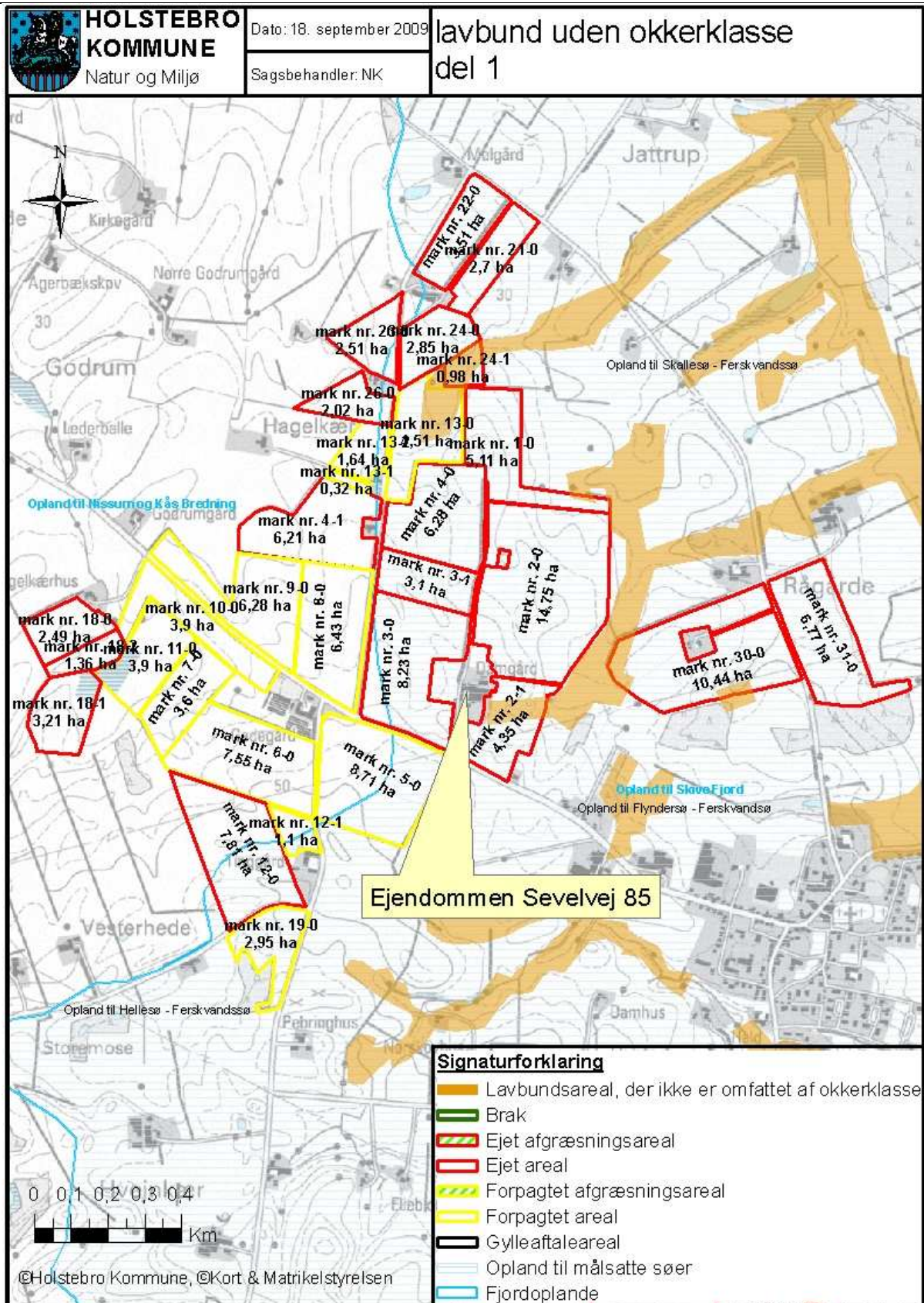

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

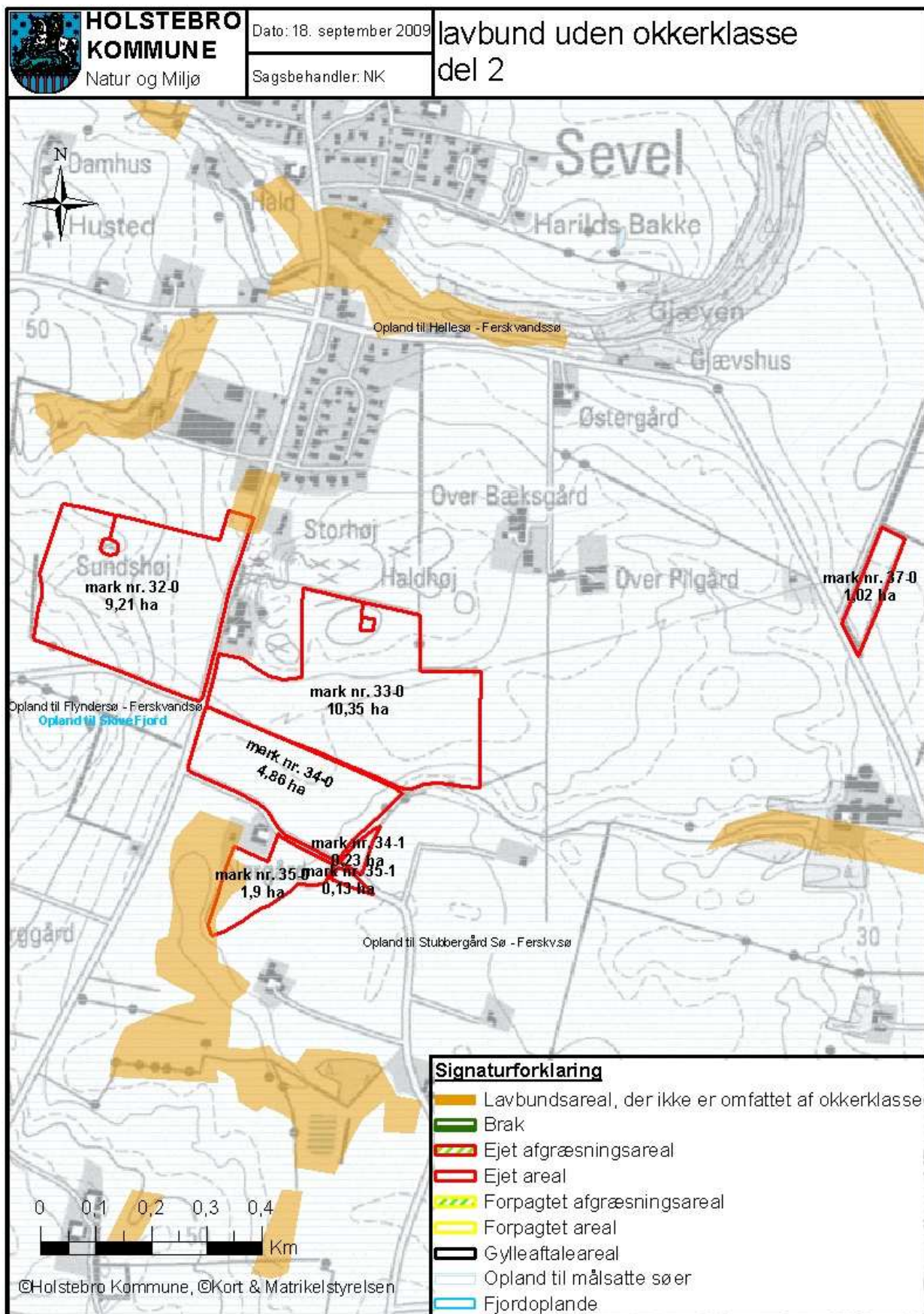
Bilag 7 – Lavbundsarealer

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

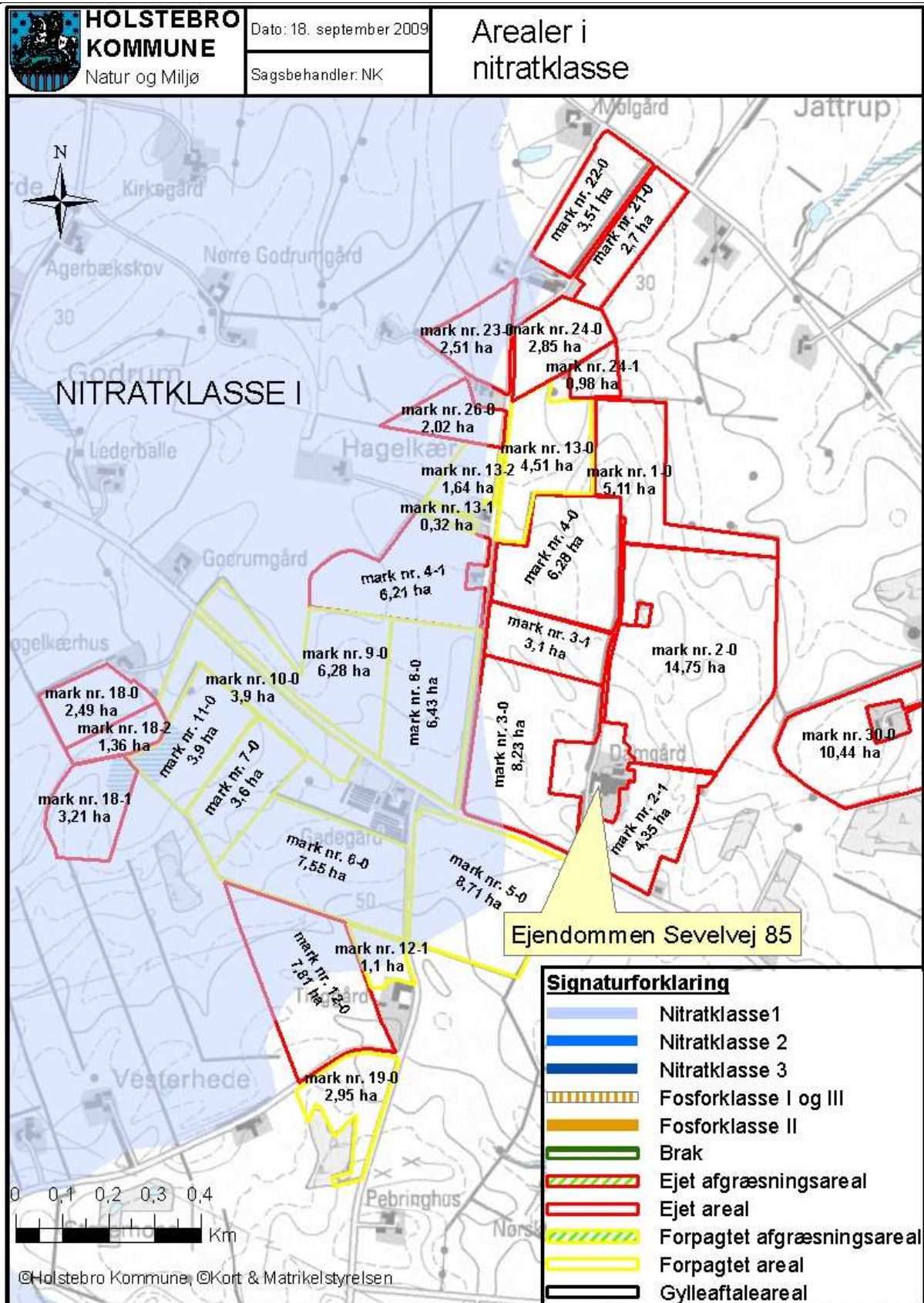

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 8 - Nitratklasser

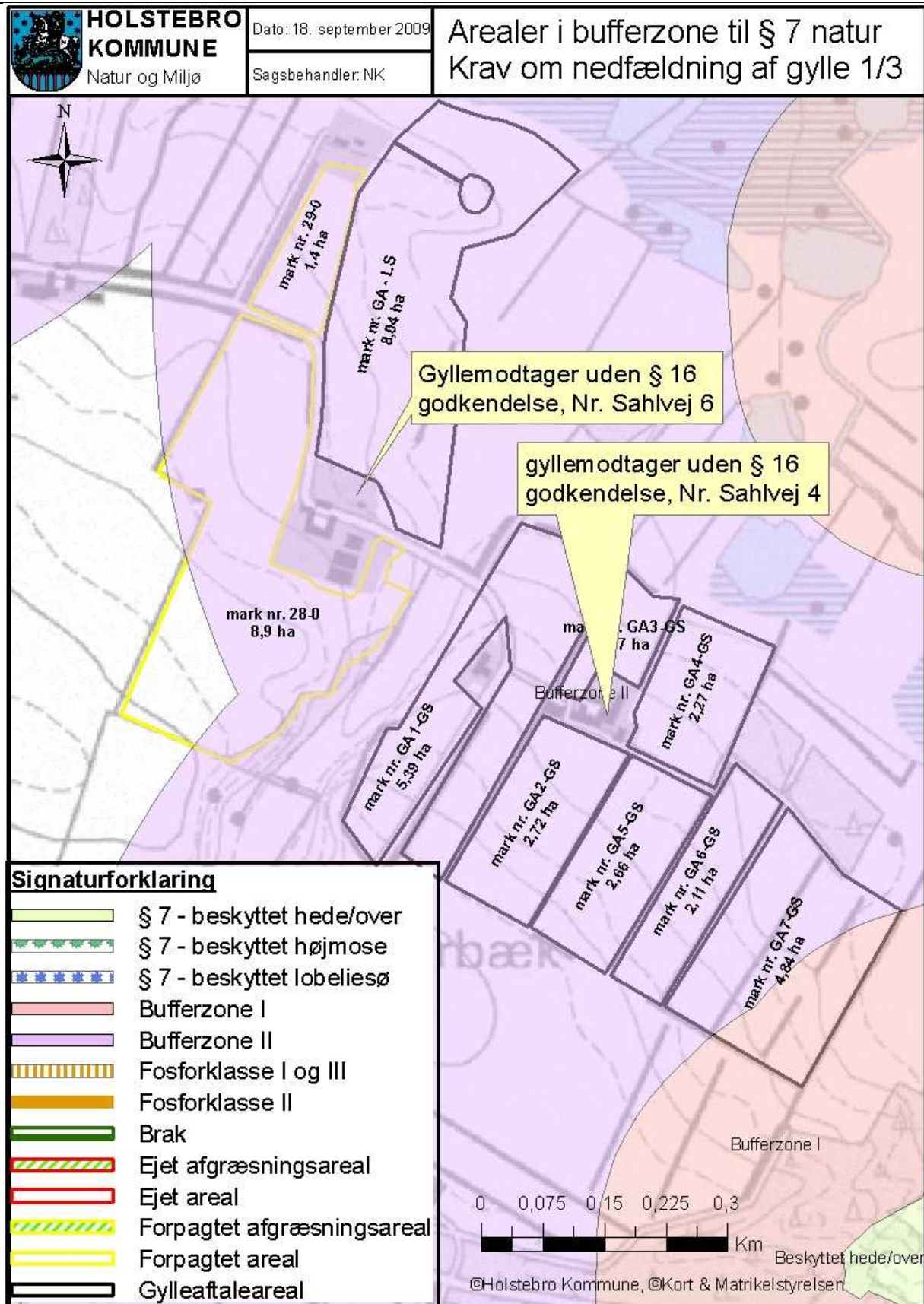

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

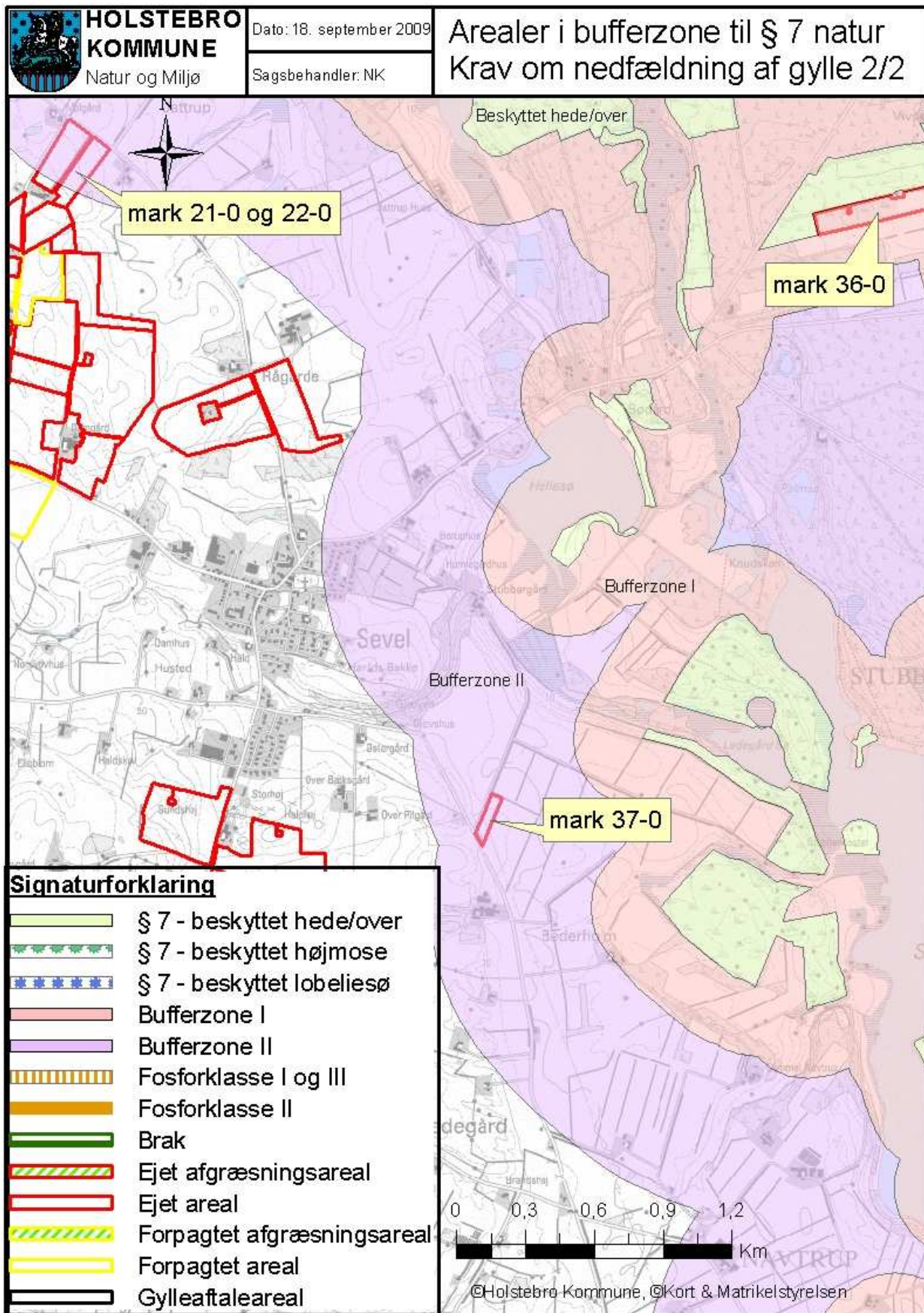
Bilag 9 – § 7 arealer med bufferzone, samt gylleaftalearealer

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

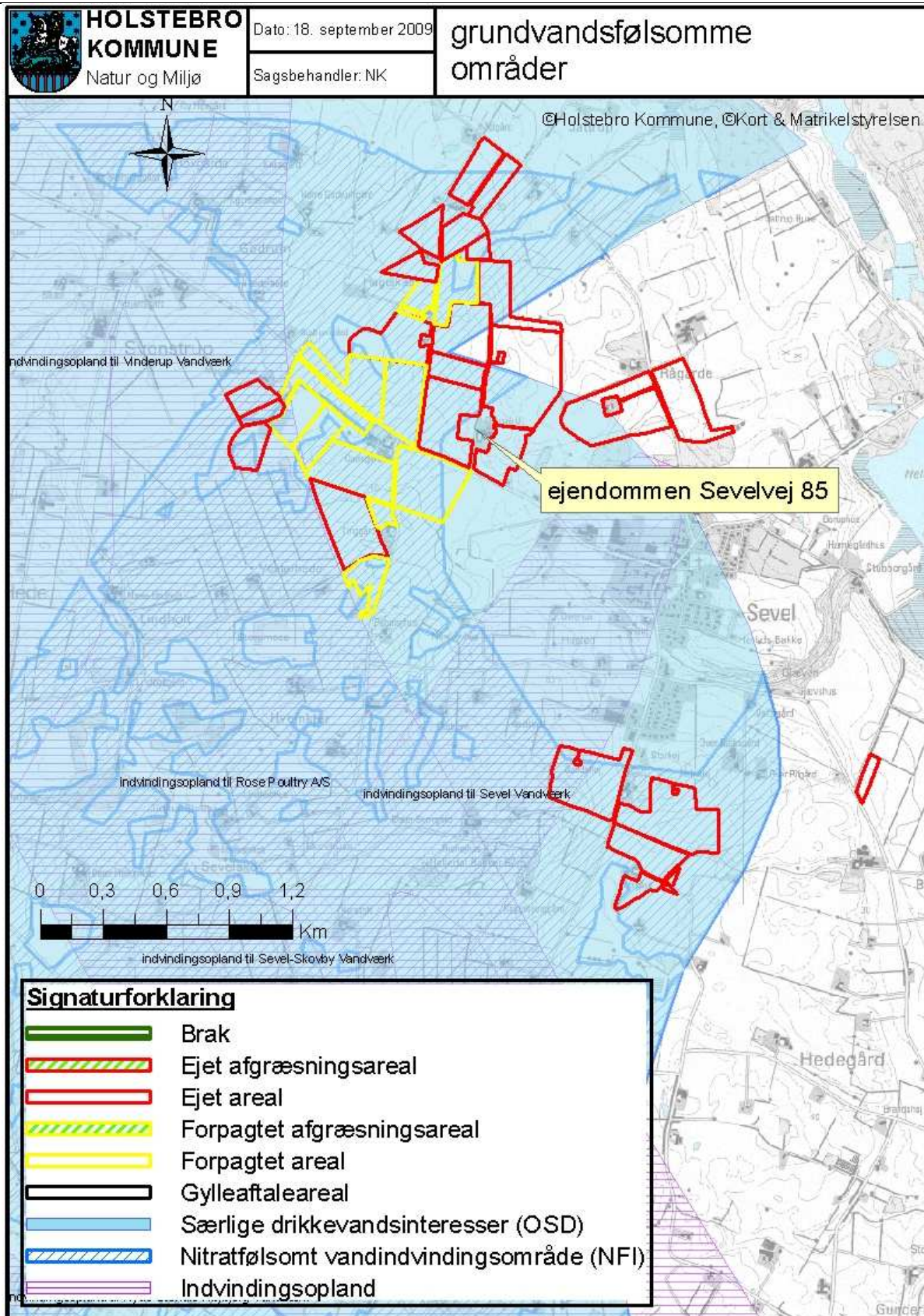
Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Grundvandsfølsomme områder**TEKNIK- OG MILJØ**

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 11 – Driftsjournal - del 1 / 2

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL					
Egenkontrol periode:		produceret			
	godkendt antal	antal dyr	antal/de	DE	+/- DE
Malkekøer, årssdyr	300				
Småkalve (0-6 mdr.) – årssdyr	75				
Opdræt (6-8 mdr.) – årssdyr	38				
Opdræt (9-24 mdr.) – årssdyr	187				
Opdræt (25-26 mdr.) – årssdyr	25				
Tyrekalve 40-55 kg – producerede dyr	150				
I alt					

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående.

ENSILAGE OG KOMPOST I MARKSTAKKE	
1. Find et kortbilag og tegn markstakkens placering ind	
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.	
3. kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.	
4. noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).	
Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt ensilagestak:	
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 13							
Gyllebeholder nr. 14							

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 11 – Driftsjournal - del 2 / 2

MÆLKEKØLINGSANLÆG		
Handling	Dato for vedligeholdelse	Dato for kontrol
Kontrol eller vedligeholdelse		

Husk at gemme kopi af kontrolrapporter.

ENERGIGENNEMGANG AF EJENDOMMEN			
	Dato	Tiltag	Tiltag
Gennemgang af ejendommen af en energifaglig person			

Skal gennemføres minimum hvert 5. år.

Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND og VARME	Januar kvartal			April kvartal			Juli Kvartal			Oktober kvartal		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
El [kWh]												
Vand [m ³]												
Brændstof [L]												
andet												
andet												

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø

FORSURINGSANLÆG				
fuld drift opnået dato:				
driftsfejl og alarmer (beskrivelse og afhjælpende tiltag):				
dato:				

Husk at vedlægge kvitteringer for indkøb af svovlsyre, samt rapporter fra serviceeftersyn kontrol og kalibrering.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927